

Pepe Rodado

Pregar amb la immigració

Emaús major 4

Pepe Rodado

**PREGAR AMB LA
IMMIGRACIÓ**

Col·lecció Emaús maior 4
Centre de Pastoral Litúrgica

Disseny: Mercè Solé

Centre de Pastoral Litúrgica

📍 Diputació 231 – 08007 Barcelona

☎ 933 022 235 – 📠 619 741 047

✉ cpl@cpl.es – www.cpl.es

Primera edició: setembre de 2010

ISBN: 978-84-9805-436-1

D.L.: B 37.663 - 2010

Imp.: Zero

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepcions previstes per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si us cal fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.cedro.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

A Mn Josep Maria Vidal Aunós, in memoriam.
Als companys de la Pastoral Amb Immigrants (PAI) de Barcelona,
i a totes i tots els qui treballen en aquesta pastoral,
tan carregada de futur i de dificultats.

Sumari

1	La presència de l'immigrant ens interpel·la.....	12	17	Una relació privilegiada i provocativa.....	44
2	Una dimensió fonamental per a l'Església.....	14	18	Cercar la saviesa.....	46
3	Cridats a l'acolliment.....	16	19	Apropar-se a la Paraula de Déu ...	48
4	Una Església de moltes cultures .	18	20	Parlar de Déu de mil maneres....	50
5	Trobar el Senyor en l'estranger....	20	21	Una mateixa crida per a tots	52
6	Jesucrist és en cada persona.....	22	22	Rostres concrets, persones concretes.....	54
7	Acollir l'immigrant irregular	24	23	Un desafiament al qual cal respondre	56
8	L'Eucaristia de tots	26	24	Com ens mirem l'Islam	58
9	La pregària que Déu aprecia.....	28	25	El nou Reglament de la Llei d'Estrangeria	60
10	Què vol dir celebrar el sopar del Senyor.....	30	26	Camins de trobament amb l'Islam	62
11	Reflexionar i promoure la pastoral amb immigrants.....	32	27	Cicatritzar ferides amb l'Islam.....	64
12	La política que margina.....	34	28	Dificultats per connectar.....	66
13	El que els immigrants esperen ...	36	29	La trobada religiosa amb l'Islam...	68
14	Un model intercultural	38	30	Que es compleixin les esperances!.....	70
15	Mà d'obra barata	40	31	Quan els fills no van bé	72
16	Que els immigrants puguin viure també la seva fe.....	42			

32	Quan pares i fills no s'adapten	74	48	Acompanyar en la malaltia i la mort (1).....	106
33	Acompanyar les famílies immigrants (1)	76	49	Acompanyar en la malaltia i la mort (2).....	108
34	Acompanyar les famílies immigrants (2)	78	50	Acompanyar en la malaltia i la mort (3).....	110
35	Acompanyar les famílies immigrants (3)	80	51	La catequesi infantil (1)	112
36	Acompanyar les famílies immigrants (4)	82	52	La catequesi infantil (2)	114
37	Acompanyar les famílies immigrants (5)	84	53	La catequesi infantil (3)	116
38	Joves llatinoamericans a Barcelona	86	54	La catequesi infantil (4)	118
39	El Crist-Absent dels immigrants ..	88	55	Noves veus a l'Església diocesana.....	120
40	La participació dels immigrants a les comunitats	90	56	El canvi de país, el retorn, l'expulsió.....	122
41	Tota l'Església s'hi ha de sentir involucrada.....	92	57	Els programes de retorn voluntari.....	124
42	Una pastoral "amb" els immigrants.....	94	58	Pastoral penitenciària amb immigrants (1).....	126
43	"El mojado".....	96	59	Pastoral penitenciària amb immigrants (2).....	128
44	Els nouvinguts i la religiositat popular (1).....	98	60	La crisi i la manca de feina (1) ..	130
45	Els nouvinguts i la religiositat popular (2).....	100	61	La crisi i la manca de feina (2) ..	132
46	Una ruptura cultural i religiosa ..	102	62	La crisi i la manca de feina (3) ..	134
47	El problema dels espais per a ús religiós.....	104	63	La crisi i la manca de feina (4) ..	136
			64	La crisi i la manca de feina (5) ..	138

Introducció

El llibre que tens a les mans, benvolgut lector o lectora, no és un llibre a l'ús, en el sentit que pugui llegir-se d'una tirada, seguint el desenvolupament d'un argument. És més aviat una eina que us pot ajudar a vosaltres i les vostres comunitats cristianes, en el treball pastoral amb immigrants que esteu fent, o us plantegeu començar a fer. I com a tal eina us l'oferim, amb el desig que us sigui d'ajut, com ho ha estat per a nosaltres.

Conèixer la gènesi d'aquest llibre pot ajudar a entendre l'estructura que té i com fer-lo servir.

El context i la gènesi

El gener del 2001 va tenir lloc a diverses parròquies de Barcelona el tancament d'un bon grup d'immigrants. La més coneguda va ser la de Santa Maria del Pi, en la qual va tenir un paper tan rellevant el seu rector, Mn. Josep M. Vidal Aunós. Aquella experiència ens va por-

tar els capellans i les comunitats implicades a veure la necessitat de plantejar-nos un treball pastoral seriós i global amb els immigrants, com a Església diocesana. D'ací va sorgir la iniciativa del grup que anomenem Pastoral Amb Immigrants (PAI), iniciada el 2002.

Som un grup de capellans i laics que ens apleguem els primers divendres de mes, al Centre d'Estudis Pastorals (CEP), per compartir la reflexió sobre la experiència que anem tenint a les nostres parròquies i barris, amb la intenció d'ajudar-nos a valorar per on ha d'anar la nostra acció eclesial, tot aportant el resultat a la nostra diòcesi.

Sempre hi ha un tema de fons, que anem seguint les sessions que convingui, seguint la metodologia de la Revisió de Vida de la JOC i altres moviments apostòlics.

Cada sessió la comencem amb una pregària, que intenta tenir relació amb el tema de treball. Hem anat consolidant un petit esquema: 9

algun fet de vida, de la realitat tal com és, un text bíblic o de la doctrina social de l'Església que il·lumini; i una pregària que ens ajudi a situar-nos amb esperit de recerca i discerniment col·lectiu, com a seguidors de Jesucrist. Aquesta és l'estructura que trobaràs en cada una de les pregàries d'aquest recull, que trobaràs posades en l'ordre cronològic en què han estat fetes, mes rere mes.

Per què aquest llibre i com fer-lo servir

Aquest llibre pot ser un bon ajut per a tots i totes les que, en qualsevol comunitat cristiana (parròquia, moviment, comunitat religiosa, escola...), estiguin fent o vulguin fer un treball pastoral amb els nouvinguts. Potser el grup de litúrgia, el consell pastoral, l'equip de Càritas, les catequistes, l'equip de pastoral de l'escola, el grup de militants d'un moviment...

La Pastoral *amb els Immigrants*, és a dir, no sols *per als Immigrants*, cerca la progressiva incorporació d'aquests germans i germanes a la co-

munitat eclesial, com a membres actius. Una realitat que ens fa més conscients de l'Església com a misteri de comunió en la diversitat. Una realitat que s'expressa a la Pentecosta (Fets 2,1-13) i que ja tenim a les pròpies comunitats, però que, sense l'ajut de l'Esperit Sant, esdevé un repte ple de dificultats i de paranys. No oblidem que l'Església és, estem cridats a ser, un sagrament (signe i instrument de Crist) per a tota la humanitat, que també té el repte social de viure un món únic en la diversitat, no gens fàcil de gestionar. En aquest sentit, també vol ser un ajut per als qui treballin en l'àmbit interreligiós des de la proximitat, un camp pastoral molt important.

Us oferim, doncs, aquesta senzilla eina, que ens ha ajudat a nosaltres, i pensem que tal vegada pugui ajudar a d'altres. A tu mateix i al teu grup sense anar més lluny.

Que el mateix Esperit ens ajudi a tots plegats a aprofundir en el que significa la veritable catolicitat de l'Església i a assumir-ne les conseqüències.

*Pepe Rodado
Parròquia del Bon Pastor de Barcelona*

PREGAR AMB
LA IMMIGRACIÓ
I LA POBRESA

La presència de l'immigrant ens interpel·la

La presència de l'immigrant interpel·la la nostra indiferència davant el sofriment i l'angoixa del qui és estranger de pas, estrany a la cultura, a la raça o a la religió del lloc on arriba. L'immigrant pobre ens obliga a interrogar-nos sobre les causes que determinen èxodes massius de pobles i grups socials.

El repte de la immigració no és sols econòmic o polític. És també espiritual. Es tracta de crear una contrapartida a l'espiritualitat de l'immigrant pobre, construint una reciprocitat espiritual per part d'aquells que viuen en regions, països i ciutats on arriben els immigrants...

És urgent i necessari crear i cultivar una espiritualitat de l'acolliment, de l'hospitalitat, de la compassió, i de solidaritat. Aquesta espiritualitat hauria de posar arrels més profundes en la recerca d'una major justícia en les

relacions internacionals i de major igualtat i solidaritat entre els pobles...

Àdhuc dintre aquest clima desfavorable a l'acolliment, és en primer lloc en joc per al cristianisme la seva mateixa concepció de Déu. ¿Com es pot rebutjar l'estranger i continuar pregant el Déu que "fa justícia a l'orfe i a la vídua, estima el foraster i li dóna pa i vestit" (Dt 10,18), que promet "glòria, honor i pau per al qui obra el bé, el jueu primer i després el grec, perquè per a Déu no hi ha parcialitats." (Rm 2,10-11)?

¿Com afrontar el jutge just que ens demanarà comptes i ens dirà: "era foraster i no em vaucollir"? (Mt 25,43) o que ens mana de seguir l'exemple del samarità (Lc 10,25-37) que s'inclina sobre un estrany per a socorre'l i per a salvar-lo?

"Els immigrants pobres", de José Oscar Beozzo, Sao Paulo, 1996 (Documents d'Església 667)

De l'evangeli de sant Mateu (25,34-40)

Aleshores el rei dirà als de la seva dreta: "Veniu, beneïts del meu Pare, rebeu en herència el Regne que ell us tenia preparat des de la creació del món. Perquè tenia fam, i em donàreu menjar; tenia set, i em donàreu beure; era foraster, i em vaucollir; anava despullat, i em vaucostir; estava malalt, i em vaucostar; era a la presó, i vinguéreu a veure'm".

Llavors els justos li respondran: "Senyor, ¿quan et vam veure afamat, i et donàrem menjar; o que tenies set, i et donàrem beure? ¿Quan et vam veure foraster, i et vam acollir; o que anaves despullat, i et vam costir? ¿Quan et vam veure malalt o a la presó, i vinguérem a veure't?"

El rei els respondrà: "Us ho asseguro: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu".

Senyor, ¿per què m'has dit que estimés
tots els meus germans, els homes?

Ho he provat... però retorno a tu esfereït.

Senyor, estava tan tranquil a casa,
m'havia organitzat, m'havia instal·lat...
però he deixat la porta mig oberta, imprudent de mi...

Senyor, ara estic perdut!

Els homes m'espriaven des de fora.

Jo no sabia que eren tan a prop,
en aquesta casa, en aquest carrer, en aquesta oficina,
el meu veí, el meu col·lega, el meu amic...

Els primers han entrat a casa, Senyor.

Hi havia, tanmateix, una mica de lloc al meu cor...

Fins aquí, era raonable...

Però els següents, Senyor, els altres,
no els havia pas vistos.

Els amagaven els primers. M'han envaït sense dir res,
ha calgut estrènyer-se,
ha calgut fer lloc a la llar.

Senyor, em fan mal! Són enutjosos, són absorbents.

Tenen massa fam, em devoren...

No puc més! És massa per a mi... Això no és viure!

¿I la meua situació?, ¿i la meua família?

¿I la meua tranquil·litat?, ¿i la meua llibertat?

¿I jo? Ho he perdut tot.

No tinguis por de res, diu Déu, ho has guanyat tot;
perquè mentre els homes entraven a casa teua,
jo, el teu Pare,
m'he esmunyit entre ells".

Michel Quoist

2

Una dimensió fonamental per a l'Església

*No us oblideu de practicar l'hospitalitat,
gràcies a ella, alguns,
sense saber-ho, van acollir àngels.
(Hebreus 13,2)*

“La trobada de l'estranger no és doncs només un deure moral que ens és proposat. No és un element anecdòtic sinó una realitat fundadora. *Amb l'arribada de Pentecosta, l'Església pren la seva identitat del poble sense frontera* agrupat per l'Esperit on cadascú sent la Bona Nova en la seva llengua i en la seva cultura (cf. Fets 2,5-13).

La trobada de l'estranger és per a nosaltres una “cita per a la fe”. L'acollida de l'estranger és constitutiva de la identitat i de la missió de l'evangeli i no pot reduir-se a una simple obligació moral que procedeix de l'Evangeli. Es tracta per a nosaltres de viure el que proclamem en el Credo: crec en l'Església Catòlica. En la pràctica de l'acollida de l'estranger, vivim i fem l'experiència d'una dimensió fonamental, constitutiva de la mateixa identitat de l'Església. I al contrari, el cristià o la comunitat que trobés bones raons de rebuig, d'exclusió i d'indiferència en relació a l'immigrant que és a les nostres portes perdria d'alguna manera la seva identitat d'Església catòlica, la seva fidelitat al Crist i al dinamisme mateix del Regne.”

*Dominique Simon,
del Servei Pastoral dels Immigrants de França*

Salm 3

Senyor, quants n'hi ha que em persegueixen!
Són molts els que s'aixequen contra meu.
Són molts els qui diuen de mi:
"No espereu pas que Déu el salvi"

Però tu, Senyor, ets l'escut que em protegeix,
tu, la meva glòria, aixeques el meu cap.
Quan crido invocant el Senyor,
ell em respon des de la santa muntanya.

Me'n vaig al llit,
i dormo en pau fins que em desperto.
El Senyor em sosté.
No em fa por la multitud
que acampa al meu voltant.

Aixeca't, Senyor,
salva'm, Déu meu.
Bufeteja els meus contraris,
trenca les dents dels culpables.

La salvació ve del Senyor.
Senyor, beneeix el teu poble!

3

Cridats a l'acolliment

Com a catòlics som cridats a adoptar iniciatives concretes per superar les incomprendions, la ignorància, l'esperit de competició i el temor que s'oposen a un acolliment autèntic del foraster entre nosaltres i a fruitar de la comunió que és el nostre destí com a fills de Déu...

L'acolliment i l'hospitalitat que demanem a les nostres parròquies envers els nous arribats ha d'estar teixida de gestos concrets per part dels rectors i dels col·laboradors parroquials, dels individus i de les famílies, per part dels consells parroquials i de les comissions litúrgiques, dels grups de compromís social, dels grups de joves i de les altres organitzacions parro-

quials; a cadascú li és demanat de fer tot el que calgui per conèixer les cultures que s'han inserit en el teixit parroquial i per visitar les comunitats i les parròquies en les quals hi ha grups de diverses cultures. Algunes reunions particulars, com ara sopars internacionals, fets socials comuns i festes parroquials multiculturals, poden ajudar els fidels a entrar en contacte amb altres cultures i poden afavorir un major intercanvi entre els grups. La parròquia és invitada a promoure fòrums de discussió en els quals exponents de diverses cultures puguin il·lustrar el propi específic substrat cultural, tot destacant-ne els elements d'unitat.

La celebració eucarística té una importància central en la vida de l'Església i en la nostra comunió de catòlics en l'únic Senyor. Cada vegada que les diverses cultures de les parròquies i de les diòcesis es disposen a partir el pa eucarístic en celebracions particulars que expressen les riqueses culturals dels participants, l'Església mostra el seu rostre multicultural en el sagrament de la nostra unitat, proclamant *amb joia i ferma que Déu és comunió, Pare, Fill i Esperit Sant. Unitat en la distinció, que crida tots els homes a participar en la mateixa comunió trinitària.*

"Acollir el foraster", Pastoral dels bisbes dels Estats Units d'Amèrica, març 2001 (Documents d'Església 766)

Del llibre dels Fets dels Apòstols (2,4.7-11)

Tots van quedar plens de l'Esperit Sant i començaren a parlar en diverses llengües, tal com l'Esperit els concedia d'expressar-se...

Sorpresos i meravellats, els que els sentien deien: “¿No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs, com és que cadascun de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Parts, medes i elamites, habitants de Mesopotàmia, de Judea i de Capadòcia, del Pont i de l'Àsia, de Frígia i de Pamfília, d'Egipte i de les regions de Líbia tocant a Cirene, i els qui han vingut de Roma, tots, tant jueus com prosèlits, cretencs i àrabs, els sentim proclamar en les nostres pròpies llengües les grandeses de Déu.”

Salm 113

Servents del Senyor, lloeu-lo,
lloeu el nom del Senyor.
Sigui beneït el nom del Senyor
ara i per tots els segles.
Des de la sortida fins a la posta del sol
lloeu el nom del Senyor.
El Senyor és excels
als ulls de tots els pobles,
la seva glòria s'eleva més enllà del cel.
¿Qui és com el Senyor, el nostre Déu?
Té molt amunt el seu tron,
i des d'allí s'inclina
per veure el cel i la terra.
Aixeca de la pols el desvalgut,
treu el pobre de la cendra,
per asseure'l entre els poderosos,
els poderosos del seu poble.
La qui vivia estèril a casa,
la fa mare feliç amb els fills.

Una Església de moltes cultures

Del llibre de l'Apocalipsi (7,9-11)

Després d'això, vaig veure que hi havia una multitud tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar. Eren gent de totes les nacions, tribus, pobles i llengües. S'estaven drets davant el tron i davant l'Anyell, vestits de blanc i amb palmes a les mans i proclamaven amb veu forta: "La salvació ve del nostre Déu, que seua al tron, i de l'Anyell".

I tots els àngels que s'estaven drets al voltant del tron, dels ancians i dels quatre vivents es van prosternar davant el tron i adoraven Déu.

Les comunitats dels immigrants són un gran testimoni del que vol dir "ser Església": en el seu desig de celebrar el culte com a poble, en la seva fe, en la seva solidaritat entre ells i envers els altres, en la devoció i en la fidelitat a l'Església dels seus pares. Per a l'Església dels Estats Units caminar en la solidaritat junt amb els nous arribats al nostre país és una manera d'expressar la nostra catolicitat com a Església. L'Església del segle XXI serà, com sempre ha estat, una Església de moltes cultures, llengües i tradicions, però al mateix temps una i única, tal com Déu és u –Pare, Fill i Esperit Sant– unitat en la diversitat...

L'Església ha conegut la gràcia de Déu que eleva els esperits en el temps de la desesperació, sosté l'esperança en el desconhort i revifa l'amor malgrat els mals i les fragilitats humanes. En l'únic baptisme, l'Església reconeix la crida de Déu a la conversió, mentre en el sagrament de l'eucaristia pre-gusta la comunió gloriosa del Pare i del Fill

Salm 100

en l'Esperit Sant. En l'eucaristia l'Església prefigura la revelació d'"*una multitud immensa... de tota nació, raça, poble i llengua*"(Ap 7,9).

En una celebració eucarística que evoca aquesta descripció, en la jornada del jubileu dels emigrants i dels itinerants a la plaça de Sant Pere, el papa Joan Pau II resumia amb una imatge simple però profunda el repte i l'esperança per a l'Església dels Estats Units que acull els immigrants del nou mil·lenni: "*Com els deixebles d'Emaús, els creients, sostinguts per la viva presència de Crist ressuscitat, es fan recíprocament companys de camí dels seus germans en dificultat, oferint-los la Paraula que encén de nou l'esperança en els cors. Parteixen amb ells el pa de l'amistat, de la fraternitat, de l'ajut recíproc. És així que s'edifica la civilització de l'amor. És així que s'anuncia l'adveniment esperant dels cels nous i de la terra nova, vers els quals estem en camí*"(Homilia, 2.6.2000)

*"Acollir el foraster",
Pastoral dels bisbes dels Estats Units d'Amèrica,
març 2001 (Documents d'Església 766)*

Aclameu el Senyor arreu de la terra,
honoreu el Senyor amb cants de festa,
entreu davant d'ell amb cristos d'alegria.

Reconeixeu que el Senyor és Déu,
que és el nostre creador i que som seus;
som el seu poble
i el ramat que ell pastura.

Entreu als seus portals enaltint-lo,
canteu lloances als seus atris,
enaltiu-lo i beneïu el seu nom.

Que n'és, de bo, el Senyor!
Perdura eternament el seu amor,
és fidel per segles i segles.

5

Trobar el Senyor en l'estranger

De la carta de sant Pau als cristians d'Efes (2,11-22)

Recordeu que, en altre temps, vosaltres, pagans de naixement, éreu anomenats incircumcisos pels qui es diuen de la circumcisió, ja que porten en la pròpia carn una marca feta per mans d'home. En aquell temps vivíeu separats de Crist, privats de la ciutadania d'Israel, forasters a la promesa i a les aliances. Vivíeu en el món sense esperança i sense Déu; aleshores éreu lluny, però ara la sang del Crist us ha apropat.

Ell és la nostra pau. De dos pobles n'ha fet un de sol, destruint el mur que els separava i abolint amb el seu propi cos allò que els feia enemics: la Llei amb els seus manaments i preceptes. Així ha posat pau entre tots dos pobles i, en ell, n'ha creat un de sol, la nova humanitat. Ha fet morir en ell l'enemistat i, per la seva mort en creu, els ha reconciliat tots dos amb Déu i els ha unit en un sol cos. Ell ha vingut a anunciar la bona nova de la pau: la pau a vosaltres, que éreu lluny, i la pau als qui eren a prop. Per ell, uns i altres, units en un sol Esperit, tenim accés al Pare.

Ara, doncs, ja no sou estrangers o forasters, sinó ciutadans del poble sant i membres de la família de Déu. Formeu un edifici construït sobre el fonament dels apòstols i els profetes, que té el mateix Jesucrist per pedra angular. Sobre ell, tota la construcció es va alçant harmoniosament fins a ser un temple sant gràcies al Senyor. Per ell, també vosaltres heu entrat a formar part de l'edifici, fins a ser, gràcies a l'Esperit, el lloc on Déu resideix.

¿On ets, Senyor?

Senyor, qui ets?

¿On ets?

¿On t'amagues?

El teu Rostre,
que es reflecteix en el germà més petit i feble,
no sempre el sé reconèixer.

El teu Cos,
que pateix una nova passió en el germà estranger sofrent,
no sempre el sé acollir.

La teva Sang,
que s'escola dia a dia, en cada desheretat de la terra,
no sempre la vull guarir.

Senyor,
dóna'ns una mirada neta, per trobar-te en el germà estranger;
dóna'ns fortalesa per caminar al seu costat;
dóna'ns amor per compartir la seva vida;
dóna'ns esperança per obrir camins de salvació;
dóna'ns valor per anunciar a tothom,
que tu ets justament allí
on tan sovint tenim por de trobar-te.

Jesucrist és en cada persona

- *El qui és la Paraula s'ha fet home i ha habitat entre nosaltres (Joan 1,14)*
- *Tingueu entre vosaltres els mateixos sentiments que tingué Jesucrist: Ell, que era de condició divina... es va fer no res: prengué la condició d'esclau i es feu semblant als homes... i s'abaixà... (Filipencs 2,5-8)*
- *Coneixeu prou bé la generositat de nostre Senyor Jesucrist; ell, essent ric, es va fer pobre per vosaltres, perquè us enriquíssiu amb la seva pobresa (2 Corintis 8,9)*
- *Per això calia que es fes en tot semblant als germans, i així fos davant Déu un gran sacerdot compassiu i digne de confiança que expiés els pecats del poble (Hebreus 2,17)*

Les nostres opcions cristianes, pel que fa a l'acolliment dels immigrants i a la nostra sensibilitat intercultural, arrelen en el misteri de l'Encarnació, ja que el Fill de Déu es fa un de nosaltres...

Jesucrist s'ha fet de tal manera un de nosaltres, que és cada un de nosaltres. En cada persona hi és Jesucrist, però especialment en els qui sofreixen per qualsevol causa...

Als immigrants se'ls podrien aplicar tots els textos de la Bíblia que fan referència als po-

bres, als menyspreats de qualsevol tipus, als rebutjats per causa del país, la llengua, la raça o la religió. Sovint els immigrants reuneixen totes aquestes condicions. El seu "pecat" principal és que són pobres...

Ens és molt més fàcil donar coses als immigrants (fer caritat), que invitar-los a participar plenament en la nostra societat...

En conclusió: pel fet que el Fill de Déu s'ha fet home, carn de la nostra carn, creiem que és present i viu en cada un de nosaltres. Aquesta realitat ens

porta a acceptar que es revela en la persona de l'immigrant. Per això l'hem d'acollir i estimar. En això consisteix l'autèntica religió. Però cal anar més enllà. No n'hi ha prou amb una actitud personal coherent (Ètica). Cal fer el pas a que les lleis positives i els costums, expressin el designi salvador de Déu sobre el món (Moral) ajudant a vèncer les nostres resistències i les de la societat

Josep J. Montejo,
"Apòstols de l'Evangelí en
l'acolliment als immigrants"

LLOANÇA A TU, SENYOR JESUCRIST

Lloança a tu, Senyor Jesucrist,
enlairat en la creu de la debilitat,
per aixecar de la pols
els maltractats de la vida.

Lloança a tu, Senyor Jesucrist,
acusat tot i haver passat fent el bé,
per instaurar la justícia de Déu
en tots els llocs d'humiliació.

Lloança a tu, Senyor Jesucrist,
escarnit i burlat en silenci,

per retornar la dignitat i confiança a
tots els pobres que no obren la boca.

Lloança a tu, Senyor Jesucrist,
engolit en la nit de l'abandó i la mort,
per fer sentir la mà tendra de Déu
sobre aquells a qui ningú no ha estimat mai.

Lloança a tu, Senyor Jesucrist,
rescatat de la mort per la força amorosa del Pare,
vivent entre els pobres, avui,
perquè ets la nostra més ferma esperança.

Acollir l'immigrant irregular

A l'Església ningú no és estranger, i l'Església no és estrangera per a cap home i en cap lloc. Com a sagrament d'unitat i, per tant, com a signe i força d'agregació de tot el gènere humà, l'Església és el lloc on també els immigrants il·legals són reconeguts i acollits com a germans. Correspon a les diverses diòcesis mobilitzar-se perquè aquestes persones, obligades a viure fora de la xarxa de protecció de la societat civil, trobin un sentit de fraternitat en la comunitat cristiana.

La solidaritat és assumptió de responsabilitat davant del qui es troba en dificultat. Per al cristià, l'immigrant no és simplement algú a qui cal respectar segons les normes

establertes per la llei, sinó una persona, la presència de la qual l'interpel·la, i les necessitats de la qual es transformen en un compromís per la seva responsabilitat. *¿Què n'has fet del teu germà?* (Gn 4,9). La resposta no cal donar-la dins els límits imposats per la llei, sinó segons l'estil de la solidaritat.

L'home, especialment si és feble, indefens i marginat, és sagrament de la presència de Crist (Mt 25,40.45). *Aquesta gent que no coneix la llei són uns maleïts* (Jn 7,49), havien sentenciat els fariseus referint-se als qui Jesús ajudava més enllà dels límits establerts per les seves prescripcions. En efecte, ell va venir a buscar i salvar els que estaven perduts

(Lc 19,10), a recuperar els exclosos, els abandonats i els rebutjats per la societat.

Era foraster i em vau acollir (Mt 25,35). És tasca de l'Església no sols tornar a proposar ininterrompudament aquest ensenyament de fe del Senyor, sinó també indicar la seva apropiada aplicació a les diverses situacions que segueix creant el canvi dels temps. Avui l'immigrant irregular se'ns presenta com aquest foraster en qui Jesús demana ser reconegut. Acollir-lo i ser solidaris amb ell és un deure d'hospitalitat i fidelitat a la pròpia identitat de cristians.

Joan Pau II, Missatge per a la Jornada Mundial de l'Immigrant, 1996

UNS DRETS QUE NO S'HAN D'OBLIDAR

DRETS DELS IMMIGRANTS EN LA SOCIETAT. Dret a ser tractat com una persona, a viure en condicions d'igualtat, a ser respectat en la seva dignitat i en la seva cultura, a viure integrat en la societat i a participar en tots els beneficis socials, en particular, dret al treball legal, a la vivenda digna i a la reagrupació familiar.

DRET DELS IMMIGRANTS NO CRISTIANS EN L'ESGLÉSIA. Dret a ser rebut com un germà, a rebre l'anunci de l'Evangelí, a compartir els béns de la comunitat, a rebre atenció preferent a causa de les seves mancances.

DRET DELS IMMIGRANTS CATÒLICS EN L'ESGLÉSIA. Dret a participar plenament en la vida eclesial, a ser atès pastoralment de manera competent i a viure la fe segons la seva pròpia idiosincràsia, sense ser reduït a comunitats tancades.

Déu Pare, defensor dels pobres

Pare bondadós, et preguem humilment, que siguis el socors dels pobres i el seu defensor.

Aplega, Senyor, tots els pobres de la terra, que el nostre orgull ha dispersat.

Torna'ls la terra que sempre ha estat seva, i que la nostra avarícia els ha robat.

Allibera'ls de l'esclavitud i l'opressió a què la nostra prepotència els ha condemnat.

Sigues el seu honor i la seva dignitat que nosaltres no hem sabut respectar.

Que trobin en tu la riquesa i l'esperança de què nosaltres els hem expoliat.

Que tots els pobres et reconeixin a tu com a Déu Pare

i a Jesucrist com a germà seu.

I que nosaltres sapiguem acollir-te en ells, per tal de poder-nos sentir membres del teu poble i ovelles del teu ramat.

Amén.

8

L'Eucaristia de tots

La celebració eucarística té una importància central en la vida de l'Església i en la nostra comunió de catòlics en l'únic Senyor. Cada vegada que les diverses cultures de les parròquies i de les diòcesis es disposen a partir el pa eucarístic en celebracions particulars que expressen les riqueses culturals dels participants, l'Església mostra el seu rostre multicultural en el sagrament de la nostra unitat, proclamant *amb joia i fe ferma que Déu és comunió, Pare, Fill i Esperit Sant. Unitat en la distinció, que crida tots els homes a participar en la mateixa comunió trinitària.*

Els esforços per a conèixer-se recíprocament i per celebrar junts la litúrgia podrien no portar a enlloc –o fins i tot aguditzar els prejudicis– si no estiguessin inspirats en una actitud d'obertura i de caritat. No tots els elements d'una cultura trobaran l'aprovació de l'altra i podran manifestar-se divergències de punts de vista sobre mètodes d'educació dels fills, sobre el lloc a assignar a les dones en la litúrgia, sobre els estils de predicació o sobre les expressions de pietat més idònies. Aquestes diferències són inevitables àdhuc en el context d'una sola cultura. Però en l'àmbit dels encontres transculturals els punts de desacord hauran de ser informats per l'intent de comprendre les arrels de les actituds i dels costums d'altri i pel respecte del dret de cadascú a trobar el propi camí original a l'interior de l'únic Evangeli. La comprensió portarà junts a un coneixement cada vegada més gran de la història, dels valors i de les experiències dels altres. El respecte ha d'emanar de la caritat i de la fe en la suprema unitat en Crist de tota la humanitat.

Pregària per les nostres diferències

A Tu, el Diferent, Déu Tot-Altre,
t'agraeixo les nostres diferències.
Tu les has creades per a la nostra joia:
ens has fet homes i dones de pells,
de cultures, de religions, de sabers,
de condicions i de conviccions
segons els colors múltiples i canviants;
destinats a la descoberta i a la sorpresa.

A Tu, el Diferent, Déu Tot-Altre,
demano perdó per les nostres diferències,
les quals, més enllà de les nostres dissensions,
són intolerants, rancunioses i guerrerres,
exclusivistes, feridores i homicides;
i des de la grisor dels nostres guetos
es drecen com muralles.

A Tu, el Diferent, Déu Tot-Altre,
prego per les nostres diferències.
Dóna'ns la força per a resistir aquells
qui les volen anivellar.
Inspira'ns mots i gestos pels qui se n'estranyen.
Obre'ns els cors i els enteniments a les seves bel·leses.
Fes-nos la gràcia de descobrir-hi la unitat. Amén.

*Encara tinc altres ovelles que
no són d'aquest ramat, i també
les he de guiar. I escoltaran la
meva veu, i hi haurà un sol ra-
mat i un sol pastor. (Joan 10,16)*

*Caifàs...era gran sacerdot aquell
any i per això va poder profetit-
zar que Jesús havia de morir pel
poble. I no tan sols pel poble,
sinó també per reunir els fills de
Déu dispersos. (Joan 11,52-53)*

La pregària que Déu aprecia

Hi ha quatre lectures possibles del fenomen migratori: *utilitarista, economicista, discriminatòria i solidària*... Una **lectura solidària** té lloc quan, amb l'immigrant, construïm un nou *nosaltres*. Es tracta d'una dinàmica social que neix de la trobada i del mutu coneixement entre immigrants i societat d'acollida. Una lectura que ens porta a caminar junts per tal de construir una nova realitat social, una nova ciutadania. El paternalisme resta lluny, puix aquí l'immigrant té, també, el seu protagonisme.

Aquesta lectura solidària hauria de partir d'allò que *som*, tant uns com altres, sense renunciar a la nostra pròpia identitat i cultura. En aquest procés, immigrants i societat receptora s'esforcen en un procés de creixement que apunta a quelcom de nou, no sense tensions i crisis, que, ben enfocades, ajudaran a construir un nou *nosaltres*. Aquest és el repte, no pas el problema, que la immigració ens planteja.

Quim Pons, "El meu veí Hassan.
Tres aproximacions al fenomen de la immigració",
Cristianisme i Justícia 114

Del llibre del profeta Isaïes (58,1-12)

«Crida ben fort, no t'estiguis de cridar.
Fes sentir com un corn la teva veu.
Recorda al meu poble la seva infidelitat,
al casal de Jacob els seus pecats.

M'interroguen cada dia,
volen saber per què em comporto així,
com si fossin gent que obrés el bé
i no s'apartés del que mana el seu Déu.
Em reclamen que faci justícia,
voldrien que els fes costat, i em diuen:

"¿Per què no ens mires quan dejunem?
¿Per què no fas cas de les nostres súpliques?"

Doncs jo us responc:

"Els dies de dejuni, mireu pel vostre interès
i us mostreu encara més exigents
amb els qui treballen per vosaltres.

Passeu el dejuni entre plets i baralles,
repartint amb malícia cops de puny.
Dejunant d'aquesta manera,
el vostre clam no pot arribar al cel.

¿Us penseu que jo tinc per un dejuni
que un home faci súpliques tot el dia,
abaixi el cap com un jonc,
es vesteixi de sac negre i s'ajegui a la cendra?
¿D'això en dieu un dejuni,
un dia agradable al Senyor?"

El dejuni que jo aprecio és aquest:
allibera els qui han estat empresonats injustament,
deslliga les corretges del jou,

deixa lliures els oprimits
i trosseja jous de tota mena.

Comparteix el teu pa amb els qui passen fam,
acull a casa teva els pobres vagabunds,
vesteix el qui va despullat.
No els defugis, que són germans teus.

Llavors brillarà com l'alba la teva llum,
i les teves ferides es clouran en un moment.
Tindràs per avantguarda la teva bondat,
i per rereguarda la glòria del Senyor.

Quan invoquis el Senyor, ell mateix et respondrà,
quan cridis auxili, ell et dirà: Aquí em tens!

Si treus de casa teva tots els jous
i no assenyaies amb el dit per acusar,
si dones el teu pa als famolencs
i satisfàs la fam dels indigents,
llavors la teva llum s'alçarà en la foscor,
el teu capvespre serà clar com el migdia.

En tot moment el Senyor et conduirà,
en ple desert saciarà la teva fam,
et farà fort i vigorós
i seràs com un hort amarat d'aigua,
com una font que mai no s'estronca.

Reconstruiràs les ruïnes antigues,
consolidaràs els fonaments
abandonats segles i segles.
Et diran: Reconstructor de muralles,
re poblador de ciutats."»

10

Què vol dir celebrar el sopar del Senyor

Mahha Oulqaid és marroquí i porta des de l'agost malvivint en les instal·lacions de les casernes de Sant Andreu. Durant aquest temps, reconeix que *hi ha gent que ve aquí a molestar*, però també demana als veïns que reflexionin i siguin justos: *Per unes quantes persones, no tots n'hem de pagar les conseqüències.*

Una reflexió que Mahha també aplica a la guerra. *Per treure Saddam del poder no s'han de matar milions de persones que no en tenen cap culpa*, opina. Mahha critica l'enorme diferència entre els diners que es destinen a la intervenció militar i els que s'inverteixen en ajut humanitari per al poble iraquià...

Mahha no és optimista ni pel que fa al seu futur ni al de la humanitat. Per a ell, la situació internacional evidencia que *el món està molt malament*, *no hi ha sentiments, només compten els diners.*

Dels diaris, el 31 de març de 2003

De la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (11,17-34)

Després de les instruccions que us acabo de donar, el que ara us diré no serà per a felicitar-vos: quan us reuniu, no és en bé vostre, sinó en mal. Primer de tot, sento a dir que, quan us reuniu en comunitat, hi ha divisions entre vosaltres, i en part ho crec: certament cal que hi hagi grups oposats, perquè es vegi qui resisteix la prova. El resultat és que, quan us reuniu tots alhora, ja no celebrem el sopar del Senyor, perquè, en el moment de l'àpat, cadascú menja el sopar que ha portat, i mentre els uns passen gana els altres beuen massa. ¿Que

no teniu les vostres cases, si voleu menjar i beure? ¿O bé menyspreu l'Església de Déu i voleu avergonyir els qui no tenen res? ¿Què us haig de dir? ¿Que us en felicito? En això no us puc pas felicitar!

La tradició que jo he rebut i que us he transmès a vosaltres ve del Senyor. Jesús, el Senyor, la nit que havia de ser entregat, prengué el pa, digué l'acció de gràcies, el partí i digué: «Això és el meu cos, ofert per vosaltres. Feu això, que és el meu memorial.» I havent sopat féu igualment amb la copa, tot

dient: «Aquesta copa és la nova aliança segellada amb la meva sang. Cada vegada que en beureu, feu això, que és el meu memorial.» Perquè cada vegada que mengeu aquest pa i beveu aquesta copa anunci- eu la mort del Senyor fins que ell vingui.

Així, doncs, qui mengi el pa o begui la copa del Senyor indignament serà culpable de profanar el cos i la sang del Senyor. Que cadascú s'exa- mini a si mateix, abans de menjar el pa i beure la copa, perquè qui menja i beu sense tenir present que es tracta del

cos del Senyor, menja i beu la pròpia condemna. Per això hi ha tants malalts i gent deli- cada entre vosaltres, i alguns han mort. Si ens examinéssim nosaltres mateixos, el Senyor no ens judicaria. Ara, però, ell ens judica per corregir-nos i perquè no siguem condem- nats amb el món. Per tant, germans meus, quan us reuniu per menjar, sigueu sol·lícits els uns pels altres. Si algú té gana, que mengi a casa seva, no fos cas que les vostres reu- nions es convertissin en motiu de condemna.

BENEIU EL NOSTRE TREBALL

Senyor Jesús,

Vós us acostàveu als malalts i els curàveu,

Vós proclamàveu la salvació als desvalguts,

Vós us vau fer pobre al costat dels pobres,

feu que tots els cristians ens sentim solidaris

dels abandonats d'aquest món

de manera que per la nostra acció

puguin experimentar la tendresa i l'amor del Pare.

Vós que viviu i regneu pels segles dels segles.

Amén.

Reflexionar i promoure la pastoral amb immigrants

Avui, quan ja han passat dies, em segueix preocupant el tema de la immigració, i parlo des del punt de vista de la comunitat d'Església. No vull dir que no hi hagi ja una atenció i que no hi hagi algun organisme que hi vetlli, però alguna reflexió concreta, un organisme concret que afronti tota la qüestió de la immigració i que funcioni al mateix temps com a orientador d'una pastoral diocesana, jo, personalment, trobo que falta. Quan es va donar aquesta tancada d'immigrants, la primera cosa que se'm va ocórrer va ser trucar a la persona que jo coneixia com a responsable de la pastoral de la immigració, és a dir, Mn. Ignasi Marquès. Resulta que em van dir que tot s'havia anul·lat, que no existia ja res de tot això, que tot havia passat a

Càritas. Jo comprenc que Càritas faci aquesta atenció més aviat social, però el conduir una reflexió sobre aquest tema, això crec que hauria de formar part de les atribucions d'un organisme especialitzat, amb gent que s'hi dedica de fa temps, que hi entén, en col·laboració amb d'altres sectors que no són només d'Església, el sector civil, l'Ajuntament, la Generalitat... Crec que és un repte que tenim, jo trobo a faltar aquesta mena d'organisme diocesà que sigui realment l'ànima i l'impulsor d'una pastoral per als immigrants...

En aquest tema, el que és senzill és solucionar problemes materials, fer de *pegat* en les crisis... Tot i que té les seves dificultats, és clar, però l'altre paper, que és el de liderar una reflexió sobre com

han de ser les nostres relacions, què hem de donar i què hem de rebre, quin intercanvi cultural i religiós es pot establir, donar idees, directives, etc.... Aquest paper és el realment important, i crec que és el que se'ns demana realment. I després hi ha un altre aspecte, que és el de sensibilitzar les comunitats cristianes, és a dir, que no tothom té tan planer ni veu tan clar l'aspecte de la immigració i el seu acolliment. Més aviat, a vegades, hi ha en algunes comunitats cristianes certes reticències davant l'acolliment, encara que ho diguin de forma prudent....

De l'entrevista a Mn. Josep M. Vidal Aunós publicada a "Quaderns de Pastoral" núm. 181, juliol-setembre 2001, arran d'un canvi organitzatiu que s'esdevingué a la diòcesi de Barcelona, posteriorment reconduït

Salm 4

Ara que t'invoco, respon-me,
oh Déu que em fas justícia.
Eixampla'm el cor en el perill,
compadeix-te de mi i escolta el meu prec.
 ¿Fins quan vosaltres, homes,
 menyspreareu el Senyor, la meva glòria,
 preferint els qui no són res,
 acudint als qui són mentida?
Sapiguen que el Senyor ha escollit
l'home que li és fidel.
El Senyor m'escolta sempre que l'invoco.
Temeu el Senyor i no pequeu;
reflexioneu de nit i assereneu-vos.
 Oferiu els sacrificis prescrits
 i confieu en el Senyor.
 Molts exclamen: «¿Qui ens farà feliços?»
 Que sigui el nostre estendard
 la claror de la teva mirada!
El goig que m'has posat al cor
és més gran que el d'ells
quan han tingut bona collita de blat i de vi.
 M'adormo en pau així que em fico al llit,
 perquè només tu, Senyor,
 em fas reposar segur.

12

La política que margina

La societat europea s'ho està muntant molt malament: la política de mà dura cap als immigrants sense papers margina cada cop més persones i les arrossega cap a situacions de precarietat que poden conduir a la delinqüència. La Unió Europea, en lloc de prevenir els problemes de seguretat, els incentiva. És el que conclou una sèrie de 17 estudis finançats per la Comissió Europea. Un dels estudis, a més, observa com a Espanya la introducció de la llei d'estrangeria i la política seguida per les autoritats han conduït a inflar les estadístiques sobre els índexs de criminalitat entre la població immigrada... Els països del sud d'Europa van aprovar polítiques migratòries pressionats per la Unió Europea, que els va convertir en els gendarmes d'Europa...

A Espanya, la llei té tres conseqüències: fa que augmenti el nombre de sense papers, posa les coses *quasi impossibles* als nouvinguts que demanen permís de residència i els que ja el tenen el perden, si en el moment de renovar-lo no tenen feina o no compleixen altres criteris... Es forma així un *exercit* de mà d'obra de reserva, precària, que ha permès que alguns sectors de l'economia catalana siguin viables, com és el cas d'un considerable nombre de petits empresaris agrícoles i constructors... El resultat, diu l'informe, és que es reforça l'impuls cap a la il·legalitat i la criminalització, sense donar cap alternativa. El risc, doncs, el construeixen l'Estat espanyol i la resta de països europeus amb la mateixa política. L'estudi conclou que el risc del racisme incipient a Europa pot ser més gran que als Estats Units, perquè en els països europeus els immigrants són considerats el nou enemic número u.

QUE LA JUSTÍCIA ES TROBI COM LES FLORS

(inspirat en el salm 72)

Que la justícia es trobi com les flors,
i la pau sigui sempre un riu navegable.

Que vingui el Defensor del poble,
el d'ulls penetrants i oïda delicada.
En els seus dies
ens banyarem en la pau
i ens adornarem amb flors de justícia.

Que presti la veu als qui no la tenen:
la seva veu poderosa, alliberadora.
Que sigui el defensor de tots els pobles,
dels pobres i marginats.

Sentirà el clam dels humils
i el plor de tots els que estan dolguts,
serà esperança dels qui es dobleguen,
recomanació dels indefensos.

Alliberador de totes les esclavituds,
samarità de tots els camins,
metge del món, advocat victoriós,
durarà més que la matèria i l'energia.

Que la justícia es trobi com les flors
i la pau sigui sempre un riu navegable.

Del llibre de Jesús, fill de Sira (29,21-28)

Per a viure, l'aigua, el pa i el vestit
són de primera necessitat;
per a protegir la intimitat,
cal una casa.

Val més viure pobre
sota un cobert de fusta
que fer grans banquets
en una casa forastera.
Amb poc o amb molt, estigues content
i ningú no et podrà dir
que vius com un paràsit.

Anar de casa en casa és una trista vida,
perquè quan no ets a casa teva
no pots obrir la boca;
hauràs de servir menjar i beguda
sense que t'ho agraeixin
i, a més, encara hauràs de sentir
coses desagradables:

«Vine, foraster, para taula!
I si tens res per a menjar, dóna-m'ho.»
«Vés-te'n, foraster,
que tinc un hoste més important que tu!
Em ve a visitar un germà
i necessito la casa.»

A una persona sensata li és molt dur
d'aguantar això:
ser tractat com un paràsit
i sofrir l'insult dels creditors.

13

El que els immigrants esperen

Mi nombre es Elvis. Soy de Ecuador. En este día tan importante, como es el día del emigrante, quiero decir tres cosas:

- Las causas que nos hacen salir de nuestros hogares.
- Las aspiraciones que tenemos al estar en vuestro país.
- Y sobre todo, lo que esperamos de ustedes.

Antes de empezar mi relato... hablaré en nombre de todos los emigrantes que hemos venido a trabajar y prosperar, en nombre de los que estamos sin faena. Y pedir perdón, de todos los que en un momento dado se han desviado por el camino del mal.

Las causas que nos hacen salir de nuestros países, es para todos conocida: dejamos atrás nuestras familias, esposas, hijos, nuestras costumbres, porque nuestros países, por los malos gobiernos, están económicamente mal.

Las aspiraciones que tenemos al estar en

vuestro país son muchas: trabajar para estar económicamente bien y ayudar a nuestras familias en nuestros respectivos países. Poder arreglar nuestra situación legal... Para que ya legales y trabajando, poder ser parte de su comunidad, si a ustedes les agrada.

Lo que esperamos de ustedes... qué podemos esperar a más de trabajo: solidaridad, amistad, paciencia, tolerancia y porqué no, un poco de cariño. Porque tenemos voluntad, pero ser de buena voluntad no consiste en ser complaciente hasta el servilismo. Sino en servir lo necesario, oportunamente y con agrado.

Sean ustedes solidarios con nosotros, sean nuestros benefactores. Porque nosotros grabaremos en nuestros corazones los nombres de nuestros benefactores: ustedes los españoles. Gracias.

Testimoni presentat en la celebració de l'eucaristia a la parròquia del Bon Pastor, el 28 de setembre de 2003, dia de les Migracions

De l'evangeli de sant Marc (9,38-41)

En aquell temps, Joan digué a Jesús: “Mestre, n’hem vist un que es valia del teu nom per a treure dimonis i hem mirat d’impedir-ho, perquè no és dels qui vénen amb nosaltres”. Jesús respongué: “No li ho impediu. Ningú que en nom meu faci miracles no podrà després malparlar de mi. Qui no està contra nosaltres, està amb nosaltres”.

Escolta, Senyor: estic inquiet, neguitós.
T’ho prego, Senyor, ajuda’m: compto amb tu.
Tu estimes tots els exclosos, els aculls tots.
Tu ets la tendresa envers els més febles,
els que queden al marge de tot.
Ajuda’m a mi també a estimar-los.
Ajuda’m a estimar-los també quan em fan nosa:
tu, Déu que no mires malament ningú ni guardes rancúnia,
apaivaga el meu cor,
posa dins meu la teva tendresa.
Miro els immigrants,
miro els joves que no saben on van,
miro els pobres que em trobo pel carrer...
El teu amor és gran amb tothom, Senyor.
Dóna’m, Senyor, la teva mateixa mirada.

14

Un model intercultural

A la pregunta: “¿S’hauria d’aspirar a un model català de multiculturalitat, en què aquesta paraula no impliqués guetos? ¿Com arribar-hi?”, assenyalem dues respostes:

Mohamed Halhoul, portaveu del Consell Islàmic de Catalunya respon: *Nosaltres defensarem sempre un model cultural compartit. No creiem en la multiculturalitat, sinó en la interculturalitat. Això obre les portes a la interacció. El model de la multiculturalitat –tothom acceptat, però cadascú per la seva banda– ha donat mals resultats, per exemple a França. No volem guetos. Això no fa res més que impossibilitar la integració.*

I **Ousseynou Niang**, senegalès, voluntari de l’Associació RAI per a joves del Raval diu: *Val més la interculturalitat. Si no, no hi ha un intercanvi real entre dues cultures. Això costarà. El que es pretén ara és més una assimilació cultural que no pas una integració real i respectuosa. Jo i uns companys vivim des de ja fa temps en un edifici on els veïns encara no ens han dit res. Això és potser un fet anecdòtic, però demostra que cal voluntat social. El govern no pot arribar a tot, i cal que la gent es faci la idea que la immigració és un fet real.*

PEL MÓN SENSE VEU

Permeté'm, Senyor, una intenció especial
pel meu poble, el món sense veu.

Hi ha milers i milers de criatures humanes
—en els països pobres
i en les zones pobres dels països rics—
sense dret a aixecar la seva veu,
sense possibilitat de reclamar, de protestar,
per justos que siguin els drets
que han de defensar:

els sense-casa, els sense-menjar,
els sense-vestit, els sense-papers,
els sense-salut, els sense-un-mínim
de possibilitat d'educació,
els sense-treball, els sense-esdevenidor,
els sense-esperança.

Perillen de caure en el fatalisme,
es descoratgen, perden la veu,
esdevenen uns sense-veu.

Envia, Senyor, el teu Esperit,
perquè només ell pot renovar
la faç de la terra.

Només ell podrà trencar els egoismes,
condició indispensable
perquè siguin sobrepassades
les estructures injustes
que mantenen milions d'éssers en esclavatge!
Només ell podrà ajudar-nos a construir un món
més humà i més cristià.

Helder Cámara

Del llibre dels Fets dels Apòstols (2,4-11)

Tots van quedar plens de l'Esperit Sant i començaren a parlar en diverses llengües, tal com l'Esperit els concedia d'expressar-se. Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacions que hi ha sota el cel. Quan se sentí aquella remor, la gent s'aplegà i van quedar desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Sorpresos i meravellats, deien: "¿No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs, com és que cadascun de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Parts, medes i elamites, habitants de Mesopotàmia, de Judea i de Capadòcia, del Pont i de l'Àsia, de Frígia i de Pamfília, d'Egipte i de les regions de Líbia tocant a Cirene, i els qui han vingut de Roma, tots, tant jueus com prosèlits, cretencs i àrabs, els sentim proclamar en les nostres pròpies llengües les grandeses de Déu".

15

Mà d'obra barata

L'arribada de l'immigrant es produeix en un marc de fractura i asimetria socials, generades —entre altres causes— per aquesta concepció utilitarista de considerar-lo com a mà d'obra barata. Això s'uneix, amb freqüència, la vinculació de la immigració amb la inseguretat ciutadana; la diversitat cultural i religiosa; les situacions d'atur i de precarietat laboral existents en el nostre país i que afecten especialment els joves que busquen la seva primera ocupació; l'escassetat i carestia de l'habitatge; la saturació no infreqüent dels serveis

socials; el fracàs escolar i, en general, les deficiències encara no superades de manera satisfactòria entre nosaltres. Tot això genera desconfiança, aixeca suspicàcies i perjudica la relació entre la població autòctona i la immigrant, sobretot si aquesta és considerada com una competència no desitjada...

L'estimulant lema que emmarca la Jornada: **Aquesta casa és de tots. La construïm junts**, vol marcar un camí que sabem que no és fàcil, i que, en alguns casos, resulta veritablement ardu. Però no hem de desanimar-nos, per-

què aquesta és la nostra tasca comuna. Immigrants i autòctons, per sobre de les diferències, som cridats a construir plegats una convivència profundament humana a base d'actituds i gestos de respecte, de solidaritat, d'amistat i de fraternitat, realitzats amb senzillesa i constància en la vida diària...

Les nostres parròquies han de veure en els immigrants uns germans cridats a compartir els béns provinents de Crist. Quan es tracta de cristians, aquests han de poder reconèixer en les nostres comunitats la seva mateixa fe

i compartir l'original expressió d'aquesta amb igualtat de drets. A l'Església ningú no és estranger. Si es tracta de no cristians, la mateixa fe ha de portar-nos a reconèixer i a servir en ells el Crist, recordant les seves paraules: *Era estranger i em vau acollir.*

Associar homes i dones immigrants, que viuen i treballen entre nosaltres, a la construcció del nostre poble, del nostre barri i de la nostres comunitats és l'acció pròpia d'una comunitat cristiana que viu la catolicitat com una obertura essencial a tot el que és obra de l'Esperit en cada poble. Aquest és l'únic camí per a alimentar l'esperança, allunyar la indiferència i rebutjar l'espectre de la xenofòbia i el racisme.

Aquesta casa és de tots. La construïm junts.

Carta pastoral dels bisbes de la comissió episcopal espanyola de migracions, amb motiu del dia de les migracions, el 28 de setembre de 2003 (Documents d'Església 817)

Si tu desnues lligams de servitud

(Cant inspirat en Isaïes 58)

Si tu desnues lligams de servitud,
i si alliberes l'home encadenat.
La nit del teu camí serà com llum a ple matí.
Llavors de les mans en brollarà una aigua viva.
Una aigua que fa viure la terra de demà.
Una aigua que fa viure la terra de Déu.

Si destrueixes allò que oprimeix l'home,
si dons la mà al germà humilitat.
La nit del teu combat serà com llum a ple matí.
Llavors del teu pas en podrà néixer una dansa.
La dansa que inventa la terra de demà.
La dansa que inventa la terra de Déu.

Si tu abats els murs que hi ha entre els homes,
i si perdones el teu enemic.
La nit del teu patir serà com llum a ple matí.
Llavors del teu pa en podrà viure una Església.
L'Església que aplega la terra de demà.
L'Església que aplega la terra de Déu.

Que els immigrants puguin viure també la seva fe

Tot i les seves difícils condicions de vida, els treballadors immigrants i les seves famílies han de poder comptar amb l'atenció pastoral ordinària, l'anunci de Jesucrist, la llum i el suport de l'Evangelí, que obre als homes horitzons de salvació i d'esperança... és molt clar com n'és d'urgent el nostre deure d'ajudar que la fe no es quedi en un simple record per a l'immigrant. Necessita imperiosament cultivar-la perquè amb la seva llum estigui en condicions de llegir la seva nova història. D'aquí en resulta l'evidència pastoral que el compromís de la comunitat cristiana amb els immigrants no es pot reduir únicament a uns serveis socials d'ordre purament material, per molt generosos que siguin, sinó que ha d'incloure la resposta deguda des de l'Evangelí a totes les qüestions antropològiques, teològiques, econòmiques i polítiques que comporta la condició de l'immigrant, de la manera en què es plantegen en l'hora actual de la història. És més, a l'Església en la seva relació amb l'immigrant, li ha d'importar en primer terme, avui com sempre, l'oferir-li el servei eminentment evangelitzador de la trobada amb Crist, concretament, com a tot ésser humà, sense diferències de cultura o de raça...

S'imposa, doncs, i urgeix, promoure i tenir cura, a través dels diferents canals de la pastoral ordinària i de la pastoral obrera i del treball, la formació de pares, joves i nens immigrants, incorporant-los als nostres grups i associacions de pastoral familiar, moviments apostòlics especialitzats i d'acció catòlica general.

De la carta de sant Pau als cristians d'Efes (3,1-7)

Per tot això, jo, Pau, sóc presoner per causa de Jesucrist a favor de vosaltres, els pagans. Segurament heu sentit parlar del do que Déu m'ha confiat a favor vostre, perquè el seu pla es realitzi: per una revelació, ell m'ha fet conèixer el seu disseny secret, que ara he esbossat breument. Llegint-ho, podeu adonar-vos de com he comprès el misteri del Crist, que Déu no havia fet conèixer als homes de les generacions passades tal com ara l'ha revelat per l'Esperit als seus sants apòstols i profetes. El disseny de Déu és aquest: en Jesucrist, per l'evangeli, tots els pobles tenen part en la mateixa herència, formen un mateix cos i comparteixen la mateixa promesa. I jo sóc servidor d'aquest evangeli pel do de la gràcia que Déu m'ha concedit amb la seva acció poderosa.

Salm 72

Déu meu, dóna al rei el teu dret, dóna-li la teva rectitud.
Que governi amb justícia el teu poble, que sigui recte amb els humils.
Que les muntanyes duguin pau al poble,
que li duguin benestar els turons.
Que els humils es vegin emparats, i salvats els fills dels pobres.
Que desfaci els opressors!
Que durí com el sol i la lluna, segles i més segles.
Que sigui com la pluja que amara l'herbei,
com els ruixats que assaonen la terra.
Que el benestar floreixi als seus dies, i mesos i anys abundi la pau.
Que domini des d'un mar a l'altre,
des del Gran Riu fins a l'extrem del país.
Les tribus del desert s'agenollaran davant d'ell,
els enemics s'abaixaran fins a la pols.
Els reis de Tarsis i de les illes li portaran obsequis;
els reis d'Aràbia i de Sebà li oferiran presents.
Li faran homenatge tots els reis, se li sotmetran tots els pobles.
Salvarà els pobres que reclamen,
els desvalguts que no tenen defensor.
S'apiadarà dels pobres i dels febles, els salvarà de la mort;
els rescatarà d'enganys i violències,
estimant com un tresor la seva vida.
Que visqui i li donin l'or d'Aràbia,
que preguin per ell tots els dies i no parin mai de beneir-lo!
Que els camps de blat abundin al país,
i pels cims onegin les espigues com al Líban;
que les ciutats floreixin com l'herba del camp.
Que es perpetui el seu nom i creixi mentre durí el sol.
Que els pobles es valguin del seu nom per a beneir-se
i li augurin la felicitat.
Beneït sigui el Senyor, Déu d'Israel, l'únic que fa meravelles!
Sigui beneït per sempre el seu nom gloriós,
que la seva glòria ompli la terra!

Una relació privilegiada i provocadora

En aquest temps de relació amb el col·lectiu d'immigrants que han anat vinculant-se, d'una manera o altra, a la comunitat parroquial, també he pogut copsar una doble realitat que, en molts casos, no m'ha semblat que fos viscuda d'una manera contraposada sinó integrada: una realitat de patiment i d'esperança...

La relació que ens ha estat donada a viure amb el món de la immigració i amb persones i rostres concrets és una situació privilegiada i provocadora. *Privilegiada* perquè s'hi deixa veure el somni amorós de Déu Pare –allò que Jesús anomenava el Regne del Cel–, quelcom semblant a un banquet compartit, a una taula comuna on no hi ha accepció de persones, a una festa a desdir i amb entrada gratuïta. *Provocadora* perquè també darrere d'aquestes relacions s'hi fa sentir un crit. El crit de Déu en defensa de la vida. Un crit adolorit –de vegades per patiments injustos, de vegades per insensibilitats humanes impròpies de res que es digui humà– que provoca i esperona qui el vulgui escoltar. Un crit que provoca deixar sortir del cor el bo i millor que Déu hi ha posat i que esperona a l'enginy creatiu d'una estimació sempre més gran, sempre més oberta, sempre més apassionada.

Testimoni de Carles Marcet, jesuïta, rector de la parròquia de Santa Maria de Bellvitge, a l'Hospitalet de Llobregat

Que el pobre em salvi de mi mateix

Quan el fracàs per no poder-me fer a mi mateix
torni el meu cor ressentit i dur,
feu, Senyor, que la mà parada del pobre em torni la *tendresa*.

Quan l'afany per assolir el poder
em faci servil i adulator,
feu, Senyor, que la independència del pobre em torni la *llibertat*.

Quan el profit com a únic valor de les persones
em faci calculador i em geli les entranyes,
feu, Senyor, que el "Déu li pagui" del pobre em torni la joia de la *gratuitat*.

Quan la lluita prepotent per ser el primer
em faci agressiu i desconfiat,
feu, Senyor, que la impotència del pobre em torni la *pau*.

Quan el tenir
em faci oblidar qui sóc,
feu, Senyor, que la humanitat robada al pobre em torni la *dignitat*.

Quan la seguretat, feta absolut,
em torni instal·lat i poruc,
feu, Senyor, que el viure al dia del pobre em torni el gust pel *risc esperançat*.

Quan per ser reconegut i honorat
faci llei comú engany i mentida,
feu, Senyor, que el clam del pobre em torni la *veritat*.

18

Cercar la saviesa

Del llibre dels Proverbis (3,1-26; 4,1-9)

No oblidis la meva instrucció, fill meu,
guarda en el cor els meus preceptes:
gauràs de llarga vida, dies i anys de prosperitat.
No perdís l'amor ni la fidelitat:
lliga-te-les al coll, grava-te-les al cor,
i aconseguiràs favor i estima
tant de Déu com dels homes.
Confia en el Senyor de tot cor,
però malia't del propi saber;
si tens present el Senyor en tot el que emprens,
ell et guiarà pel camí dreturer.
No estiguis pagat de tu mateix,
reverencia el Senyor i aparta't del mal,
i fins el cos se't refarà,
es rejuveniran els teus ossos.
Ofereix al Senyor els teus béns,
els primers fruits de les collites,
i els teus graners s'ompliran fins dalt,
el most vessarà de les teves tines.
Fill meu, no refusis la correcció del Senyor,
no et cansis de la seva reprensió:
el Senyor reprèn els qui estima,
com un pare ho fa amb el fill preferit.

Feliç l'home que aconseguix la saviesa,
l'home que arriba a tenir enteniment.
La saviesa és més lucrativa que la plata,
en trauràs més profit que de l'or;
val més que les pedres precioses,
ultrapassa el que pots desitjar.
Amb una mà ofereix llarga vida,
amb l'altra, riquesa i honor;
condueix per camins delitosos,
per viarany tranquil.
Feliç el que s'aferra a la saviesa:
s'aferra a l'arbre de la vida.

El Senyor assentà la terra amb saviesa,
amb enteniment refermà el cel;
amb la seva ciència,
fa brollar les fonts de les aigües,
i dels núvols s'escola la pluja.
Fill meu, sigues sempre persona de bon tracte,
no perdis mai de vista la discreció:
et renovaran la vida,
t'embelliran d'aspecte.
Caminaràs segur, el teu peu no ensopegarà:
si descansas, no t'alçaràs sobresaltat,
dormiràs amb un son tranquil.
No hauràs de témer els estralls,
ni l'atac que ve de l'home dolent,
perquè el Senyor estarà al teu costat
i et guardarà de caure en el parany.

Escolteu, fills, la instrucció paterna,
apliqueu-vos a adquirir intel·ligència.
Us transmeto un saber excel·lent:
no abandoneu el que us ensenyo!
A mi el pare em tractava realment
com un fill,
la mare m'estimava tendrament.
El pare m'instruïa així:
Recorda't de les meves paraules,
guarda els meus preceptes i viuràs.
Aconseguix intel·ligència,
aconsegueix saviesa,
no t'apartis dels meus consells,
no te'n desentenguis.
No arraconis la saviesa, i et guardarà;
estima-la, i et defensarà.
Abans que res aconseguix saviesa,
procura't intel·ligència
al preu que sigui.
Estima-la i t'ennoblirà,
abraça-la i t'exalçarà;
com una diadema t'adornarà el front,
t'engalanarà
com una corona resplendent.

19

Apropar-se a la Paraula de Déu

EL SERVEI ECLESIAL DE LA PARAULA

L'atenció pastoral dels immigrants per part de les nostres Esglésies exigeix l'anunci de la Paraula, la celebració dels sacraments i el servei de la caritat.

L'anunci de la Paraula de Déu és un dret per als immigrants que arriben fins a nosaltres, per això, s'ha de procurar que tots tinguin accés a l'escolta d'aquesta Paraula.

A la predicació cal tenir present el fet que molts dels nostres oients són estrangers, amb una cultura diferent, per la qual cosa cal procurar que entenguin el missatge que se'ls anuncia.

A la catequesi s'ha d'integrar la riquesa que suposa la pluralitat, la convivència d'homes i dones de llocs i cultures molt diferents en

un mateix grup. Els materials catequètics s'han d'adaptar, en la mesura de les nostres possibilitats, a la cultura pròpia dels països d'origen dels immigrants.

Hem de convidar els catòlics a participar en les nostres reunions catequètiques o de formació adaptant-les a la seva cultura i llengua; per això, sembla convenient, allà on sigui necessari i com a camí d'integració, constituir grups de catequesi propis.

De la mateixa manera, s'ha de formar els immigrants perquè siguin catequistes, no només dels seus compatriotes, sinó també de la resta de cristians.

Provincia Eclesiàstica de Granada, "La Pastoral d'immigrants en les nostres Esglésies Diocesanes"

Del llibre dels Fets dels Apòstols (8,26-39)

Un àngel del Senyor va dir a Felip: "Vés cap al sud a trobar el camí que baixa de Jerusalem a Gaza. Ara no hi passa ningú".

Felip se n'hi anà. Mentrestant, un eunuc etiòp, alt funcionari i tresorer major de la Candace, és a dir, la reina d'Etiòpia, havia vingut en pelegrinatge a Jerusalem i ara se'n tornava a casa seva. Assegut dalt del seu carruatge, estava llegint el profeta Isaïes.

L'Esperit va dir a Felip: "Vés a atrapar aquest carruatge".

Felip hi anà corrents i va sentir l'eunuc que llegia el profeta Isaïes. Llavors li preguntà: "¿Ho entens, això que llegeixes?". Ell li contestà: "¿I com puc entendre-ho, si ningú no m'hi ajuda?".

L'eunuc demanà a Felip que s'assegués amb ell dalt del seu carruatge. El passatge de l'Escriptura que llegia era aquest:

Com una ovella portada a matar o com un anyell que calla mentre l'esquilen, ell no obria la boca. Humiliat, no li han fet justícia. ¿Qui podrà parlar dels seus descendents? La seva vida és arrancada de la terra. L'eunuc s'adreçà a Felip i li preguntà: "Digues-me, ¿de qui parla el profeta, d'ell mateix o bé d'un altre?".

Aleshores Felip prengué la paraula i, començant per aquest text de l'Escriptura, li va anunciar la bona nova de Jesús. Mentre continuaven camí enllà, van arribar en un lloc on hi havia aigua, i l'eunuc digué: "Aquí hi ha aigua. ¿Què em priva de ser batejat?".

L'eunuc va fer parar el carruatge, baixaren tots dos a l'aigua, i Felip el va batejar. Quan hagueren sortit de l'aigua, l'Esperit del Senyor va arrabassar Felip. L'eunuc ja no el tornà a veure, però va seguir tot joiós el seu camí.

20

Parlar de Déu de mil maneres

Reconegueu en els vostres cors el Crist com a Senyor; estigueu sempre a punt per a donar una resposta a tothom qui us demani raó de la vostra esperança. Però feu-ho suaument i amb respecte.
(1Pere 3,15b-16a)

AJUT A LA FE DELS FIDELS

L'Església no se sent dispensada de prestar una atenció igualment infatigable envers els qui han rebut la fe i que sovint, de vegades des de moltes generacions, estan en contacte amb l'Evangelí. Mira, així, d'aprofundir, consolidar, nodrir, fer madurar cada vegada més la fe dels qui es professen ja fidels o creients, a fi que ho siguin cada vegada més.

Aquesta fe està gairebé sempre enfrontada amb el secularisme, és a dir, amb l'ateisme militant; és una fe exposada a proves i amenaces, més encara, una fe assetjada i combatuda. Corre el risc de morir per asfixia o per inanició si no és alimentada i sostinguda cada dia. Per tant, evangelitzar ha de ser, sovint, comunicar a la fe dels fidels –particularment mitjançant una catequesi plena de saba evangèlica i amb un llenguatge adaptat als temps i a les persones– aquest aliment i aquest sosteniment necessaris.

Exhortació apostòlica "Evangelii nuntiandi", del papa Pau VI, núm. 54

Som diferents

Et dono gràcies, Déu, Pare,
perquè ens has creat tan diferents
els uns dels altres.
Els nostres rostres tenen tots els colors,
i la teva llum es reflecteix en aquesta varietat.
Et dono gràcies
perquè ens has donat llengües diferents
que expressen la joiosa diversitat de la vida
i parlen de tu de mil maneres.
El meu germà és diferent de mi,
i això és bo, i això és la riquesa de tots.
I aquesta diferència m'obligarà a esforçar-me
per entendre'l,
i l'obligarà a ell a esforçar-se
per entendre'm a mi,
i això ens farà créixer a tots dos.
Et lloo, Senyor,
perquè ens podem descobrir els uns als altres
i podem viure la joia de trobar-nos;
perquè podem compartir el que som
i oferir-nos mútuament.
I per damunt de tot et dono gràcies
perquè tu ets la nostra unitat:
Tu ets present en cada home i cada dona,
en cada país i en cada ciutat,
en cada poble i en cada barri,
en cada llengua i en cada color de pell.
Tu ets Déu, i ens uneixes en Jesús, el teu Fill,
germà de cada u de nosaltres.

21

Una mateixa crida per a tots

Tots els pobles són una sola comunitat, tenen el mateix origen, ja que Déu decidí que tota mena d'homes habités sobre la faç de la terra, com també tenen un últim fi darrer, Déu, la providència del qual, les mostres de la seva bondat i els seus designis de salvació s'estenen a tothom, fins que els escollits es reuneixin en la Ciutat Santa, que serà il·luminada per la glòria de Déu, i on els pobles gentils caminaran sota la seva llum...

No podem invocar Déu, Pare de tots, si ens neguem a comportar-nos fraternalment envers alguns homes, creats a imatge de Déu. Car la relació de l'home envers Déu Pare i la de l'home envers els homes germans van tan lligades, que l'Escriptura diu: *Qui no estima, no coneix Déu* (1Jn 4,8).

I així resulta privada de fonament qualsevol teoria o praxi que entre home i home, entre poble i poble, introdueixi diferència en allò que toca la dignitat humana i els drets que en deriven.

L'Església, doncs, reprova com a estranya a la intenció de Crist qualsevol discriminació o vexació, practicada per motius de raça o de color, de condició o de religió.

Declaració "Nostra Aetate", sobre de la relació de l'Església envers les religions no cristianes, del Concili Vaticà II, núm. 1 i 5

Del llibre dels Proverbis (4,1-15)

Salm 146

Lloa al Senyor, ànima meva.
Lloaré al Senyor tota la vida,
cantaré al meu Déu mentre sigui al món.

No confieu en els poderosos,
homes incapaços de salvar.
Quan expiren, tornen a terra
i aquell dia es desfan els seus plans.

Feliç el qui troba ajuda
en el Déu de Jacob
i espera en el Senyor, el seu Déu,
que ha fet el cel, la terra i el mar,
i tot el que s'hi mou.

El Senyor es manté fidel per sempre,
fa justícia als oprimits,
dóna pa als qui tenen fam.

El Senyor allibera els presos,
el Senyor dóna la vista als cecs,
el Senyor redreça els qui ensopeguen,
el Senyor estima els justos.

El Senyor guarda els forasters,
manté les viudes i els orfes,
però capgira els camins dels injustos.

El Senyor regna per sempre,
és el teu Déu per tots els segles.

Escolteu, fills, la instrucció paterna,
apliqueu-vos a adquirir intel·ligència.

Us transmeto un saber excel·lent:
no abandoneu el que us ensenyo!
El pare em tractava realment com un fill,
la mare m'estimava tendrament.

El pare m'instruïa així:
«Recorda't de les meves paraules,
guarda els meus preceptes i viuràs.

Aconsegueix intel·ligència,
aconsegueix saviesa,
no t'apartis dels meus consells,
no te'n desentenguis.

No arraconis la saviesa, i et guardarà;
estima-la, i et defensarà.

Abans que res, aconsegueix saviesa,
procura't intel·ligència al preu que sigui.
Estima-la i t'ennobrirà, abraça-la i t'exaltarà,
com una diadema t'adornarà el front,
t'engalanarà com una corona resplendent.»

Escolta, fill, guarda les meves paraules
i allargaràs la vida anys i més anys.

Et guiaré pel camí de la saviesa,
et conduiré per les bones rutes;
si hi passes, no trobaràs obstacles,
no ensopegaràs si hi corres.

Dedica't a la teva formació, no la deixis;
aferra-t'hi, que hi tens la vida.

No segueixis els passos dels malvats, no avancis
pel camí dels perversos; deixa'l, no l'agafis.

22

Rostres concrets, persones concretes

Crec que les nostres comunitats parroquials poden ser un instrument valuós d'acollida per a aquelles persones que comparteixen amb nosaltres una mateixa fe, però també crec que podem contribuir en els nostres pobles i barris a crear el clima necessari d'acceptació mútua. Per això és molt important poder oferir elements que ajudin a entendre les causes del fenomen de la immigració i no quedar-nos només en els tòpics i en els debats superficials sobre la immigració que sovint no porten enlloc i que afavoreixen posicions enfrontades entre uns i altres. Més que potenciar debats hem de facilitar relacions i contacte directe amb els persones (no parlar de "l'immigrant", sinó de rostres, de persones concretes: Mariela, Beti, Alí...), només les relacions, el coneixement de l'altre, pot ajudar a trencar mites.

Testimoni de Maria Fernández, assistent social de Càritas del Barcelonès Nord i el Maresme

Feu-vos solidaris de les necessitats del poble sant. Practiqueu amb deler l'hospitalitat. (Romans 12,13)

Fes-nos servidors de la bona notícia

Senyor, tu has vingut a anunciar la Bona Nova als pobres,
i ens has encomanat a nosaltres de continuar-la anunciant al llarg de tots els segles.

Des del sofriment i la rebel·lió que sentim al cor,
davant de tants germans nostres que encara avui continuen esperant i confiant
en la teva Paraula alliberadora,
ens sentim il·lusionats però incapaços de complir aquest encàrrec.

Ens ve a la mirada la teva imatge, Senyor,
de pobrissó, gairebé de rodamón, desinstal·lat, lliure i constestatari,
sense més lligams que els de l'amor.

Veiem en la teva mà el gest afectuós amb què redreces el germà petit i empobrit
per l'avarícia i la prepotència dels forts.

Eres savi però no et vantaves de saviesa. Parlaves al pobre i el pobre t'entenia.

Eres poderós i vas renunciar al poder.

Eres la mateixa santedat, perquè eres Déu, i no et deïficaves.

Ajuda'ns, Senyor! Hem de proclamar l'alliberament a tots,
i nosaltres ens sabem atrapats per mil lligams d'esclavitud.

Es tracta d'un missatge revelat als humils i l'hem amagat en lleis, doctrines i discursos.

N'has fet un anunci joiós i ens entristim si per anunciar-lo hem de vendre les riqueses.

Proclames la persona del pobre com a centre i absolut,

i sovint també l'Església posa la persona al servei d'interessos, idees i estructures.

Per això, Senyor, la nostra pregària avui és aquesta:

allibera'ns de nosaltres mateixos;

il·lumina la nostra ceguesa;

fes-nos senzills i servicials;

enforteix la nostra esperança.

Uneix-te als pobres i senzills, amb ells sí que podràs alliberar-nos.

23

Un desafiament al qual cal respondre

Les migracions contemporànies ens situen davant un desafiament que certament no és gens fàcil, per la seva relació amb les esferes econòmica, social, política, sanitària, cultural i de seguretat. Es tracta d'un desafiament al qual tots els cristians han de respondre, més enllà de la bona voluntat i del carisma personal d'alguns. En tot cas, no podem oblidar la resposta generosa de bastants homes i dones, d'associacions i d'organitzacions que, davant el sofriment de tantes persones causat per l'emigració, lluiten a favor dels drets dels emigrants, ja siguin forçosos o no, i en la seva defensa. Aquest interès és fruit, especialment, d'aquella *compassió* de Jesús, el Bon Samarità, que l'Esperit suscita arreu, en el cor dels homes de bona voluntat, a més de despertar-la en la mateixa Església, on reviu un cop més el misteri del seu Diví Fundador, misteri de vida i de mort. De fet, la tasca d'anunciar la Paraula de Déu, que el Senyor va confiar a l'Església, des de l'inici s'ha entrellaçat amb la història de l'emigració dels cristians.

"La caritat de Crist envers els emigrants", instrucció del Pontifici Consell per a la Pastoral dels Emigrants i Itinerants, 15 de maig de 2004 (Documents d'Església 834)

De la carta de sant Pau als cristians d'Efes (2,19-22)

Germans, ja no sou estrangers o forasters, sinó ciutadans del poble sant i membres de la família de Déu. Formeu un edifici construït sobre el fonament dels apòstols i profetes, que té el mateix Jesucrist per pedra angular. Sobre ell reposa tota la construcció, que es va alçant harmoniosament gràcies al Senyor i forma un temple consagrat. Per Jesucrist, també vosaltres heu entrat a formar part de l'edifici, on Déu resideix per la presència de l'Esperit.

Que el Senyor ens construeixi l'Església

(inspirat en el salm 127)

Si el Senyor no construeix l'Església,
són vanes totes les ideologies d'igualtat i fraternitat!

Si el Senyor no uneix els nostres cors,
mai els uniran els dogmes, les lleis ni els ritus!

Que n'és d'inútil l'afany proselitista
basat en el domini d'una cultura sobre una altra!

Quan els veritables fills de l'Evangeli
neixen del testimoni desinteressat i gratuït:
allà on un home o una dona viuen de l'experiència de Déu,
sorgeix un poble de germans.

Què lluny arriba l'Església que sap fecundar amb l'Esperit
els valors i les inquietuds de la humanitat en marxa!

Ella subsistirà més enllà de tradicions i formes sociològiques.
La seva autenticitat no serà objecte de discussió
perquè s'ha situat en els fonaments
de tot el que és divinament humà.

24

Com ens mirem l'islam

L'Església també mira amb estimació els Musulmans, que adoren l'únic Déu, vivent i subsistent, misericordiós i omnipotent, Creador de cels i terra, que parlà als homes, a les misterioses decisions del qual procuren de sotmetre's de tot cor, tal com se sotmeté a Déu Abraham, a qui es refereix de bon grat la fe islàmica. Tot i no reconèixer-lo com a Déu, ells veneren Jesús com a profeta, honoren Maria, la seva mare virginal, i de vegades fins i tot la invoquen amb devoció. També esperen el dia del judici, quan Déu retribuirà tots els homes ressuscitats. En conseqüència, valoren la vida moral i donen culte a Déu sobretot amb la pregària, l'almoïna i el dejuni.

Si en els curs dels segles han sorgit no poques dissensions i enemistats entre Cristians i Musulmans, el sant concili exhorta tothom a practicar sincerament la comprensió mútua, oblidant el passat, i a defensar i a fomentar tots plegats la justícia social, els béns morals i la pau i la llibertat a favor de tots els homes.

Declaració "Nostra Aetate", sobre de la relació de l'Església envers les religions no cristianes, del Concili Vaticà II, núm. 3

Les expressions que a vegades es fan servir parlant dels musulmans són significatives. Si bé una part de la població francesa vol obrir a l'islam un lloc en la societat, tanmateix encara queda una forta hostilitat envers els "moros". La por de la trobada amb persones diferents, la confusió entre Islam i islamisme, la ignorància dels valors morals que conté l'Alcorà, les relacions difícils entre el món musulmà i l'occident cristià al llarg de la història i els fets de l'11 de setembre, afavoreixen en aquest sentit. Això engendra actituds d'hostilitat que marquen les expressions utilitzades i que van fins a l'odi... Força cristians es deixen marcar per aquestes actituds d'hostilitat i denigració. Alguns han arribat a votar el "Front Nacional" de Le Pen. Testimonis de religioses o capellans s'han ofegat en la indiferència, no se n'ha fet cabal. Arriba a haver-hi capellans que tenen reaccions molt vives en contra del món musulmà.

*Extracte d'una trobada de capellans a França
que treballen amb musulmans*

Pregària d'abandó

Pare,
em poso a les teves mans.
Fes de mi el que et plagui.
Sigui el que sigui, te'n dono gràcies.
Estic disposat a tot,
ho accepto tot,
perquè la teva voluntat es realitzi en mi
i en totes les teves criatures.
No desitjo altra cosa, Déu meu.
Poso la meva ànima a les teves mans,
te la dono, Déu meu,
amb tot l'amor del meu cor,
perquè t'estimo
i m'és una necessitat d'amor
donar-me,
posar-me a les teves mans sense reserves,
amb una confiança infinita,
perquè tu ets el meu Pare.

Carles de Foucauld

25

El nou Reglament de la Llei d'Estrangeria

Pocs empresaris disposats a regularitzar els seus treballadors i molts immigrants desinformats. Aquest és el resum del primer dia del procés de normalització que estableix el nou reglament d'estrangeria...

A l'oficina de l'INSS de l'avinguda Paral·lel, una de les zones de Barcelona amb més immigració, ahir es van tramitar una dotzena d'expedients, mentre que se'n van denegar una vintena per falta de papers. La majoria de persones que s'hi van acostar, però, eren immigrants que només buscaven informació sobre els requisits que reclama la normativa. Mots d'ells, com dos pakistanesos que treba-

llen en un restaurant, intentaven saber com s'ho podien fer perquè el seu cap ja els ha dit que no pensa fer-los contracte. Més contenta es mostrava la Cristina, una romanesa que treballa en el servei domèstic i que ahir va comprovar que compleix totes les condicions, com ara les trenta hores setmanals certificades per diferents caps de família...

Els desinformats no eren només immigrants: Nati Sanjurjo, propietària d'una agència de publicitat i de telemàrqueting, volia saber quin certificat d'empadronament es necessita: "No treballo amb diner negre i m'interessa molt regularitzar els meus treballa-

dors", assegurava, tot i lamentar-se de la poca informació sobre el procés i dels cinc expedients que té encallats a Estrangeria des de fa quatre anys...

Els sindicats van denunciar ahir mateix que molts empresaris no estan disposats a fer contractes i van reclamar més recursos d'Inspecció de Treball. Des de la UGT es va interpretar la tranquil·litat a les oficines com un índex dels dubtes dels empresaris, mentre que CCOO va amenaçar de fer públic un llistat de grans empreses públiques i privades que subcontracten irregulars.

Dels diaris, el 8 de febrer de 2005

Del llibre del profeta Isaïes (58,6-10)

El dejuni que jo aprecio és aquest:
allibera els qui han estat empresonats injustament,
deslliga les corretges del jou,
deixa lliures els oprimits
i trosseja jous de tota mena.
Comparteix el teu pa amb els qui passen fam,
acull a casa teva els pobres vagabunds,
vesteix el qui va despullat.
No els defugis, que són germans teus.
Llavors brillarà com l'alba la teva llum,
i les teves ferides es clouran en un moment.
Tindràs per avantguarda la teva bondat,
i per rereguarda la glòria del Senyor.
Quan invoquis el Senyor, ell mateix et respondrà;
quan cridis auxili, ell et dirà: Aquí em tens!
Si treus de casa teva tots els jous
i no assenyaales amb el dit per acusar,
si dones el teu pa als famolencs
i satisfàs la fam dels indigents,
llavors la teva llum s'alçarà en la foscor,
el teu capvespre serà clar com el migdia.

DESCOBREIX-NOS EL CAMÍ DE JESÚS

Com el captaire
que espera l'almoïna,
així esperem la teva paraula
i el teu favor, Senyor, Déu nostre.
No ens deixis anar
amb les mans buides,
estova la duresa del nostre cor.
Descobreix-nos el camí
de Jesús, el teu Fill,
a qui vas enviar al món
per lliurar el Regne als pobres,
per anunciar l'alliberament
dels presos,
per animar l'esperança
dels aclaparats
i donar consol als afligits.
Ensenya'ns a treballar
amb els pacífics,
a practicar la misericòrdia
i el perdó,
a lluitar sense desmai
per la justícia i la pau.
Beneït siguis, Senyor,
perquè has beneït els pobres,
perquè així ens assenyaales
la veritable joia,
la que brolla de l'esperança
del teu Regne,
la que ve de tu i ens porta a tu,
Senyor, Déu nostre.

26

Camins de trobament amb l'islam

Uns 160 musulmans del barri de la Pau i dels voltants van celebrar ahir la pregària setmanal més important i concorreguda, la dels divendres, davant de l'Ajuntament de Badalona. Els membres de la Comunitat Musulmana Mesquita Al Furqan van prendre aquesta decisió després que tècnics municipals clausuressin dimecres el seu centre de culte al carrer Liszt, a la Pau, per falta de la llicència per poder dur a terme l'activitat religiosa.

A les dues del migdia, els fidels van resar a l'aire lliure i van escoltar un sermó en àrab i en castellà que, entre d'altres temes, va fer referència a la clausura de l'oratori. L'eximam i membre de la comunitat Taouffik Cheddadi va llegir un manifest en què va recordar

que "l'islam està reconegut com una de les quatre religions amb notori arrelament". "Els catalans musulmans estem participant en l'economia del país, hi vivim, en som veïns i contribuents", va dir també.

Així mateix, Cheddadi va reclamar una normativa per obrir una mesquita o edificar-la, o per construir un cementiri islàmic i va convidar la directora general d'Afers Religiosos a elaborar una llei definitiva que serveixi per solucionar un conflicte reiterat que malmet la convivència veïnal. De fet, l'any passat, Cheddadi ja havia emès un missatge molt semblant quan es va produir la polèmica pel rebuig dels veïns a un centre de culte al barri de Singuerlín.

Dels diaris, el 26 de febrer de 2005

ETAPES PER A L'ENCONTRE I EL DIÀLEG

Voldríem ara repassar les etapes que, basant-nos en la nostra experiència, semblen condicionar el camí d'homes i de dones vers el Pare, que no rebutja cap de les seves criatures, cap dels seus fills. Abans que res, creiem absolutament necessari estar totalment convençuts que el cristià és cridat per l'Evangeli a donar el primer pas. Si no fos així, esperaríem sempre de l'altre la resposta a una iniciativa que ja hauria d'haver percebut, i una semblant

falta de resposta ens dispensaria d'anar més enllà. Amb la consciència tranquil·la, ens tancaríem en un pretès dret legítim, oblidant que cal perdonar setanta vegades set (cf. Mt 18,21). Amb massa freqüència fem el pretext: *L'altre no fa res, sempre em toca a mi!* Àdhuc si això fos veritat, com a cristians sempre hem d'estar disposats a estendre la mà.

Les etapes són:

1. Prendre consciència de les nostres ferides.

2. Mirar l'altre amb els ulls de Déu i estimar-lo amb el cor de Déu.

3. Expressar els nostres valors.

4. Reconèixer les nostres faltes.

5. Voler ser germans i germanes, amb les nostres semblances i diferències.

6. Donar raó de la nostra esperança (cf. 1Pe 3,15).

7. Afavorir la pau en la diferència i en el respecte recíproc.

"El trobament amb els musulmans", document d'estudi del comitè "Islam a Europa" (Documents d'Església 835)

Fes-nos servicials

Senyor,

tu que vas rentar els peus als apòstols, fes-nos senzills i misericordiosos, sempre disposats i servicials en el nostre treball amb els més petits i pobres.

Que sapiguem reconèixer-te i servir-te en ells.

Que mai no ens hakis de retreure no haver-te donat aigua per beure, o vestit per abrigar-te, o no haver-te visitat a la presó o a l'hospital.

Senyor,

que sapiguem veure en els altres els nostres germans, que ens vulguem preocupar primer d'ells que no pas de nosaltres, tal com ho hem après de tu. Amén.

Cicatritzar ferides amb l'islam

Els musulmans que trobem a França no vénen tots de països àrabs. Amb tot, el contenciós històric entre els pobles que envolten la Mediterrània dels quals procedeixen els musulmans és encara feixuc. No podem esborrar en pocs anys uns segles de conflicte ni ignorar les rancúnies provocades pels desequilibris econòmics actuals entre el Nord i el Sud. *Cal guarir la memòria col·lectiva.* Això suposa sanejar la mirada que cadascú té sobre l'altre, rectificar les imatges devaluades, assumir lleialment les arrels històriques del contenciós, i saber reconèixer els errors passats de la seva comunitat, la seva manca de fidelitat a les exigències del seu ideal. Llavors serà possible desenvolupar una confiança recíproca i cicatritzar ferides encara vives. La confiança adquirida estarà a l'alçada de les disposicions espirituals dels creients d'ambdues comunitats...

El trobament entre creients pot igualment tenir conseqüències beneficioses sobre la coherència harmoniosa i fraternal de la societat... Passar del trobament al diàleg no és automàtic, pel fet que el terme de *diàleg* no té sempre la mateixa significació per a tothom. Amb tot, el principi del diàleg és realment inscrit en la història del poble de Déu.

*"Catòlics i Musulmans: un camí de trobament i de diàleg", dels bisbes de França
(Documents d'Església 730)*

De l'evangeli de sant Mateu (15,21-28)

Jesús se'n va anar d'allí i es retirà a la regió de Tír i Sidó. Una dona cananea, que era d'aquell territori, vingué a trobar-lo i es posà a cridar: "Senyor, Fill de David, tingues pietat de mi. La meva filla està endimoniada i sofreix molt".

Jesús no li va tornar contesta. Els seus deixebles es van acostar i li demanaven: "Fes-la marxar: no fa més que cridar darrere nostre". Jesús els digué: "Únicament he estat enviat a les ovelles perdu-

des d'Israel". Però la dona vingué a prosternar-se davant d'ell i li deia: "Senyor, ajuda'm!". Jesús contestà: "No està bé de prendre el pa dels fills i tirar-lo als gossets. Ella digué: "És veritat, Senyor, però també els gossets mengen les engrunes que cauen de la taula dels seus amos".

Llavors Jesús li respongué: "Dona, és gran la teva fe! Que es faci tal com tu vols". I des d'aquell mateix moment es posà bona la seva filla.

PREGÀRIA PELS IMMIGRANTS

Jesús, a tu que tens un cor ple d'amor i misericòrdia
vull demanar-te pels meus germans i germanes immigrants.

Tingues pietat d'ells i protegeix-los:

pateixen mals tractes i humiliacions en el seu camí,
són assenyalats per la majoria com a perillosos,
i se'ls margina pel fet de ser estrangers.

Fes que els respectem i valorem en la seva dignitat.

Toca amb la seva bondat els cors dels qui els veiem.

Tingues cura de les seves famílies

fins que retornin a les seves llars, si així ho desitgen,
 però no amb el cor trencat,

sinó amb les seves esperances plenes.

28

Dificultats per connectar

Em dic Abdul, sóc del Marroc i fa divuit anys que sóc aquí. La meva experiència és la d'arribar aquí tenint-hi família. Vaig viure en un poble dels Pirineus i de seguida vaig trobar feina. Però amb la gent he tingut moltes dificultats per connectar-hi. Amb la feina, com he dit, he tingut facilitats perquè he tingut l'ajuda d'una germana que fa molts anys que és aquí.

Els costums del meu país s'assemblen molt als d'Andalusia, perquè jo sóc del nord del Marroc. L'idioma m'ha costat una mica però amb el temps l'he après. A nivell de feina vaig començar treballant en una fàbrica tèxtil i amb el temps m'hi vaig acostumar. Em van despatxar per racisme, sense cap motiu. Ara visc a Barcelona des de fa quatre o cinc anys. Quan hi vaig arribar em vaig apuntar al Servei Català de Col·locació i em va costar molt trobar feina, vaig estar un any i mig a l'atur, però actualment ja estic treballant. M'agradaria que els immigrants no haguessin de passar per totes aquestes situacions però aquestes coses succeeixen i les hem d'acceptar. Hem de lluitar per mirar de solucionar-les.

Testimoni d'Abdul Bouzbita a les Jornades Formatives sobre Immigració, fetes a Can Fabra, districte de Sant Andreu de Barcelona, de l'11 al 13 de novembre de 2004

De l'evangeli de sant Mateu (8,5-13)

Jesús va entrar a Cafarnaüm. Un centurió l'anà a trobar i li suplicava: "Senyor, el meu criat és a casa al llit amb paràlisi i sofreix terriblement". Jesús li diu: "Vinc a curar-lo".

El centurió li respon: "Senyor, jo no sóc digne que entris a casa meva; digues només una paraula i el meu criat es posarà bo. Perquè jo mateix, que estic sota les ordres d'un altre, tinc soldats a les meves ordres. I a un li dic: "Vés-te'n", i se'n va, i a un altre: "Vine", i ve, i al meu criat li mano: "Fes això", i ho fa".

Quan Jesús ho sentí, en quedà admirat i digué als qui el seguien: "Us asseguro que no he trobat ningú a Israel amb tanta fe. I us dic que vindrà molta gent d'orient i d'occident i s'asseuran a taula amb Abraham, Isaac i Jacob en el Regne del cel, mentre que els hereus del Regne seran llançats fora, a la tenebra; allà hi haurà els plors i el cruixit de dents".

Després Jesús digué al centurió: "Vés-te'n, i que es faci tal com has cregut". I en aquell mateix moment el criat es va posar bo.

Salm 61

Escolta el meu clam, Déu meu,
estigues atent a la meva súplica.
Des d'una terra llunyana t'invoco;
el meu cor defalleix.
Porta'm dalt la roca inaccessible,
tu que ets el meu refugi,
una torre enfront de l'enemic.
Que pugui estar-me sempre a casa teva,
que m'empari l'ombra de les teves ales.
Tu, Déu meu, has escoltat els meus prec,
has concedit l'heretat
als qui veneren el teu nom.
Afegeix nous dies a la vida del rei;
que els seus anys s'allarguin
segles i més segles!
Que regni per sempre a la teva presència
i el guardi el teu amor fidel!
Llavors cantaré al teu nom per sempre,
compliré cada dia el que t'havia promès.

29

La trobada religiosa amb l'Islam

Aquesta trobada amb el món musulmà és una ocasió privilegiada per a viure, i fer créixer, la nostra fe. No és un camí fàcil, a la llum d'aquesta experiència, repensar la nostra fe. Però una recerca de Déu marcada per una relació amb musulmans, porta a un cert desvetllament de l'Evangelí; sobretot quan uns quants cristians, implicats en aquest sentit, es troben cridats a compartir la fe. Les dimensions evangèliques que així prenen relleu i valor no són pas noves, però la seva actualitat afecta tots els sectors de la vida apostòlica i la qualitat del testimoni que cada dia estan cridats a donar. En certs aspectes, la trobada amb el món de l'Islam provoca la reflexió i et

recentra en l'essencial. La trobada amb els musulmans comporta algunes exigències:

- Entrar en aquest Projecte del Déu que es vol comunicar als homes. És Ell qui ens demana el diàleg i el compartir.
- Guardar viva aquesta fe en la Salvació que Déu proposa a tota persona en el concret de la seva existència, sigui quina sigui la seva pertinença religiosa o social.
- Acceptar la durada necessària per inserir-se en aquest món per tal de ser reconegut per "l'altre"; per adquirir la competència necessària i perquè el testimoni pugui ser valorat. Adquirir la capacitat de descobrir els valors de "l'altre".

- Aconseguir una veritable disponibilitat a l'Esperit de Déu. Voler acollir el treball de l'Esperit en tot home i tota dona de bona voluntat, en "l'altre" diferent de nosaltres.
- Adquirir una cultura de pau i de diàleg.
- En l'esperit del Vaticà II, mirar de trobar àmbits per treballar junts, cristians i musulmans.
- Ser conscients que un diàleg veritable sovint et comporta canvis, encara que de moment no siguin perceptibles. Mai no se surt indemne d'un diàleg veritable.

- Viure una "presència" simple, sense esperit "de conquesta": saviesa, bonhomia apaivagadora, esperit de servei, fidelitat en l'amistat, actitud d'humilitat. Com Jesús i la Samaritana:

donar i rebre sense ometre aquella audàcia que permet la humilitat en la relació amb "l'altre".

- Acceptar de trobar-se estrany amb certes maneres

d'enfocar la fe, amb estructures antiquades i amb dificultats en el diàleg dins l'Església.

De la trobada d'un grup de preveres i religioses del Pradó de França que viuen i treballen amb musulmans, octubre 2003

El mateix dia (Maria) va anar a la seva família portant el nen. Ells digueren: "Maria, véns ara, i has fet una cosa reprensible! Germana d'Aaron! El teu pare no era un home dolent, la teva mare no era una bagassa".

Llavors ella els indicava que parlessin amb ell. Hi objectaren: "¿Com podem conversar amb un que és al bressol de la seva vida, que és un infant, que no pot parlar?"

El nen llavors parlà i digué: "Jo sóc servidor, adorador, esclau de Déu! Ell m'ha portat l'escriptura, el llibre sagrat. Ell ha fet de mi un profeta, que mira lluny. Ell ha fet de mi un ésser beneït, allà on vagi. Ell m'ha manat que faci les oracions, les almoines santes mentre jo visqui, i que sigui obedient i sempre atent amb la meva mare, que m'ha criat. Ell no ha fet de mi un ésser violent, un desgraciat! La pau sigui sobre mi, el dia que vaig néixer, el dia que mori, el dia que seré enviat a donar testimoni, ressuscitat, viu".

Aquest és Jesús, el fill de Maria, paraula de veritat, de qui discuteixen els cristians.

Alcorà, sura 19,27-34 (dedicada a Maria)

Salm 13

¿Fins quan, Senyor, em tindràs en l'oblit?

¿Fins quan m'amagaràs la mirada?

¿Fins quan portaré dintre meu tants neguits,

tantes penes tot el dia dins el cor?

¿Fins quan l'enemic triomfarà contra mi?

Mira i respon-me, Senyor, Déu meu!

Omplé'm els ulls de claror,

que el son de la mort no me'ls acluqui;

que no digui l'enemic: «L'he vençut.»

Els adversaris s'alegrarien

de veure'm caure.

Però jo confio en el teu amor,

el meu cor s'alegra perquè em salves.

Canto al Senyor pels seus favors.

30

Que es compleixin les esperances!

Del llibre del profeta Isaïes (5,1-7)

Deixeu-me cantar una cançó en nom del meu amic.
És la cançó del meu amic i de la seva vinya:
El meu estimat tenia una vinya en un turó molt fèrtil.
Va remoure la terra, tragué les pedres i va plantar-hi ceps triats.
Al bell mig hi construí una torre de guàrdia i va excavar-hi un cup.
N'esperava bon raïm, però ha sortit agre.
Doncs bé, gent de Judà i Jerusalem,
feu de jutges entre jo i la meva vinya.
¿Què més podia fer que no li hagi fet?
N'esperava bon raïm; ¿per què surt agre?
Ara, doncs, us faig saber què faré amb la meva vinya:
n'ensorraré la paret perquè la puguin esbrotar;
li derrocaré la tanca i que la gent la trepitgi.
La convertiré en terra erma:
no l'esporgaran ni la cavan, hi creixeran espines i esbarzers.
Manaré als núvols que no li donin mai més pluja.
La vinya del Senyor de l'univers sou vosaltres, poble d'Israel.
Vosaltres, gent de Judà, éreu la seva plantació predilecta.
El Senyor n'esperava justícia, i pertot veu injustícies;
volia misericòrdia, i tot són misèries.

ORACIÓ PELS GOVERNANTS

Déu meu, concedeix la teva gràcia als teus fills.
Dóna prudència i saviesa als governants
i dota'ls de l'esperit de la justícia
perquè guiïn el teu poble cap a la pau
i defensin els interessos dels més pobres i dèbils.

Fes que arribi el dia en què es compleixin
les esperances del teu poble,
els desitjos que tu mateix li inspires,
la pau joiosa i embriagadora,
la justícia neta i purificadora,
el desenvolupament solidari i sense excepcions,
la llibertat sense retalls ni pedaços,
l'amor i la felicitat, que és el seu seguici.

Que els grans d'aquest món
i els països més desenvolupats de la terra
estableixin un impost solidari,
més gran que el que dediquen a les armes,
per ajudar els que viuen en la misèria.
I que nosaltres siguem per al pobre oïda i cor obert,
veu del seu silenci, braç de la seva debilitat,
presència solidària i alliberadora
que el deslliuri de la desesperació.
Que siguem llum en la foscor,
sal en la insípida del nostre món sofisticat.

31

Quan els fills no van bé

Dilluns passat, l'Aurora em pregunta què s'ha de fer per internar una adolescent en un centre de l'EAIA (Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència). La Susana, equatoriana i mare de 3 fills, li ha preguntat perquè diu que ja no sap què fer amb la seva filla de 14 anys; falta molt a l'escola i a casa és insuportable, exigent i violenta. La mare ho atribueix al grup d'amics que té. Diu que no pot amb ella.

El dimarts a la tarda, a la porta de la parròquia, una mare del barri, desesperada i enfonsada, em pregunta si conec algun lloc on poder internar la seva filla de 15 anys. A casa, ja no poden amb ella. Ha canviat d'escola unes quantes vegades i continua el fort absentisme, simplement "perquè no li dóna la gana d'anar-hi". A casa exigeix la paga setmanal, i no admet que li posin horaris ni normes. És especialment dura i violenta amb la mare, a la qual li fa xantatge emocional. La mare té una gran consciència de culpabilitat i només fa que repetir que la culpa és d'ella, que li va donar molta llibertat, i ara ella se l'ha agafada i és incontrolable.

De l'evangeli de sant Mateu (12,46-50)

Mentre Jesús s'adreçava a la gent, la seva mare i els seus germans, que eren fora, volien parlar amb ell. Algú li digué: “La teva mare i els teus germans són aquí fora, que volen parlar amb tu.”

Ell li respongué: “¿Qui és la meva mare i qui són els meus germans?”. Llavors, assenyalant amb la mà els seus deiebles, digué: “Aquesta és la meva mare i els meus germans. El qui fa la voluntat del meu Pare del cel, aquest és el meu germà, la meva germana, la meva mare.”

EL MEU FILL NO VA BÉ

Senyor, et demano per, el meu fill.

Em fa patir molt.

Veig que va desencaminat,

que no sap el que vol,

que no troba el seu lloc ni el seu camí.

Senyor, no sé gaire què he de fer,

no trobo la manera d'ajudar-lo.

Senyor, Pare-Mare de tots, tu que l'estimes,

et demano que vetllis per ell.

I et demano que m'il·luminis

i m'ajudis a saber què hi puc fer jo.

Pare, em poso a les teves mans,

i poso el meu fill a les teves mans.

Pare, confio en tu

encara que a vegades no entenc

per què tot ha de ser tan difícil.

32

Quan pares i fills no s'adapten

El resultat del treball, segons va explicar el seu director, l'antropòleg Carles Feixa, parla d'un col·lectiu molt nombrós; que han crescut lluny dels referents dels seus pares; nois i noies que aterren a Catalunya enyorant molt el seu país d'origen; que se senten sols enmig d'una societat que no els comprèn. Però, tot i aquesta cadena d'entrebancs, només una minoria opta per integrar-se a les bandes... El primer que es constata és la dificultat amb què molts d'aquests nois han hagut d'afrontar el seu procés de formació com a persones, ja que en moltes ocasions han estat criats durant anys pels seus avis perquè els pares eren fora treballant. Quan la família es retroba a Catalunya, la falta de contacte directe entre pares i fills passa factura. A més el retrobament és moltes vegades qua-

si virtual, perquè en molts casos pares i fills coincideixen molt poca estona al cap del dia a causa de les inacabables jornades laborals dels pares. Molts dels nois entrevistats per fer l'estudi retraten la seva "decepció" en arribar a Catalunya. Expliquen tot el que van arribar a plorar, descriuen el seu entorn com a "avorrit" i els seus veïns com unes persones que sempre són "dins de casa", una barbaritat per a uns nois fets en la bonança del clima caribeny.... Els joves ocupen l'espai públic, places i carrers, perquè la seva forma de vida és de portes enfora, i la resta de la societat veu en aquesta simple ocupació un risc. I aquest perill s'acaba identificant amb les bandes.

Dels diaris, el 22 de novembre de 2005

Del llibre del profeta Isaïes (40,1-5)

Consoleu, consoleu el meu poble, diu el vostre Déu. Parleu amorosament a Jerusalem, cri-deu i digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.

Escolteu una veu que crida: Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplaneu en l'estepa un camí per al nostre Déu. S'alçaran les fondalades i s'abaixaren les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabrós serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit.

Senyor, Déu, Pare i Mare de tots.
Miro al meu voltant, i veig molt patiment:
Veig homes i dones sense feina:
això significa projectes personals
que no es podran realitzar,
problemes econòmics i psicològics, frustracions.
Veig als que es troben amuntegats en pisos,
sense el mínim espai vital,
d'abusos pels preus que fan pagar.
Veig famílies en situació de ruptura,
amb conflictes i incomprensions constants:
problemes de soledat, d'alcohol,
d'inadaptació al nou context de vida.
Pare, et demano per tots els qui pateixen
aquestes situacions o altres de semblants,
que provoquen dolor i tristesa.
Et demano per tots: els qui conec i els qui no.
Ajuda'ls amb el teu amor, dóna'ls la teva força.
I fes que nosaltres siguem portadors del teu consol,
treballant perquè s'acabin aquestes servituds.

Acompanyar les famílies immigrants (1)

Les situacions personals i familiars i l'evolució dels processos vitals són molt diverses. A més, l'experiència migratòria sol marcar individus i famílies durant un temps llarg, tant per l'evolució dels propis subjectes com per la manera en què són considerats o designats en l'entorn social receptor. La utilització de termes com *segones* o *terceres* generacions, que continuen qualificant d'immigrants a persones que van néixer en el país al qual van emigrar els seus pares i avis i que molt probablement mai no han trepitjat el país on aquells van néixer n'és una bona prova. Ni tan sols quan es matisa referint-se a aquestes persones com a fills o néts d'immigrants s'ajuda a clarificar el difícil debat sobre diferències i desigualtats i la complexa trama de causes socioeconòmiques, culturals o de gènere que les motiven i que són al darre-re de moltes situacions de discriminació i fins i tot d'exclusió.

*"Inmigrante y ciudadano. Hacia una nueva cultura de la acogida",
d'Emilio José Gómez i Nicole Fuchs, Ed. PPC*

De l'evangeli de sant Joan (1,35-39)

L'endemà, Joan estava amb dos dels seus deixebles i, fixant-se en Jesús que passava, digué: "Mireu l'anyell de Déu!".

Quan els dos deixebles van sentir que Joan deia això, van seguir Jesús. Ell es girà i, en veure que el seguien, els preguntà: "¿Què busqueu?". Ells li digueren: "Rabí, que vol dir « mestre », ¿on us allotgeu?". Jesús els respon: "Veniu i ho veureu".

Els hi anaren, veieren on s'allotjava i es quedaren amb ell aquell dia. Eren cap a les quatre de la tarda.

CRIST NO TÉ MANS...

Crist no té mans;
només té les nostres mans
per allargar-les a aquell qui ho necessita.
Crist no té peus;
només té els nostres peus
per caminar amb aquell noi o aquella noia
que sempre caminen sols.
Crist no té llavis;
només té els nostres llavis
per consolar a aquell qui està trist.
Crist no té ajuda;
només té la nostra ajuda
per ser portadors del seu missatge.
Nosaltres som l'últim missatge de Déu
escrit en fets i en paraules.
Nosaltres som l'única Bíblia
que la gent pot llegir encara.

34

Acompanyar les famílies immigrants (2)

El Fòrum Social Mundial es va reunir a Bamako (Mali). L'ànima i principal impulsora de l'etapa africana va ser la líder de la societat civil africana Aminata Traoré. Aquest és un petit fragment de l'entrevista apareguda al diari "Avui", el dia 1 de febrer de 2006:

P. Un dels eixos d'aquest Fòrum Social Mundial ha estat la immigració. En una frase seva deia: "Després de robar-nos ho tot, ens prenen el nostre darrer tresor, els nostres fills i les nostres filles."

R. La reproducció social d'Àfrica està en perill, perquè el nostre futur marxa cap al nord, ja que no veu la possibilitat de viure dignament a casa seva. Aquest èxode és la mostra més sagrant de la destrucció i la misèria del neoliberalisme a l'Àfrica. Això sí, cada any rebem cooperants occidentals que arriben al continent amb sous molt superiors als que cobrarien els seus col·legues africans.

De l'evangeli de sant Marc (3,31-35)

Llavors arriben la mare i els germans de Jesús i, de fora estant, envien a buscar-lo. Hi havia molta gent asseguda al voltant d'ell. Li diuen: "La teva mare i els teus germans són aquí fora, que et busquen".

Ell els respon: "¿Qui són la meva mare i els meus germans?". Llavors, mirant els qui seien al seu voltant, diu: "Aquests són la meva mare i els meus germans. El qui fa la voluntat de Déu, aquest és el meu germà, la meva germana, la meva mare".

SIGUEU EL NOSTRE SOCORS

Déu totpoderós,
us preguem humilment
que sigueu el nostre socors i el nostre defensor.

Salveu els qui viuen oprimits,
tingueu compassió dels més humils,
doneu la vostra mà als qui han caigut,
manifesteu-vos als qui us cerquen,
guariu els malalts,
retorneu al vostre Poble tots els esgarriats,
allibereu els presoners,
empenyeu els qui no són atrevits.

I que tots els pobles reconeixin
que només Vós sou Déu,
que Jesucrist és el vostre Fill,
i que nosaltres som el vostre Poble i les ovelles del vostre ramat.
Amén

Sant Climent Romà (finals del segle I)

35

Acompanyar les famílies immigrants (3)

Respecte els qui emigren per motius econòmics, convé destacar el recent fet de la “feminització” del fenomen, és a dir, la creixent presència de la dona. En efecte, en el passat, els qui emigraven eren sobretot els homes, tot i que no hi faltaven mai les dones; tanmateix, aleshores elles emigraven sobretot per acompanyar els seus respectius marits o pares, o per reunir-se amb ells on aquests es trobaven. Avui, tot i que aquestes situacions són encara nombroses, l'emigració femenina tendeix a ser cada cop més autònoma: la dona

travessa per si mateixa els confins de la seva pàtria a la recerca d'una feina en el país de destí. Encara més, de vegades, la dona emigrant s'ha convertit en la principal font d'ingressos per a la seva família. De fet, la presència femenina es dona sobretot en els sectors que ofereixen salaris baixos... No podem deixar d'esmentar, en aquest context, el tràfic d'éssers humans, sobretot de dones, que prospera allà on són escasses les oportunitats de millorar la pròpia condició de vida, o, senzillament, de sobreviure. Al traficant li resulta

fàcil oferir els seus “serveis” a les víctimes, que sovint no tenen ni la més mínima sospita d'allò que més endavant es veuran obligades a afrontar. En alguns casos, hi ha dones i noies que són destinades a ser explotades, a la feina, quasi com a esclaves, i de vegades fins i tot a la indústria del sexe... Aquí hi ha tot un programa de redempció i d'alliberament del qual els cristians no es poden desentendre.

Del missatge del Papa per a la Jornada Mundial de l'immigrant i del refugiat del 15 de gener de 2006

De la carta de sant Pau als cristians d'Efes (5,21-25.28-6,4)

Sotmeteu-vos els uns als altres per reverència a Crist.

Dones, sotmeteu-vos als vostres marits, tal com tots ens sotmetem al Senyor, perquè el marit és cap de la seva muller, igual que el Crist és cap i salvador de l'Església, que és el seu cos. Per tant, així com l'Església se sotmet al Crist, també les mullers s'han de sotmetre en tot als marits.

Marits, estimeu les vostres mullers, tal com el Crist ha estimat l'Església i s'ha entregat a la mort per ella... Igualment, els marits han d'estimar la muller com el seu propi cos. Qui estima la muller s'estima a si mateix. No hi ha hagut mai ningú que no estimés el propi cos; al contrari, tothom l'alimenta i el vesteix. També el Crist ho fa així amb l'Església, ja que som membres del seu cos. Per això, tal com diu l'Escriptura, *l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva dona, i tots dos formen una sola carn*. Aquest misteri és gran: jo entenc que es refereix a Crist i l'Església, i que també val per a vosaltres. Que cadascú estimi la seva muller com a si mateix, i que la muller sigui respectuosa amb el marit.

Fills, obeïu els vostres pares, com vol el Senyor. És just que ho feu així. El primer manament que va acompanyat d'una promesa és aquest: *Honra el pare i la mare, així seràs feliç i tindràs llarga vida a la terra*. Pares, no irriteu els vostres fills; eduqueu-los i instruïu-los tal com faria el Senyor.

PREGÀRIA A MARIA

Maria, germana, companya en el camí de la fe. Et recordem com una dona amb el cor molt obert, amb l'ànima molt disposada a escoltar el que Déu et cridava a fer.

Et recordem com una dona decidida, a punt per emprendre camins difícils.

Et recordem plena de confiança, molt convençuda que l'amor de Déu és més fort que tot.

Maria, germana, companya en el camí de la fe. El teu cor obert, la teva ànima disposada, va deixar penetrar la força de l'Esperit, i ens vas donar la millor cosa que la humanitat podia esperar: Déu mateix fet un dels nostres, aquell infant petit que allà a Betlem plorava i reia als teus braços.

Maria, germana, companya en el camí de la fe. Tu vas ser ben a prop del teu fill, tu vas escoltar la seva Bona Nova i la vas viure, tu vas ser al peu de la creu, en aquell moment d'entrega definitiva, tu vas caminar el camí d'aquella primera comunitat de creients.

Maria, ensenya'ns a ser fidels com tu, prega per nosaltres, fes-nos de mare en el nostre camí cristià.

"Pregàries de la vida", Centre de Pastoral Litúrgica

36

Acompanyar les famílies immigrants (4)

Prop de la meitat dels residents immigrants de Barcelona són dones en edat fèrtil. Tenen més fills que les dones autòctones i els tenen a edats més joves. Raons culturals i socioeconòmiques expliquen aquestes diferències, però moltes d'aquestes dones comencen a comprovar que, fora del seu país, és difícil reproduir el patró de la família nombrosa... En països de l'Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia –i sobretot en els àmbits rurals–, la maternitat i la família estan indissolublement lligades al fet de ser dona. Tenir fills és el rol natural de la dona. “Hem de complir aquesta funció”, afirma una dona de l'Amèrica Llatina que viu a Barcelona. “És molt important tenir fills, perquè fan tenir ganes de viure més”, afegeix

una altra. Aquestes són algunes de les opinions recollides en un estudi de l'Agència de Salut Pública de Barcelona a partir de converses en grup i entrevistes. Segons la tradició filipina, la maternitat millora la salut de la mare, perquè «quan dónes a llum, les malalties se'n van amb la sang». Dins de la comunitat romanesa, tenir fills és fonamental: “Et sents realitzada, és un sentiment d'utilitat”. Les dones senegaleses creuen que els fills donen sentit al matrimoni. Són una font de felicitat... però també “una ajuda per al futur, quan els pares ja són grans”. Per a les marroquines, no hi ha família si no hi a nens.

Dels diaris, el 21 de març de 2006

La família és una comunitat privilegiada, és la primera escola de vida cristiana, “és una escola d'humanitat molt rica.

Però perquè pugui assolir la plenitud de la seva vida i de la seva missió, són necessàries una benèvola comunicació espiritu-

al dels esposos, una compartició de criteris i una col·laboració contínua dels pares en l'educació dels fills” (GS 52).

És en la família on s'aprèn la constància i l'alegria del treball, l'amor fratern, el perdó generós, fins i tot reiterat, i sobretot el culte diví per mitjà de la pregària i l'ofrena de la vida. Aquest aprenentatge es realitza gràcies al conjunt de relacions i accions que s'hi realitzen i viuen, "en la recepció dels sacraments, en la pregària

i acció de gràcies, amb el testimoniatge de la seva vida, amb l'abnegació i amb un amor eficaç" (LG 10).

Actualment, en un món sovint estrany i a vegades hostil a la fe, les famílies creients continuen sent de primera importància, com a llars de fe viva i irradiant. Per això el Concili Vaticà II anomena la família, amb una

antiga expressió, "església domèstica" (LG 11). De manera pròpia i particular participa de la vida i la missió de l'Església, rebent i transmeten l'amor de Crist, creient i evangelitzant, dialogant amb Déu i servint la humanitat.

Del fulletó "Viure en família encomana la fe", per a la Setmana de la Família de les diòcesis catalanes, de l'any 2006

PARE/MARE DE FAMÍLIA: DÓNAM FORÇA

Senyor, tu m'has ajudat en els moments difícils,
amb el meu marit / amb la meva dona,
amb els fills quan eren petits,
i també a mesura que han anat creixent.
Tu m'has ajudat a estimar, a escoltar,
a tenir confiança, a superar els conflictes.
Tu ets amb mi, i et trobo en la pau de la pregària,
i et trobo a través de cada una de les vides que tinc a prop.
Tu em parles a través del teu evangeli
i em dones serenitat per continuar aquest camí,
amb la meva família,
amb la responsabilitat que m'has confiat de cara tots ells.
Crea en mi, Déu meu, un cor ben pur, dóna'm el teu Esperit.
Perdona'm si a vegades em poso de mal humor o perdo els estreps.
Tu ja coneixes la meva feblesa, Déu meu, i sé que m'acceptes i m'estimes.
Sigues sempre la meva força en aquest camí,
i ajuda'm a ser per a tots un estímul per viure i per estimar.

37

Acompanyar les famílies immigrants (5)

Més de 10.000 persones d'origen immigrant van arribar l'any passat a Catalunya en condició de cònjuge o fill d'una persona immigrada instal·lada al país. En el que portem d'any, n'han entrat gairebé 3.200 i es calcula que a finals d'any el total superarà les 15.000.

Són persones que arriben per l'anomenat *reagrupament familiar*, un procés que requereix l'autorització del govern espanyol i pel qual una persona que demostra que té uns determinants ingressos i un habitatge en condicions pot dur el cònjuge, els fills menors de 18 anys i els ascendents que pugui demostrar que en depenen econòmicament... La davallada respecte al 2004, està motivada per l'enduriment de les condicions per fer el reagrupament familiar que va comportar el nou reglament d'estrangeria... El procés migratori més habitual és que vingui primer un dels dos membres de la parella, dediqui un parell d'anys a treballar i fer diners i, després, amb una situació més o menys estabilitzada, porti la resta de la família. En el cas de la immigració llatinoamericana, a més, sovintegen les mares soles que només reagrupen els fills... Amb el procés de regularització de l'any passat, uns 100.000 treballadors immigrants van aconseguir papers. Quan hagin renovat el permís inicial de treball podran començar el reagrupament familiar. Eduard Planells calcula que serà a partir del desembre quan hi haurà un increment d'expedients per aquet motiu, però sobretot al llarg de tot l'any vinent... Planells afirma que el sistema de reagrupament familiar espanyol és un dels més generosos, perquè no hi ha un contingent màxim.

Dels diaris, l'1 maig de 2006

L'ACCIÓ EVANGELITZADORA DE LA FAMÍLIA

En el si de l'apostolat evangelitzador dels seglars és impossible deixar de subratllar l'acció evangelitzadora de la família. Ella ha merescut encertadament, en els diferents moments de la història i al concili Vaticà II, el bonic nom d'*Església domèstica*. Això significa que en cada família cristiana s'haurien de reflectir els diversos aspectes de l'Església sencera. D'altra banda, la família, com la mateixa Església, ha de ser un espai on l'Evangeli és transmès i des d'on aquest s'irradia.

Dins d'una família conscient d'aquesta missió, tots els seus membres evangelitzen i són evangelitzats. Els pares no sols comuniquen als fills l'Evangeli, sinó que poden a la vegada rebre d'ells aquest Evangeli profundament viscut. Les famílies formades per un matrimoni mixt tenen el deure d'anunciar Crist als seus fills en la plenitud de les implicacions del baptisme comú, i tenen a més la difícil tasca de fer-se artífexs de la unitat.

Una família així es fa evangelitzadora d'altres moltes famílies i de l'ambient en què elles viuen.

Exhortació apostòlica "Evangelii nuntiandi", del papa Pau VI, núm. 71

Pare!

Oh Déu, tu ets Pare,
Pare de tota paternitat i maternitat.
Tu fas passar la teva paternitat
per les nostres paternitats
i maternitats humanes.

Sigues socors i perdó
de totes les ferides,
sigues doll d'aigua
que refresqui les nafres
i entendreixi els cors
amb el respecte i la joia.

Pare, sigues el perdó,
que nosaltres, humans massa ferits,
no sabem o no podem donar.

Escolta'ns la pregària,
de pares i mares colpits,
temptats d'enduriment,
i de tornar ferida per ferida.
Deslliura'ns de rancúnia
i de mirar el passat.

Que puguem contemplar-te
perdonant amb fermesa.

De les ferides de la misèria humana
en faràs sorgir fonts fresques de vida nova.

Que així sigui,
oh Pare de totes les paternitats i maternitats.

Geneviève Esmenjaud

38

Joves llatinoamericans a Barcelona

Durant els últimes tres anys hi ha hagut un *boom* mediàtic sobre el tema de les bandes llatines, agrupacions juvenils majoritàriament integrades per nois i noies adolescents d'origen llatinoamericà... donat que el tema de les bandes llatines ha estat construït mediàticament, ha provocat que la ciutadania hagi associat els grups de joves llatinoamericans amb delinqüència, violència i perillositat... darrera d'aquesta imatge negativa s'amaga gran part de la realitat i de la vida quotidiana d'aquests joves nouvinguts que lluiten per fer-se un espai i crear un identitat pròpia en la ciutat que els acull...

Parlar de joves llatins és parlar de procés migratori, ja que aquests nois i noies són originaris de països llatinoamericans i han arribat a Barcelona en plena adolescència... i són protagonistes d'un procés vital que ells no senten com a propi: han estat obligats a emigrar. El primer problema, i potser el principal, és que quan arriben aquí s'adonen que el procés migratori és un procés estigmatitzat, i per tant no

són ben acollits a la societat d'arribada... Descobreixen que no arriben al paradís somniat, sinó que arriben a una ciutat on sovint se'ls recorda que són inferiors i que han de canviar els seus *modus vivendi* si volen ser acceptats... Aprenen que nosaltres hem creat un procés de privatització i individualització dels espais de relació. Aprenen que la vida als espais públics és una font de conflicte; el discurs de la inseguretat i l'incivisme ciutadà ha estat interioritzat per una gran part dels barcelonins, fet que es transforma en sentiment de rebuig cap als grups de joves llatinoamericans que fan ús col·lectiu d'aquests espais... En relació amb els pares descobreixen que tant els pares com les mares es veuen obligats a fer jornades laborals interminables i que per tant poden compartir poques estones tots plegats. En relació a l'escola... han de fer un doble esforç: han d'aprendre una nova llengua que abans d'arribar no sabien ni que existia. En d'altres casos el que es complica és la transició d'alguns cap al món laboral...

Davant d'aquest estat de les coses, es produeixen problemes de relació entre aquestes joves nouvinguts i els joves autòctons: els canvis experimentats en la seva vida quotidiana lligats a sentiments de rebuig per part de la població autòctona pot fer entendre que part

d'aquestes joves busquin fórmules per poder ser forts davant la situació adversa. Una solució possible és formar part d'aquests grups, que no són nous per a ells, que els permet sentir-se segurs.

Carolina Rico a "La Veu del Carrer", gener-febrer 2006

De l'evangeli de sant Mateu (9,36-38)

En veure les multituds, se'n compadí, perquè estaven malmenades i abatudes, com ovelles sense pastor. Llavors digué als seus deixebles: "La collita és abundant, però els segadors són pocs. Pregueu, doncs, a l'amo dels sembrats que hi envii més segadors".

PREGÀRIA PER DESCOBRIR L'ALTRE

Senyor, ensenya'ns a veure darrere de cada persona un germà.
Algú que s'amaga,

que posseeix la mateixa profunditat o més gran que la meua,
amb els seus sofriments i les seves alegries.

Algú a qui moltes vegades fa vergonya de presentar-se tal com és.

Que no li agrada presentar-se davant dels altres per timidesa,
o perquè s'hi va presentar una vegada i no va ser acollit.

Senyor, fes-nos descobrir darrere de cada rostre,
al fons de cada mirada, un germà semblant a Tu,
i al mateix temps completament diferent dels altres.

Senyor, voldríem tractar cadascú a la seva manera,
com Tu vas fer amb la Samaritana, amb Nicodem, amb Pere...
tal com ho fas amb mi.

Voldríem començar avui mateix a comprendre cadascú dins el seu món,
amb les seves idees, amb les seves virtuts i febleses,
i també, ¿per què no?... amb els seus dèries.
Senyor, que et vegem darrera de cada rostre.

39

El Crist-Absent dels immigrants

El Parlament Europeu va fer balanç ahir del darrer any de la política de Justícia, Llibertat i Seguretat de la Unió Europea amb la immigració clandestina com a protagonista del debat. El vicepresident de la Comissió Europea i comissari del ram, Franco Frattini, va tornar a reclamar als socis més solidaritat i més mitjans per afrontar les onades d'immigrants irregulars a les illes Canàries... i també als Estats membres que cedeixin més sobirania a la Unió per poder elaborar polítiques comunes que solucionin problemes com ara la de la immigració clandestina.

Els eurodiputats conservadors van aprofitat el debat per carregar contra la política d'immigració del govern espanyol. El blanc de les crítiques va ser la regularització del 2005, que, segons la dreta europea, ha afavorit les onades d'immigrants irregulars... mentre que l'ultradretà francès Jean-Marie Le Pen va anar més enllà i va proposar que la Unió Europea es blindi contra la immigració amb mesures similars a les aprovades per Suïssa.

La resta de formacions no van secundar les idees dels populars i van apostar per una política comuna d'immigració.

Dels diaris, el 28 de setembre de 2006

Del llibre del Deuteronomi (8,7-14)

El Senyor, el teu Déu, et porta a un país fèrtil, un país de rierols i de fonts, on les aigües abismals afloren per les valls i les muntanyes; un país de blat i ordi, de vinyes, figueres i magraners; un país d'oliveres, d'oli i de mel; un país on no menjaràs el pa racionat, on no et mancarà res; un país on hi ha pedres de ferro i on podràs extreure coure de les muntanyes. T'alimentaràs fins a saciar-te i donaràs gràcies al Senyor, el teu Déu, pel país fèrtil que t'haurà donat.

Guarda't d'oblidar el Senyor, el teu Déu: no deixis de complir els seus manaments, les seves prescripcions i els seus decrets que avui et dono. T'alimentaràs fins a saciar-te, edificaràs cases confortables i hi viuràs, es multiplicaran els teus ramats de vaques i d'ovelles, acumularàs plata i or, i multiplicaràs tots els teus béns. Mira llavors que no s'enorgulleixi el teu cor i t'oblidis del Senyor, el teu Déu, que t'ha fet sortir del país d'Egipte, la terra on eres esclau.

EL CRIST-ABSENT DELS IMMIGRANTS

Cert que Tu, Senyor, ets Vida i Resurrecció,
però també ets absència i mort,

Tu que venint a aquest món vas morir sol.

I ara ets també el llunyà,

amagat en cada immigrant que no té rostres.

Mentre tots apartem la mirada

perquè no ens rosegui el cor,

Tu romans present en tots aquests germans,
que nosaltres excloem.

Ara, tots aquests maltractats són l'ombra del Crist-Absent,
del Crist que matem darrera els nostres filats,

perquè per a Ell no hi ha lloc en la nostra societat;

del Crist abandonat al desert,

que mor sense pa ni aigua,

mentre nosaltres vivim en tot el confort.

Arrenglerats al teu costat, Senyor,

el dia d'aquests germans fet de Fosca,

és un Silenci obstinat, és una simple aparença.

Pensant en aquests abandonats, et demanem, Senyor,
que omplis la seva Absència.

La participació dels immigrants a les comunitats

En una trobada amb immigrants a la parròquia dels franciscans de Granollers, una parella d'argentins adults i amb bona formació expliquen que, en arribar aquí, es van presentar al mossèn amb una carta del seu bisbe d'Argentina, en la qual explicava que eren bons col·laboradors i demanant que fos ben acollida la seva disponibilitat a col·laborar com a agents de pastoral. Comenten amb sorpresa que van estar mesos esperant la resposta del mossèn, que no va arribar mai. Van decidir anar a una altra parròquia com a fidels. De mica en mica es van oferir a col·laborar. Llavors, per a la seva sorpresa, van sentir rebuig d'una part de la feligresia dient que "als de fora se'ls donava més protagonisme que als de la parròquia de tota la vida". Expressen que els costa entendre aquesta reacció dins de l'Església, i que ha estat una prova per a la seva fidelitat a l'Església. Ara, a la nova parròquia, s'hi troben ben de gust.

Del llibre dels Fets dels Apòstols (10,34-36.44-48)

Llavors Pere prengué la paraula i digué:

"Ara veig de veritat que Déu no fa distinció de persones, sinó que es complau en els qui creuen en ell i obren amb rectitud, de qualsevol nació que siguin. Ell va enviar la seva paraula als israelites, anunciant la bona nova de la pau que arriba per Jesucrist, el qual és Senyor de tots els homes..."

Pere parlava encara, quan l'Esperit Sant va baixar sobre tots els qui escoltaven la seva predicació. Els creients d'origen jueu que havien vingut amb Pere van quedar molt sorpresos en veure que el do de l'Esperit Sant era abocat fins i tot sobre els pagans. Els sentien parlar en diverses llengües i proclamar les grandeses de Déu. Llavors Pere digué: "¿Qui pot privar de l'aigua del baptisme aquests que han rebut l'Esperit Sant igual que nosaltres?". I tot seguit va manar que els bategessin en el nom de Jesucrist.

Salm 146

Lloa el Senyor, ànima meva.
Lloaré el Senyor tota la vida,
cantaré al meu Déu mentre sigui al món.
No confieu en els poderosos,
homes incapaços de salvar.
Quan expiren, tornen a terra
i aquell dia es desfan els seus plans.
Feliç el qui troba ajuda en el Déu de Jacob
i espera en el Senyor el seu Déu,
que ha fet el cel, la terra i el mar,
i tot el que s'hi mou.
El Senyor es manté fidel per sempre,
fa justícia als oprimits,
dóna pa als qui tenen fam.
El Senyor allibera els presos,
el Senyor dóna la vista als cecs,
el Senyor redreça els qui ensopeguen,
el Senyor estima els justos.
El Senyor guarda els forasters,
manté les viudes i els forts,
però capgira els camins dels injustos.
El Senyor regna per sempre,
és del teu Déu per tots els segles.

Tota l'Església s'hi ha de sentir involucrada

Tota l'Església del país receptor ha de sentir-se involucrada i mobilitzada a favor dels immigrants. A les Esglésies particulars, caldrà reexaminar i programar la pastoral, per ajudar els fidels a viure una fe autèntica en l'actual nou context multicultural i mutirreligiós. Per això és tan necessari, amb l'ajuda dels agents socials i pastorals, donar a conèixer a les poblacions autòctones els complexos problemes de les migracions i contrarrestar els recels infundats i els prejudicis ofensius cap als estrangers... Pel que fa a l'acolliment,

serà útil i correcte distingir els conceptes d'assistència en general (o primer acolliment, més aviat limitat en el temps), d'acolliment pròpiament dit (que es refereix més aviat a projectes a més llarg termini) i d'integració (objectiu a llarg termini, que s'ha de perseguir constantment i en el sentit correcte de la paraula)...

*"La caritat de Crist envers els emigrants",
instrucció del Pontifici Consell per a la Pastoral dels Emigrants i Itinerants,
15 de maig de 2004, núm. 41 i 42
(Documents d'Església 834)*

Del llibre dels Fets dels Apòstols (6,1-7)

92 Per aquells dies, com que anava augmentant el nombre dels deixebles, els creients de llengua grega es van quei-

jar dels de llengua hebrea, perquè les seves viudes eren desateses en el servei diari d'ajuda als pobres. Llavors

els Dotze van convocar l'assemblea de tots els deixebles i els digueren: No estaria bé que nosaltres deixéssim la

predicació de la paraula de Déu i ens poséssim a servir a les taules. Per tant, germans, trieu entre vosaltres set homes de bona reputació, plens de l'Esperit Sant i de seny, i els encarregarem aquesta tasca. Nosaltres continuarem dedicats a la pregària i al servei de la Paraula.

La proposta va agradar a tota l'assemblea, i elegiren Esteve, home ple de fe i de l'Esperit Sant. Felip, Pròcor, Nicanor, Timó, Pàrmenes i Nicolau, un antioquè convertit al judaisme. Els van presentar als apòstols, i aquests, després de pregar, els imposaren les mans.

La paraula de Déu s'anava estenent: el nombre dels deixebles creixia molt a Jerusalem i fins i tot molts sacerdots acceptaven la fe.

SENYOR, BENEIX EL NOSTRE TREBALL

Nosaltres, Senyor, comunitat d'Església compromesa amb les immigrants volem afirmar avui, amb veu ferma i des del cor: Per més que facin passar davant els nostres ulls els rius cabalosos del seu poder tècnic. Per més luxoses i confortables que siguin les ciutats que construeixen. Per atractiva que ens vulguin fer la seva filosofia del plaer i del consum, no podrem arribar a oblidar que tot això s'amassa i edifica, amb sang innocent i el genocidi sistemàtic dels empobrits.

Senyor! Des de tantes situacions inhumanes i des de la nostra situació de cristians que busquem a les palpentes, volem seguir fidels al nostre afany per descobrir, en aquest món i aquesta hora nostra, el teu pas alliberador, amb l'esperança que la confiança que hem posat en tu ens portarà molt més enllà que les utopies més audaces que l'home pugui somniar.

Senyor! En el teu nom es farà l'única revolució que farà asseure els desheretats de la terra en els primers llocs de la festa fraternal. I mentre no arriba aquest moment, et demanem, Senyor, que facis florir els passos de tots aquells que han fet opció pels més febles i indefensos.

42

Una pastoral “amb” els immigrants

Una de les dades extretes de l'enquesta sobre immigració feta a les parròquies, mostra que el col·lectiu que té més presència a les nostres comunitats cristianes és el de llatinoamericans, degut al fet que la majoria són catòlics. Són presents en les eucaristies, en les catequesis (molt especialment en les d'iniciació cristiana) i molt menys en els altres àmbits de participació de la parròquia. Aquesta manca de presència en els Consells Pastorals Parroquials i en altres organismes és una anomalia que s'hauria de corregir.

*Del suplement del Full Dominical de Barcelona del
14 de gener de 2007.*

La pastoral específica *per als* emigrants, *entre* ells i *amb* ells, travada pel diàleg, la comunió i la missió, es transformarà en una expressió significativa de l'Església, cridada a ser trobada fraterna i pacífica, casa de tots i edifici sostingut pels quatre pilars als quals es refereix el Beat Papa Joan XXIII en la *Pacem in Terris*, que són: la veritat i la justícia, la caritat i la llibertat, fruits de l'esdeveniment pasqual que en Crist ho ha reconciliat tot i tothom.

*“La caritat de Crist envers els emigrants”,
instrucció del Pontifici Consell per a la Pastoral
dels Emigrants i Itinerants, 15 maig 2004,
núm. 100 (Documents d'Església 834)*

De l'evangeli de Lluc (5,17-26)

Un dia Jesús ensenyava. Uns fariseus i uns doctors de la Llei, vinguts de tots els pobles de Galilea i Judea, i de Jerusalem, eren allà asseguts. Jesús, pel poder del Senyor, guaria els malalts. Llavors es presentaren uns homes que duïen en una llitera un paralític, i buscaven d'entrar-lo i posar-lo davant d'ell, però amb tanta gent no sabien per on fer-ho. Pujaren, doncs, a la teulada, tragueren algunes teules i van baixar aquell

home amb la llitera i el posaren al mig, davant de Jesús. Jesús, en veure la fe d'aquella gent, va dir: "Home! Els teus pecats et són perdonats". Els mestres de la Llei i els fariseus començaren a pensar: "¿Qui és aquest que diu blasfèmies? ¿Qui pot perdonar els pecats sinó Déu?"

Jesús s'adonà dels seus pensaments i els replicà: "¿Què és això que penseu dins vostre? ¿Què és més fàcil dir: Et són perdonats els pecats, o bé dir:

Aixeca't i camina? Doncs ara sabreu que el Fill de l'home té poder aquí a la terra de perdonar els pecats. Llavors digué al paralític: "T'ho mano, aixeca't, pren la llitera i véste'n a casa". A l'instant, ell s'aixecà davant d'ells, prengué la llitera on jeia i se'n va anar cap a casa seva donant glòria a Déu.

Tots quedaren molt sorpresos i donaven glòria a Déu. Plens de temor, deien: "Avui hem vist coses extraordinàries".

SIGUES EL NOSTRE SOCORS

Déu totpoderós,
et preguem humilment
que siguis el nostre socors
i el nostre defensor.

Salva els qui viuen oprimits,
tingues compassió dels més humils,
dóna la mà als qui han caigut,
manifesta't als qui et cerquen,
guareix els malalts,

retorna al teu Poble tots els esgarriats,
allibera els presoners,
empeny els qui no són atrevits.

I que tots els pobles reconeixin
que només Tu ets Déu,
que Jesucrist és el teu Fill,
i que nosaltres som el teu Poble
i les ovelles del teu ramat.
Amén.

43

“El mojado”

EL MOJADO

Empacó un par de camisas, un sombrero,
su vocación de aventurero, seis consejos, siete fotos, mil recuerdos,
empacó sus ganas de quedarse,
su condición de transformarse en el hombre que soñó y no ha logrado,
dijo adiós con una mueca disfrazada de sonrisa,
y le suplicó a su Dios crucificado en la repisa el resguardo de los suyos,
y perforó la frontera, como pudo.

Sí la luna suave se desliza, por cualquier cornisa sin permiso alguno,
por qué el mojado precisa, comprobar con visas que no es de Neptuno.

El mojado tiene ganas de secarse,
el mojado está mojado por las lágrimas que bota la nostalgia,
el mojado, el indocumentado,
carga el bulto que legal no cargaría, ni obligado,
el suplicio de un papel lo ha convertido en fugitivo,
y no es de aquí porque su nombre no aparece en los archivos,
ni es de allá porque se fue.

Si la luna suave se desliza, por cualquier cornisa sin permiso alguno,
por qué el mojado precisa, comprobar con visas que no es de Neptuno.

Mojado, sabe a mentira tu verdad, sabe a tristeza la ansiedad,
de ver un *freeway* y soñar con la vereda que conduce hasta tu casa.
Mojado, mojado de tanto llorar sabiendo que en algún lugar,
te espera un beso haciendo pausa desde el día en que te marchaste.

Si la luna suave se desliza, por cualquier cornisa sin permiso alguno,
por qué el mojado precisa, comprobar con visas que no es de Neptuno.

Si la visa universal se extiende al día en que nacemos y caduca en la muerte,
por qué te persiguen, mojado, si el cónsul de los cielos ya te dio permiso.

De l'evangeli de sant Lluc (4,21-30)

Jesús digué: “Avui es compleix aquesta escriptura que acabeu d'escoltar”

Tothom l'aprovava i es meravellava de les paraules plenes de gràcia que sortien de la seva boca...

Després afegí: “Us asseguro que cap profeta no és ben rebut al seu poble. Més encara, us asseguro que hi havia moltes viudes a Israel quan, en temps d'Elies, el cel es va tancar durant tres anys i sis mesos i una gran fam s'entengué per tot el país, però Elies no va ser enviat a cap d'elles, sinó a una dona viuda de Sarepta de Sidó. I també hi havia molts leprosos a Israel en temps del profeta Eliseu, però cap d'ells no fou purificat sinó Naaman, el siri”

En sentir això, tots els qui eren a la sinagoga es van omplir d'indignació; es van aixecar, el van empènyer fora del poble i el dugueren fins a un espadat de la muntanya sobre la qual era edificat el poble, amb intenció d'estimbar-lo. Però Jesús va passar entremig d'ells i se'n va anar.

Els nouvinguts i la religiositat popular (1)

Mereix una atenció particular la religiositat popular, ja que caracteritza moltes comunitats d'immigrants. A més de reconèixer que “quan està ben orientada, sobretot mitjançant una pedagogia d'evangelització, conté molts valors” (EN 48), caldrà tenir present, que per a molts immigrants es tracta d'un element fonamental d'unió amb l'Església d'origen i amb maneres precises de comprendre i de viure la fe. Caldrà realitzar, en aquest cas, una profunda obra d'evangelització, i a més donar a conèixer i fer apreciar a la comunitat local catòlica algunes formes de devoció dels immigrants, perquè ella les pugui comprendre. D'aquesta unió espiritual en podrà néixer també una litúrgia més participada, més integrada i més rica espiritualment.

“La caritat de Crist envers els emigrants”, instrucció del Pontifici Consell per a la Pastoral dels Emigrants i Itinerants, 15 de maig de 2004, núm. 46 (Documents d'Església 834)

De l'evangeli de sant Mateu (26,6-13)

Jesús es trobava a Betània, a casa de Simó el Leprós. Mentre era a taula, se li va acostar una dona que duia una ampolleta d'alabastre plena d'un perfum molt valuós i el buidà sobre el cap de Jesús. Els deixebles, en veure-ho, deien indignats: “¿De què serveix llençar-lo així? S'hauria pogut vendre a bon preu i donar els diners als pobres”.

Jesús se n'adonà i els digué: “¿Per què molesteu aquesta dona? Ha fet amb mi una bona acció. De pobres, en teniu sempre amb vosaltres; en canvi, a mi, no sempre em tindreu. Aquesta dona, abocant sobre el meu cos aquest perfum, ha preparat la meva sepultura. Us asseguro que, quan aquest evangeli serà anunciat per tot el món, també recordaran aquesta dona i diran això que ha fet”.

T'HEM BUSCAT, SENYOR

Des de joves t'hem buscat, Senyor,
i ens morim de ganes de trobar-te.

T'hem buscat en la tempesta i en el tro majestuós;
t'hem buscat en el compliment fidel de la teva llei;
t'hem buscat en l'ordre establert i en l'harmonia;
t'hem buscat en la perfecció puritana i narcisista;
t'hem buscat...

Potser t'hem buscat en tants llocs i amb tant d'afany, Senyor,
per tal de no haver d'afrontar aquesta altra presència teva,
en els empobrits, en els condemnats i exclosos de la nostra societat.

Ara, Senyor, som aquí, perquè finament hem escoltat la teva crida,
i ens sentim atrapats per Tu.

Ens has seduït, Senyor, i ens hem deixat seduir.

Volem fer el teu camí, Senyor,
des d'ara mateix, el que tenim ha de ser de tots;
des d'ara mateix, els famolencs, els maltractats per la vida,
els que hem deixat als marges dels camins, seran la nostra riquesa.

Ajuda'ns, Senyor, a desempallegar-nos de les nostres pors,
rutines, conxorxes i pereses.

Feu-nos arriscats, senzills i servicials a fi que d'una vegada
ens decidim a treballar perquè apunti ja el gran dia
en que junts puguem cantar la joia del Regne que Jesucrist ha anunciat.

45

Els nouvinguts i la religiositat popular (2)

Aquí toquem un aspecte de l'evangelització que no pot deixar-nos insensibles. Volem parlar d'aquesta realitat designada sovint avui amb el terme de religiositat popular.

Tant en les regions on l'Església està establerta des de fa segles com en aquelles on està en vies d'implantació, es descobreixen en el poble expressions particulars de la recerca de Déu i de la fe. Considerades durant molt temps com menys pures, a vegades menyspreades, aquestes expressions constitueixen avui l'objecte d'un nou descobriment quasi generalitzat. Els bisbes van estudiar-ne a fons el significat, durant el Sínode, amb un realisme i un zel remarcables.

La religiositat popular, ho hem de confessar, té certament els seus límits. Sovint està oberta a la penetració de certes defor-

macions de la religió i àdhuc de supersticions. Sovint resta al nivell de manifestacions culturals, sense comprometre una veritable adhesió de fe. Fins i tot pot portar a la formació de sectes i posar en perill la veritable comunitat eclesial.

Però si està ben orientada, sobretot per una pedagogia d'evangelització, és rica de valors. Tradueix una set de Déu que només els simples i els pobres poden conèixer. Fa capaç de generositat i de sacrifici fins a l'heroisme, quan es tracta de manifestar la fe. Comporta un sentit agut de certs atributs profunds de Déu: la paternitat, la providència, la presència amorosa i constant. Engendra actituds interiors rarament observades en el mateix grau en els qui no la posseeixen: paciència, sentit de la creu en la vida quo-

tidiana, despullament, acceptació dels altres, devoció. Per raó d'aquests aspectes, l'anomenen de bon grat "pietat popular", és a dir, religió del poble, més que no pas religiositat.

La caritat pastoral ha de dictar, als qui el Senyor ha col·locat com a caps de comunitats eclesials, les normes de conducta davant d'aquesta realitat, alhora tan rica i tan amenaçada. Però primer de tot cal ser-hi sensible, saber percebre les seves dimensions interiors i els seus valors innegables, estar disposat a ajudar-la a superar els seus riscos de desviació. Ben orientada, aquesta religiositat popular pot ser cada vegada més, per a les nostres masses populars, un veritable trobament amb Déu en Jesucrist.

*Exhortació apostòlica
"Evangelii nuntiandi",
del papa Pau VI, núm. 48*

Pregària

Vine i salva'ns,
tu que no ets un Déu neutral
ni et rentes les mans.

Vine i salva'ns,
Tu que, estimant tothom,
prens partit pels més pobres
i així salves els uns i els altres.

Treu-nos de la indiferència i de la passivitat.
Condueix-nos a l'altar
on es fa l'aposta de vida
que vas fer en el teu Fill.

T'ho demanem per Jesús, el Crist,
que va apostar per la humanitat
donant la seva sang.
Amén.

De l'evangeli de sant Mateu (9,14-17)

Els deixebles de Joan van anar a trobar Jesús i li preguntaren: "¿Per què nosaltres i els fariseus fem molts dejunis, i els teus deixebles no dejunen?"

Jesús els respongué: "¿Poden estar tristos els convidats a noces mentre l'espòs és amb ells? Ja vindrà el temps que l'espòs els serà pres, i llavors sí que dejunaran.

Ningú no posa en un vestit vell un pedaç de roba sense tractar, el pedaç estiraria la roba del vestit, i es faria un esquinç més gros. Tampoc no posen vi nou en bots vells: els bots es rebentarien, es farien malbé, i el vi es vessaria. El vi nou s'ha de posar en bots nous, i així es conserven bots i vi".

46

Una ruptura cultural i religiosa

La preocupació pel risc de la fe, encara que soni a argument parcial i superat, no pot ser descartada per endavant i ens ajuda a prestar atenció a la ruptura cultural i religiosa que pateixen molts immigrants catòlics que arriben fins a nosaltres. La mobilitat, especialment la dels pobres, implica un canvi radical de condicions d'existència, separació de l'entorn familiar i cultural. Sovint es tradueix en una experiència de solitud i d'anonimat. Les pressions i les llargues hores de treball, la permanent angoixa econòmica en què viuen molts immigrants tampoc no ajuden a una transició assossegada. Aquestes tensions poden acabar en un rebuig del nou entorn, però també en l'acceptació acrítica d'aquest entorn, amb la corresponent alienació cultural i social.

No és fàcil que els llatins es trobin bé en algunes de les nostres celebracions: el nostre estil, que els resulta fred, l'edat avançada de molts assistents, fan que els resulti difícil reconèixer formes diferents d'expressar una mateixa fe. Algú assenyalarà que la llengua comuna facilita la integració cultural. Sens dubte, la facilita, però en la meua opinió, seria un error considerar que aquest avantatge resol la qüestió de fons...

No es tracta de copiar fórmules que poden haver funcionat en un context determinat i fracassat en d'altres. Però el risc de quedar paralyzats per la por o per l'autocomplaença és real. No prendre's seriosament aquesta dimensió portarà com a conseqüència que molts immigrants catòlics se sentin atrets pels cultes més vius de les Esglésies pentecostals i evangèliques, deixant enrere la fe dels seus pares.

Josefa Segura, "La atención pastoral a los inmigrantes", Ed. Edice, pág. 58-60.

De l'evangeli de sant Mateu (15,1-9)

Uns fariseus i uns mestres de la Llei que havien vingut de Jerusalem anaren a trobar Jesús i li van dir: "¿Com és que els teus deixebles violen la tradició dels antics, i no es renten les mans ritualment a l'hora de menjar?"

Ell els respongué: "¿I com és que vosaltres violeu els manaments de Déu en nom de la vostra tradició? En efecte, Déu ha dit: *Honra el pare i la mare*. I també: *Qui maleeixi el pare o la mare serà condemnat a mort*. Però vosaltres afirmeu: El qui digui al pare o a la mare: Consagro a Déu els béns amb què us hauria d'ajudar, ja no té cap obligació d'honrar els seus pares. Així, en nom de la vostra tradició, invalideu la paraula de Déu. Hipòcrites! Amb tota la raó Isaïes va profetitzar de vosaltres quan digué: *Aquest poble m'honora amb els llavis, però el seu cor es manté lluny de mi. El culte que em donen és buit, les doctrines que ensenyen són preceptes humans*".

Salm 137

Vora els rius de Babilònia ens assèiem tot plorant d'enyorança de Sió.
Teníem penjades les lires als salzes que hi ha a la ciutat.

Quan volien que cantéssim els qui ens havien deportat, quan demanaven cants alegres els qui ens havien entristit,

i ens deien: "Canteu-nos algun càntic de Sió",
¿com podíem cantar cants del Senyor en una terra estrangera?

Si mai t'oblidava, Jerusalem, que se'm paralizzi la mà dreta, que se m'encasti la llengua al paladar si deixés d'anomenar-te, si deixés d'evocar el teu record per motivar els meus cants de festa.

47

El problema dels espais per a ús religiós

Avui fa dos anys del tancament d'una mesquita que hi havia al barri de la Pau de Badalona... Actualment Badalona té només una mesquita, al barri de Llefà, per a una comunitat, la musulmana, que l'últim padró xifra en 10.000 persones...

El fet evident que als musulmans els calen oratoris va fer que l'Ajuntament es plantegés deixar un terreny públic per construir-hi una mesquita. "Legalment vivim una paradoxa, ja que com a govern local no podem cedir espais públics a comunitats religioses, però la Constitució espanyola ho exigeix", explica el primer tinent alcalde de l'Ajuntament de Badalona, Eduard Tortajada.

Aquest estiu es donava a conèixer la reserva d'un terreny públic de mil metres quadrats al barri de Montigalà per destinar-lo a usos religiosos. Tot i que el consistori no va voler aclarir si l'espai estava pensat per acollir-hi

una mesquita, la comunitat musulmana va interpretar aquest fet amb esperança.

La decisió del govern local va fer saltar les alarmes. Des del Partit Popular es va organitzar una campanya de recollida de firmes en contra de la construcció de la mesquita. En van recollir més de 20.000. El portaveu de la comunitat musulmana de Badalona, Abdelkzim Latifi, reconeix que hi ha "rebuig social" i es lamenta d'una situació que considera "crítica". "Jo, com a musulmà català, em sento discriminat a Badalona", es lamenta Latifi.

Actualment els musulmans de Badalona han d'anar a mesquites d'altres ciutats, com Barcelona o Mataró, per poder resar. El projecte de construcció de la mesquita a Montigalà està bloquejat. La Generalitat entén que reservar un terreny de mil metres quadrats per a ús religiós obliga a un canvi del Pla General Metropolità.

Dels diaris, el 23 de febrer de 2007

De l'evangeli de sant Joan (4,19-24)

La samaritana respongué a Jesús: "Senyor, veig que ets un profeta. Els nostres pares van adorar Déu en aquesta muntanya, però vosaltres dieu que el lloc on

cal adorar-lo és Jerusalem"

Jesús li diu: "Creu-me, dona, arriba l'hora que el lloc on adoraréu el Pare no serà ni aquesta muntanya ni Jerusalem. Vosaltres adoreu allò que no coneixeu. Nosaltres sí que adorem allò que coneixem, perquè la

salvació ve dels jueus. Però arriba l'hora, més ben dit, és ara, que els autèntics adoradors adoraran el Pare en Esperit i en veritat. Aquests són els adoradors que vol el Pare. Déu és esperit. Per això els qui l'adoren han de fer-ho en esperit i en veritat"

Salm 25

A tu, Senyor, elevo la meva ànima.

En tu confio, Déu meu: que no en tingui un desengany, que no se n'alegrin els meus enemics.

No s'enduran un desengany els qui esperen en tu, sinó els qui t'abandonen per no res.

Fes que conegui, Senyor les teves rutes, ensenya'm els teus camins.

Encamina'm amb la teva veritat, instrueix-me, perquè tu ets el Déu que em salves.

A cada moment espero en tu.

Recorda't, Senyor, de la teva tendresa i de l'amor que has guardat des de sempre.

No et recordis dels pecats i de les faltes que he comès de jove;

recorda't de mi, tu que estimes tant, tu que ets bo, Senyor.

El Senyor, bondadós i recte, ensenya el bon camí als pecadors.

Encamina els humils amb la seva justícia, els ensenya el seu camí.

L'obrar del Senyor és tot ell amor fidel per als qui guarden la seva aliança.

Senyor, per amor del teu nom, perdona la meva culpa, que és molt gran.

¿Qui és l'home que venera el Senyor? Ell li ensenyarà el camí que ha de seguir.

Cada nit reposarà feliç, els seus fills posseiran la terra.

El Senyor es revela als seus fidels, els fa conèixer la seva aliança.

Sempre tinc els ulls posats en el Senyor, que allibera els meus peus del parany.

Gira't i compadeix-te de mi, que em trobo sol i desvalgut.

L'opressió del meu cor és gran: treu-me de la meva aflicció!

Mira, que en sóc, d'infeliç i dissortat; lleva'm tots els meus pecats.

Mira si en tinc, d'enemics, i com en són, de violents, els seus odís!

Guarda la meva vida i allibera'm;

en tu m'emparo, que no en tingui un desengany!

La rectitud i l'honradesa em salvaguarden, perquè en tu tinc posada l'esperança.

48

Acompanyar en la malaltia i la mort (1)

La senyora Emma Jimbo va venir de l'Equador, on va deixar marit i dos fills. Aquí tenia set fills més. Va venir amb l'esperança d'un tractament mèdic i de la guarició de la seva malaltia. Era una dona molt religiosa que participava de la nostra parròquia els diumenges i algun dia entre setmana. Finalment el diagnòstic va ser càncer, que tenia en un estat molt avançat i no li podien fer gran cosa; només un tractament paliatiu del dolor a casa, on va acabar els seus dies.

bitació, i al voltant del seu llit de manera especial, hi havia moltes estampes de sants. Ocupaven un lloc principal el Crist i la Mare de Déu. Acostumava a tenir sempre a les mans un rosari. Sempre hi havia algun dels fills o dels néts amb ella.

Ella ho vivia amb una gran confiança en "Diosito" i transmetia una gran pau als del seu voltant. Finalment va morir. En aquell moment quasi tots els fills estaven sense papers i amb treballs molt inestables. Malgrat tot, em va sorprendre la seva ferma decisió de repatriar a l'Equa-

dor la mare. Em sorprengué perquè s'havia de fer en avió i és molt car (a més l'havia d'acompanyar alguna de les filles). Ens demanaren si els podíem ajudar econòmicament. Nosaltres no podem, i creiem que no hem de fer-ho. Ells s'han espavilat i han fet el trasllat. Emma descansa al seu poblet, situat a proa de la ciutat equatoriana de Loja.

Els fills, de tant en tant, demanen que la recordem en l'eucaristia, de la qual acostumen a participar els diumenges.

De l'evangeli de sant Mateu (8,5-13)

Jesús va entrar a Cafarnaüm. Un centurió l'anà a trobar i li suplicava: "Senyor, el meu criat és a casa al llit amb paràlisi i sofreix terriblement". Jesús li diu: "Vinc a curar-lo". El centurió li respon: "Senyor, jo no sóc digne que entris a casa meva; digues només una paraula i el meu criat es posarà bo. Perquè jo mateix, que estic sota les ordres d'un altre, tinc soldats a les meves ordres. I a un li dic: "Vés-te'n", i se'n va, i a un altre: "Vine", i ve, i al meu criat li mano: "Fes això", i ho fa".

Quan Jesús ho sentí, en quedà admirat i digué als qui el seguien: "Us asseguro que no he trobat ningú a Israel amb tanta fe. I us dic que vindrà molta gent d'orient i d'occident i s'asseuran a taula amb Abraham, Isaac i Jacob en el Regne del cel, mentre que els hereus del Regne seran llançats fora, a la tenebra; allà hi haurà els plors i el cruixit de dents.

Després Jesús digué al centurió: "Vés-te'n, i que es faci tal com has cregut". I en aquell mateix moment el criat es va posar bo.

PREGÀRIA PELS MALALTS

Senyor, t'encomanem tots els qui pateixen,
els malalts de la nostra comunitat.

Que no oblidem els immigrants malalts o els qui perden,
aquí o allà, algun ésser estimat.

Ajuda'ns a escoltar la seva queixa i el seu dolor;
els seus silencis, la seva soledat, les seves llàgrimes...
que com Tu, també les fem nostres,
posant en Tu la nostra l'esperança.

La seva lluita per la vida, o la seva desesperació,
ens impulsen a reflexionar, a descobrir el cor de la vida,
la necessitat d'estimar i ser estimats.

Fes, Senyor, que guiats pel teu Esperit ens posem al seu costat i,
acompanyant la seva vida, trobem, junts, la teva pau.

Amén.

49

Acompanyar en la malaltia i la mort (2)

La vida s'assembla a un viatge que fem entusiasmats o dubitatius, sols o en companyia. El pas pot tornar-se sobtadament lent i necessitem que algú estigui al nostra costat i ens agafi la mà, sobretot que ens doni la seguretat d'una presència. La malaltia, amb el patiment que l'acompanya i les pors que evoca, és amb freqüència una experiència de desconcert i de solitud. Sense haver-ho planejat, ens sentim estranys a nosaltres mateixos, sense referències, insegurs. La presència dels qui ens estimen o dels qui, per diverses raons, tenen cura de nosaltres, pot ser signe d'una adhesió que creïem haver perdut, d'una relació que harmonitza les parts del nostre cos i els fragments de la nostra vida, d'un suport a la nostra esperança al llarg del nostre caminar.

Qui ens estima o s'interessa per nosaltres pot estar al costat nostre, a la nostra disposició per evitar que ens ofeguem o per oferir-nos el preuat tresor d'una proximitat que cura, que estima, que consola.

De vegades això no passa. Qui hauria d'estar al costat nostre s'allunya i qui s'apropa tal vegada provoca una gran distància amb la seva relació. Tal vegada perquè ell mateix se sent reflectit en nosaltres i rebutja, en el nostre dolor i en la nostra malaltia, el seu propi dolor i la seva vulnerabilitat. Potser perquè té por. Potser perquè voldria ajudar-nos i no sap com.

... Al costat del malalt ens descobrirem mútuament com a excel·lents companys de viatge. I en acomiadar-nos ens adonarem de l'excel·lència del nostre diàleg, del temps que ens hem dedicat i del nostre caminar junts.

De l'evangeli de sant Mateu (9,18-26)

Mentre Jesús els parlava, es presentà un home important, es va prosternar davant d'ell i li digué: "La meva filla s'acaba de morir. Vine a imposar-li la mà i viurà". Jesús s'aixecà i el seguí, acompanyat dels seus deixebles.

Hi havia una dona que patia d'hemorràgies des de feia dotze anys. Se li va acostar per darrere i li tocà la borla del mantell, perquè pensava: "Només que li pugui tocar el mantell, ja em curaré". Jesús es girà i, en veure-la, digué: "Coratge, filla, la teva fe t'ha salvat". I la dona quedà curada des d'aquell moment.

Quan Jesús va arribar a casa d'aquell home important i veié els flautistes i l'aldarull de la gent, va dir: "Aparteu-vos: la noia no és morta, sinó que dorm". Però ells se'n burlaven.

Quan la gent va ser fora, Jesús entrà, agafà la noia per la mà, i ella va aixecar-se. I la notícia d'aquest fet s'escampà per tota aquella regió.

PREGÀRIA

Senyor, no volem passar de llarg davant les persones ferides en el camí de la vida.

I especialment, quan són lluny de casa, de la família, de la terra.

Volem acostar-nos i contagiar-nos de compassió per expressar la teva tendresa, per oferir l'oli que guareix les ferides i dona la salut integral, la salvació.

Vine, Bon Samarità,

i fes que tinguem els teus mateixos sentiments i comportaments.

Que siguem lliures en tot moment en el nostre treball pastoral,
en l'acompanyament dels malalts i del dol de les famílies.

Que ens lliurem com Tu.

Que servim com Tu.

Que siguem fidels com Tu a la missió que ens has encomanat.

Que preguem en tot moment com Tu, Bon Samarità.

Amén.

Acompanyar en la malaltia i la mort (3)

SUGGERIMENTS I PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Principis d'actuació

1. Reconeixement de la dignitat de les persones.
2. Respecte dels drets fonamentals de les persones, amb especial atenció als drets de les que es troben en estat de malaltia.
3. Respecte dels drets de llibertat de pensament, de consciència, de religió i de culte.
4. Respecte del dret a l'exercici públic (social) de la religió.
5. Respecte del dret a no pertànyer a cap confessió religiosa.
6. Respecte a la pluralitat religiosa.
7. Defensa del bé comú per damunt de qualsevol pràctica individual que atempti contra aquest bé comú.
8. Laïcitat o separació entre poder polític i creences religioses i distinció entre l'espai públic (el que és compartit per tothom) i l'espai privat (el que interessa a un o a molts lliurement associats).
9. Aplicació dels acords subscrits per l'Estat espanyol i per la Generalitat de Catalunya amb diverses confessions religioses.
10. Aplicació de la Carta de drets i deures dels ciutadans en relació amb la salut i l'atenció sanitària.

Recomanacions pel que fa al tractament de la mort

- Cal assegurar que la darrera voluntat i les creences de cada persona siguin respectades també en el moment de la mort (dins els límits del que permet la llei), tant si el moribund és religiós com si no ho és.
- Cal que l'hospital faciliti la màxima intimitat a la persona malalta i als seus acompanyants durant els moments anteriors i posteriors a la mort, per tal que puguin dur a terme els rituals propis de la seva confessió.

Generalitat de Catalunya, "Guia per al respecte a la pluralitat religiosa en l'àmbit hospitalari", p. 61 i 69.

Pregària

Senyor Déu, Pare de misericòrdia i font de vida.
Et donem gràcies pel teu Fill Jesucrist
que va passar per aquest món fent el bé i guarint a tots.

En Ell manifestes el teu amor entranyable a tothom,
guarint als malalts, alliberant a tots els oprimits pel mal
i renovant la humanitat sencera.

En Ell ens vas oferir la salvació feta salut i llibertat,
esperança i acceptació dels nostres límits.

Et donem gràcies perquè has vessat sobre nosaltres
l'Esperit que guia misteriosament la humanitat
vers la plenitud de la vida en la consumació final,
quan ja no hi haurà dolor, ni mort i ni plor.

Dóna'ns també avui el teu Esperit
per difondre l'Evangeli de la vida
i ser testimonis vius de la solidaritat que sana i salva.

Ajuda'ns a ser promotors de salut i esperança,
comunitat que acull als més pobres
i signe de salvació,
tant pels qui estan bons com pels malalts.

De l'evangeli de sant Mateu (11,2-6)

Joan, que era a la presó,
va saber les obres que
feia el Messies i envià els
seus deixebles a pregun-
tar-li: “¿Ets tu el qui ha de
venir, o n'hem d'esperar
un altre?”

Jesús els respongué:
“Aneu a anunciar a Joan
el que sentiu i veieu: els
cecs hi veuen, els coixos
caminen, els leprosos
queden purs, els sords hi
senten, els morts ressus-
citen, els pobres reben
l'anunci de la bona nova. I
feliç aquell qui no em re-
butjarà!”

La catequesi infantil (1)

Tota l'Església del país receptor ha de sentir-se involucrada i mobilitzada en favor dels immigrants. A les Esglésies particulars, caldrà reexaminar i programar la pastoral, per ajudar els fidels a viure una fe autèntica en l'actual nou context multicultural i multirreligiós. Per això, és tan necessari, amb l'ajuda dels agents socials i pastorals, donar a conèixer a les poblacions autòctones els complexos problemes de les migracions i contrarestar els recels infundats i els prejudicis ofensius cap als estrangers.

En l'ensenyament de la religió i en la catequesi caldrà buscar la manera adequada de crear, en la consciència cristiana, el sentit d'acolliment, especialment envers els més pobres i marginats, com són sovint els immigrants: un acolliment fundat en l'amor a Crist, segurs que el bé fet al proïsme, en particular al més necessitat, per amor de Déu, el fem a Ell mateix. Aquesta catequesi tampoc no podrà deixar de referir-se als greus problemes que precedeixen i acompanyen el fenomen migratori, com són la qüestió demogràfica, el treball i les seves condicions (fenomen del treball negre), l'atenció als nombrosos ancians, la criminalitat organitzada, l'explotació i el tràfic i contraban d'éssers humans.

“La caritat de Crist envers els emigrants”, instrucció del Pontifici Consell per a la Pastoral dels Emigrants i Itinerants, 15 de maig de 2004, núm. 41 (Documents d'Església 834)

De la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1,26-31)

Germans, mireu qui sou els qui heu estat cridats: als ulls dels homes, sou pocs els instruïts, sou pocs els poderosos o de família noble. Déu, per confondre els savis, ha escollit els qui el món té per ignorants; per confondre els forts, ha escollit els qui el món té per dèbils i els qui, als ulls del món, són gent de classe baixa, gent de qui ningú no fa cas; per destituir els qui són alguna cosa, ha escollit els qui no valen per a res; així ningú no pot gloriar-se davant Déu. Però vosaltres, per obra de Déu, teniu en Jesucrist tot el que sou, ja que Déu ha fet d'ell la nostra saviesa, la nostra justícia, la nostra santedat i la nostra redempció, perquè, tal com diu l'Escriptura, si algú es gloria, s'haurà de gloriar del Senyor.

PREGÀRIA DELS CATEQUISTES D'INFANTS

Senyor, la comunitat parroquial ens ha encomanat la missió
d'iniciar en la vida cristiana aquests infants
que els seus pares ens han presentat.
Ajuda'ns perquè el camí que fem amb ells,
enmig de tantes coses amb què el benestar ens enlluerna
i de tants èxits d'avui que demà ja no hi són,
els faci descobrir allò de bonic i bo
que hi ha en les persones i en el món,
i així s'engresquin amb la manera de viure a què Jesús ens convida,
la que ell mateix va viure i ens ensenyà com fer-ho:
aquella que val la pena i dura per sempre.
Concedeix-nos que no ens preocupi només
què hem de dir i com ho hem de dir,
sinó també saber escoltar-los a ells,
acollir les seves vides i les de les seves famílies,
tant diverses en el si de la nostra comunitat, pel fet de la immigració.
Dóna'ns força i paciència, confiats que sempre ets al nostre costat
perquè estimes tots els homes i dones i vols el millor per a tots.

52

La catequesi infantil (2)

Fa temps que vénen a la parròquia del Bon Pastor, a fer la catequesi de Primera Comunió, molts nens i nenes llatinoamericans. Un bon grup són més grans de l'edat habitual. És per això que fa un parell d'anys hem fet un grup específic per ells. Enguany hi ha un grup de set nens que tenen entre 10 i 12 anys. Són d'Equador, de Colòmbia i de Bolívia. Fermina, la catequista, diu que els veu més religiosos que els d'aquí, segurament perquè a les famílies també ho viuen més. Diu que ha notat certes reaccions que indiquen un sentiment d'inferioritat i un desig de ser i mostrar-se iguals, almenys en l'aparença externa, que ella veu en el valor que donen a les coses de marca. Diu també que manifesten un rebuig a estar amb "espanyols" que els menyspreen: algunes vegades ho han expressat plorant. També observa que alguns vénen forçats pels pares, però sense motivació. En general són els més petits. A aquests costa molt fer-los participar.

De l'evangeli de sant Lluc (8,4-8)

Es reunia molta gent entorn de Jesús i hi acudien de totes les poblacions. Ell els digué, valent-se d'una paràbola: "Un sembrador va sortir a sembrar la seva llavor. Tot sembrant, una part de la llavor va caure arran del camí i fou trepitjada, o bé els ocells se la van menjar. Una altra part va caure a la roca; però, quan la planta començava a créixer, es va assecar, perquè no tenia saó. Una altra part va caure entre els cards; els cards van créixer al mateix temps i l'ofegaren. Una altra part de la llavor va caure en terra bona, va créixer i va donar fruit fins al cent per u". I, acabat de dir això, exclamà: "Qui tingui orelles per a escoltar, que escolti".

ORACIÓ DEL CATEQUISTA

Senyor Jesús,
que has sembrat la llavor de l'Evangeli
en aquest món que estimes tant.
Et donem gràcies
pel do de la fe que hem rebut;
et donem gràcies
perquè t'has fixat en cada una de nosaltres
i en cada un de nosaltres
perquè comuniquem als nens i nenes
l'amor que Déu, el nostre Pare,
té per tothom;
perquè els ensenyem el teu camí

i així pugui créixer en ells
la llavor que tu mateix hi has sembrat.
Avui et preguem per ells, ...
et preguem per les seves famílies,
pels seus professors, pels seus amics:
dóna'ls la teva benedicció
i sigues el seu amic.
I et preguem que ens ajudis
en la nostra tasca de catequistes:
que sapiguem encertar en la nostra feina,
sapiguem ajudar-nos com equip
i siguem testimonis del teu Regne.

La catequesi infantil (3)

La catequesi és una *educació de la fe* dels infants, dels joves i dels adults. Comprèn especialment un ensenyament de la doctrina cristiana donat, en general, d'una manera orgànica i sistemàtica, per tal d'iniciar a la plenitud de la vida cristiana.

Sense confondre-s'hi, la catequesi s'articula amb un cert nombre d'elements de la missió pastoral de l'Església, que tenen un as-

pecte catequètic, preparen la catequesi o en deriven: el primer anunci de l'Evangelí o la predicació missionera per fer néixer la fe, la recerca de les raons de creure, l'experiència de la vida cristiana, la celebració dels sagraments, la integració en la comunitat eclesial, el testimoniatge apostòlic i missioner.

Catecisme de l'Església Catòlica, núm. 5-6.

De l'evangeli de sant Marc (10,13-16)

Alguns presentaven a Jesús uns infants perquè els imposés les mans, però els deixebles els renyaven. En veure-ho, Jesús es va indignar i els digué: "Deixeu que els infants vinguin a mi. No els ho impediui, perquè el Regne de Déu és dels qui són com ells. Us ho asseguro: qui no aculli el Regne de Déu com l'acull un infant, no hi entrarà pas".

I els prenia en braços i els beneïa tot imposant-los les mans.

Salm 126

Quan el Senyor renovà la vida de Sió,
ho crèiem un somni.
La nostra boca s'omplí d'alegria,
de crits i de rialles.

Els altres pobles es deien:
«És magnífic el que el Senyor fa a favor d'ells!»
És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem!
Renova la nostra vida, Senyor,
com l'aigua renova l'estepa del Nègueb.

Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls
criden de goig a la sega.
Sortien a sembrar tot plorant,
carregats amb la llavor;
i tornen cantant d'alegria,
duent a coll les seves garbes.

54

La catequesi infantil (4)

Els joves migrants són particularment sensibles a la problemàtica constituïda per l'anomenada *dificultat de la doble pertinença*: d'una banda, senten vivament la necessitat de no perdre la cultura d'origen, mentre que, de l'altra, els sorgeix el comprensible desig d'inserir-se orgànicament en la societat que els acull, sense que això impliqui, no obstant, una assimilació completa i la consegüent pèrdua de les tradicions ancestrals...

¿Com hem de respondre a les expectatives dels joves migrants? ¿Què cal fer per satisfer-les? Sens dubte, cal

el suport de la família i de l'escola. Però, que complexes són les situacions, i què nombroses les dificultats que troben aquests joves en els seus contextos familiars i escolars! A les famílies s'han oblidat els papers tradicionals que hi havia als països d'origen i s'assisteix sovint a un xoc entre els pares, que han restat ancorats a la pròpia cultura, i els fills, aculturats ràpidament en els nous contextos socials. Cal que no descuidem, però, l'esforç que els joves han de realitzar per inserir-se en els itineraris educatius vigents en els països que els acullen...

L'Església considera amb

atenció especial el món dels migrants i demana als que han rebut als seus països d'origen una formació cristiana que facin fructificar aquest patrimoni de fe i de valors evangèlics perquè se'n pugui donar un testimoni coherent en els diferents contextos existencials. Per això, precisament, confio a les comunitats eclesials d'arribada que acullin cordialment els joves i els infants amb els seus pares, mirant de comprendre'n les vicissituds i d'afavorir-ne la integració.

Del missatge del papa Benet XVI per a la Jornada mundial de l'Emigrant i el Refugiat, 2008

De la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (2,1-5)

Germans, quan vaig venir a vosaltres us vaig anunciar el disseny de Déu sense cap ostentació d'eloqüència o de saviesa. Mentre era enmig vostre, vaig decidir de no conèixer res més que Jesucrist, i encara crucificat. Havia vingut a trobar-vos feble, temorós i tremolós. Quan us parlava i us predicava, no ho feia amb el llenguatge persuasiu propi de la saviesa humana, sinó amb el poder convincent de l'Esperit, perquè la vostra fe no es fonamentés en la saviesa dels homes, sinó en el poder de Déu.

LES BENAURANCES DE LA CATEQUISTA

- Feliç la catequista que fonamenta la seva vida i la seva tasca educativa en el primer anunci de Jesucrist mort i ressuscitat, vivent pel segle: podrà construir un món sòlid.
- Feliç la catequista que se sent portadora d'un gran missatge de vida i prega per ser instrument dòcil del Senyor: el seu esforç tindrà una major eficàcia.
- Feliç la catequista que no dóna res per descomptat, ni per a ella, ni per als que reben la catequesi, ni per a les seves famílies: actuarà amb gradualitat i concreció.
- Feliç la catequista que pot acompanyar els continguts fonamentals de la fe amb experiències significatives: donarà unitat i credibilitat a la seva tasca.
- Feliç la catequista que cerca sempre el Tot en el fragment, reconduint cada tema i cada problemàtica a Crist, el Senyor: resultarà significativa, incisiva i eficaç.
- Feliç la catequista que aprofundeix les certeses de la fe i resta en recerca constant, caminant amb el poble de Déu: serà com un petit estel que indica el camí.
- Feliç la catequista que el diumenge participa amb els membres del grup i les seves famílies a la missa de la comunitat parroquial: afavorirà la pertinença eclesial.
- Feliç la catequista que viu amb joia el seu servei i promou relacions cordials entre aquells que li són confiats: donarà continuïtat a l'experiència catequètica.
- Feliç la catequista que, tot estimant les persones, no les lliga a si mateixa, sinó que les apassiona per Crist i la seva Església: treballarà sempre per la glòria de Déu.
- Feliç la catequista que conrea la comunió espiritual, la missió pastoral i la col·laboració sincera amb els altres companys: tindrà sempre alguna cosa per a donar i rebre.

Noves veus a l'Església diocesana

La catolicitat és una nota característica de l'Església i la vocació a què l'Església ha de respondre en la història. La presència dels immigrants ofereix a l'Església una oportunitat i ha de ser vista com una gràcia que l'ajuda a fer realitat aquesta vocació de ser signe, factor i model de catolicitat per a la nostra societat en la vida concreta de les comunitats cristianes.

Per això hem de donar gràcies a Déu pels emigrants, que ens proporcionen l'oportunitat d'acollir-los i, per l'acció de l'Esperit, rebre d'ells, amb el seu treball i serveis, els seus dons i la seva riquesa. Aquest intercanvi de dons en la convivència fraternal és una prefiguració de la humanitat «unida en Crist».

Del treball en els propers anys depèn la convivència de les futures generacions a Espanya. L'Església té una paraula, una tasca pròpia. Al mateix temps, fidel al desig i al manament del seu Senyor de reunir en una sola família tots els pobles, i des d'una correcta lectura dels signes dels temps, té l'oportunitat de constituir-se en signe que anticipi el futur i en model de referència per a la societat futura, que ja s'està percebent més fraternal en la unitat dels diversos pobles.

*Conferència Episcopal Espanyola,
"L'Església a Espanya i la immigració", 1.3*

Del llibre dels Fets dels Apòstols (11,19-24)

Els qui s'havien dispersat amb motiu de la persecució que va seguir a la mort d'Esteve, van arribar fins a Fenícia, Xipre i Antioquia, sense predicar la paraula a ningú més que als jueus; tanmateix, n'hi havia alguns de Xipre i de Cirene que, en arribar a Antioquia, anunciaven també als grecs la bona nova de Jesús, el Senyor. I com que la mà del Senyor era amb ells, un gran nombre de persones van creure i es convertiren al Senyor.

Quan aquestes noves van arribar a oïda de l'església de Jerusalem, enviaren Bernabé a Antioquia. Tan bon punt Bernabé hi arribà i veié els fruits de la gràcia de Déu, se'n va alegrar i els encoratjava tots a mantenir-se fidels al Senyor amb cor decidit, ja que ell era un home bo i ple de l'Esperit Sant i de fe. Així molta gent fou guanyada per al Senyor.

LA MARE DE DÉU DE L'ALLIBERAMENT

Maria, Mare de Crist i Mare de l'Església,
al preparar-nos per la missió evangelitzadora
que ens correspon prosseguir, estendre i perfeccionar,
pensem en tu.

Però pensem en tu especialment
pel model perfecte d'acció de gràcies
que és l'himne que vas cantar
quan la teva cosina Elisabet, mare de Joan Baptista,
et va proclamar la més feliç entre les dones.
Tu no et vas emmirallar en la teva pròpia felicitat,
sinó que vas pensar en la humanitat sencera.

Vas pensar en tothom.

Però vas adoptar una clara opció pels més pobres,
com més tard va fer el teu Fill.

¿Què hi ha en tu, en les teves paraules, en la teva veu,
que anuncies en el Magníficat
la destitució dels poderosos i l'exaltació dels humils,
el saciament dels famolencs i el buidament dels rics?
¿Què hi ha en tu perquè ningú no s'atreveixi a anomenar-te
subversiva
o mirar-te amb recel?

Presta'ns la teva veu, canta amb nosaltres!
Demana al teu Fill que ens tots nosaltres
es realitzin plenament els desigis del Pare!

Helder Cámara

El canvi de país, el retorn, l'expulsió

La Unió Europea s'ha decidit finalment a fer alguna cosa perquè els Estats Units, el Canadà i Austràlia deixin de prendre-li tots els cervells dels països en vies de desenvolupament. Els immigrants que tinguin almenys tres anys d'estudis universitaris o cinc anys d'experiència professional demostrable i trobin un empresari europeu que els ofereixi un sou d'una vegada i mitja el salari mitjà, podran optar a la targeta blava, la versió europea de la targeta verda nord-americana, un permís especial de treball i residència per a extracomunitaris... La targeta blava és la cara amable de la implacable ofensiva europea liderada per Sarkozy i Berlusconi per blindar-se contra la immigració irregular. La creu és la dràstica llei d'expulsions massives que permetrà tancar els sense-papers un any i mig i prohibir-los tornar durant cinc, molt criticada: l'última protesta, la conjunta dels governs dels onze països sud-americans, a Montevideo...

Dels diaris, el 26 de setembre de 2008

Del segon llibre dels Reis (24,10-16)

En aquell temps, els homes de Nabucodonosor van atacar Jerusalem i la van assetjar, però la ciutat va resistir el setge. Nabucodonosor, rei de Babilònia, va arribar a la ciutat mentre els seus homes l'assetjaven, i llavors Jeconies, rei de Judà, es va rendir al rei de Babilònia amb la seva mare, els seus servidors, els seus oficials i els seus alts funcionaris. Era l'any vuitè del regnat del rei de Babilònia. Aquest el va fer presoner.

Nabucodonosor es va endur tots els tresors del temple del Senyor i els tresors del palau reial, i va esbocinar tots els objectes d'or que Salomó, rei d'Israel, havia manat de fer per al temple del Senyor, tal com el Senyor havia anunciat. Va deportar tota la població de Jerusalem, és a dir, tots els oficials i tots els homes importants, en total deu mil deportats, comptant-hi tots els ferrers i serrallers. Només van quedar els més pobres de la gent del poble. Nabucodonosor va deportar Jeconies a Babilònia. També va deportar de Jerusalem a Babilònia la mare i les dones del rei, els seus alts funcionaris i els notables del país. Va deportar a Babilònia tots els homes importants, que eren set mil, els ferrers i els serrallers, que eren mil, i tots els homes aptes per a la guerra.

LA JOIA DE L'ALLIBERAMENT

(inspirat en el salm 126)

Quan el Senyor ens ha fet retrobar,
encetant un camí d'alliberament,
ens ha semblat viure un somni impossible.
El nostre cor s'ha omplert de joia,
els nostres llavis, d'una pregària d'agraïment.

Els amics han constatat amb nosaltres:
"Déu us ha fet un gran do!"
Sí, realment és un do preciós
el que Déu ens està fent encara.
És una joia que no es pot explicar.

Continua, Senyor, fent-nos lliures,
sobretot, en aquest moment de dificultats.
Serem com aquells torrents sempre eixuts
que l'aigua desborda quan vénen les pluges.

El qui accepta la fatiga de sembrar,
de cultivar la seva vida a força d'amor,
rega amb la seva suor l'àrida terra,
Però el camí de retorn es fa amb pas de dansa,
la collita esdevé festa joiosa,
que dóna gust i plenitud a la vida.

Els programes de retorn voluntari

El Programa de Retorn Voluntari d'immigrants des de Catalunya fa anys que funciona oferint ajut i suport social a les persones estrangeres en situació de vulnerabilitat. Amb una filosofia diferent, una de les apostes del ministre de Treball i d'immigració, Celestino Corbacho, és el Pla de retorn voluntari per als estrangers que es queden sense feina i tornen al seu país a canvi de cobrar de forma íntegra la prestació de l'atur. Fa pocs dies, la secretària d'Estat d'Immigració, Consuelo Rumí, va explicar que unes 4.000 persones s'han interessat per acollir-se al pla.

El pla Corbacho, però, no té en compte que la majoria dels que volen tornar és precisament perquè no han cotitzat a la Seguretat Social, perquè havien sobreviscut en l'economia submergida i no tenen dret a l'atur. Ni té en compte els que tenen problemes de salut física o mental greu. La Creu Roja ha gestionat aquest any el retorn de 47 persones en aquesta situació.

Dels diaris, el 3 de novembre de 2008

De l'evangeli de sant Mateu (14,14-21)

Quan Jesús desembarcà, veié una gran gentada, se'n compadí i va curar els seus malalts. Arribat el capvespre, els deixebles s'acostaren a dir-li: "Aquest lloc és despoblat i ja s'ha fet tard. Acomiada la gent, i que vagin als pobles a comprar-se menjar". Però Jesús els respongué: "No cal que hi vagin. Doneu-los menjar vosaltres mateixos". Ells li diuen: "Aquí només tenim cinc pans i dos peixos". Ell els digué: "Porteu-me'ls aquí".

Llavors va manar que la gent s'assegués a l'herba, prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, digué la benedicció, partí els pans, els donà als seus deixebles, i ells els donaren a la gent. Tots en van menjar i quedaren saciats. Després van recollir els bocins de pa que havien sobrat i n'ompliren dotze cistelles. Els qui n'havien menjat eren uns cinc mil homes, a més de les dones i les criatures.

Salm 70

Déu meu, vine a ajudar-me,
no triguis a defensar-me, Senyor.
Que quedin defraudats i avergonyits
els qui em volen la mort.
 Que se'n tornin plens de confusió
 els qui desitgen fer-me mal.
 Que es retirin i se'n vagin avergonyits
 els qui em deien: "T'està bé".
Que puguin alegrar-se i fer-te festa
els qui et busquen de debò,
que els qui estimen la teva obra salvadora
puguin dir sempre: "És gran el Senyor".
 Ara sóc un pobre desvalgut,
 no triguis, Déu meu.
 Ets tu qui m'ajudes i em deslliures.
 Senyor, no triguis més.

58

Pastoral penitenciària amb immigrants (1)

Les presons catalanes superaran aquest any els 10.000 interns a causa del constant increment de la població reclusa, que durant els primers sis mesos del 2008 va ser del 4,78%, molt per sobre del creixement de la població general, de l'1,06%. Davant d'aquesta situació, la consellera de Justícia, Montserrat Tura, va ser ben clara ahir: "Si el ritme d'ingrés continua igual que els últims mesos, difícilment l'entrada en funcionament de dues noves presons ens ajudarà a pal·liar el dèficit de places penitenciàries", va sentenciar...

El perfil més freqüent d'intern es correspon amb el d'un home d'entre 31 i 40 anys condemnat per delictes contra el patrimoni –robatoris– i contra la salut pública –tràfic de drogues– a una pena mitjana de vuit anys i dos mesos... La consellera va destacar l'increment d'interns immigrants, que suposen el 41% del total, mentre que el 2001 representaven el 24,4%. La majoria provenen del Magrib (35,6%) i de Sud-amèrica (27,3%).

Dels diaris, el 18 de juliol de 2008

De la carta de sant Pau a Filèmon (9b-19)

Jo, Pau, ancià com sóc, i ara, a més, presoner per causa de Jesucrist, et faig una súplica a favor d'Onèsim, el meu fill, que he engendrat en la fe estant a la presó. En altre temps ell et va ser inútil, però ara ens és ben útil a tu i a mi. Te'l torno a enviar, com si t'enviés el meu propi cor. M'hauria agradat de retenir-lo al meu costat, perquè em servís en lloc teu mentre sóc a la presó per causa de l'evangeli, però no he volgut fer res sense el teu consentiment: no desitjaria que fessis aquest favor per força, sinó de bon grat. Qui sap si Onèsim es va separar un moment de tu perquè ara el recobris per sempre! I no ja com un esclau, sinó molt més que això: com un germà estimat. Ho és moltíssim per a mi, però molt més ho ha de ser per a tu, tant humanament com en el Senyor.

Per tant, si em tens per germà en la fe, rep-lo com si fos jo mateix. I si t'ha perjudicat o et deu alguna cosa, carrega-ho al meu compte. Jo, Pau, t'escric ara amb la meva pròpia mà: t'ho pagaré jo mateix, tot i que podria recordar-te el deute que tens amb mi, i que és la teva mateixa persona.

PREGÀRIA D'UN PRES

Dios mío, mis energías se desgastan, mis fuerzas flaquean, mis deseos de seguir caminando cada día se desvanecen. Estoy agotado, no puedo más, Señor.

Iluminado por la fe, sostenido por la esperanza, y gracias a la fortaleza que Tú, Señor, me das, trato de vivir el día a día. Pero mi condena es grande: diez años... es cuestión de tiempo, mucho tiempo, demasiado. No sé si lo aguantaré, Señor.

Miles de voces gritan en mi mente que no vale la pena seguir viviendo en este lugar rodeado de muros de hormigón, lleno de tinieblas y oscuridades, donde sólo habita el sufrimiento y la soledad.

Todo esto es desolador, Dios mío. Sólo tú, Señor, me impides que todo esto termine mal.

Tú, Señor, que das las fuerzas a los débiles y coraje a los miedosos, me obligas a levantar los ojos y mirar hacia delante.

Tú me dices que mi familia me quiere, me necesita, me apoya y me espera con los brazos abiertos.

Todas las noches, Dios mío, me refugio en Ti; en mi pequeña celda, a través de la ora-

ción. Es el contacto más directo que tengo contigo, Señor.

Como la comida da alimento al cuerpo, y la lectura a la mente, la oración es el alimento que llena mi alma y mi corazón de un gran gozo, de paz y felicidad, Señor... no tengo palabras para describirlo.

Escucho en mi interior una dulce voz que me dice: *"No estás solo, estoy contigo, yo he vencido al mundo... en la casa de mi Padre hay muchas estancias... Yo soy el camino, la verdad y la vida"*.

Quiero darte las gracias, Señor Jesucristo, por toda tu generosidad, y decirte que tengo la esperanza y creo firmemente que no tengo residencia permanente en esta vida, sino que espero pasar a otra mucho mejor: la vida eterna.

Allí no habrá cárcel, ni sufrimiento, ni soledad, ni dolor, ni muerte, ni rupturas, ni separaciones, ni enfermedades, ni cansancio, ni odios, ni guerras, ni hambre, ni sed. Todo será inimaginablemente bello en esa casa donde Tú, Señor, me esperas con los brazos abiertos.

José Luis (25-01-2008, Centre Penitenciari de Badajoz)

59

Pastoral penitenciària amb immigrants (2)

Del llibre dels Fets dels Apòstols (22,17-26)

Quan vaig tornar a Jerusalem, un dia, tot pregant en el temple, vaig tenir un èxtasi i vaig veure Jesús que em deia: “Afanya’t, surt de pressa de Jerusalem, perquè aquí no acceptaran el testimoni que dónes de mi”. Jo vaig respondre: “Senyor, ells saben prou bé que jo anava de sinagoga en sinagoga empresonant i assotant els qui creien en tu; i quan era vessada la sang d’Esteve, el teu testimoni, jo també hi era present, aprovant-ho i guardant els mantells dels qui el mataven”. Llavors ell em va dir: “Vés! Jo t’enviaré lluny, als pobles pagans”.

Els l’havien anat escoltant fins aquí; però quan Pau va dir aquestes paraules, es posaren a cridar: “Elimineu de la terra aquest individu, que no és digne de viure!”

I com que ells continuaven la cridòria i llançaven els mantells i tiraven pols enlaire, el tribú va manar que duguessin Pau dintre la caserna i, assotant-lo, l’interroguessin per saber amb certesa el motiu de la cridòria contra ell. Quan l’estiraven per assotar-lo, Pau va dir al centurió allí present: “¿Us és permès de flagel·lar un ciutadà romà que ni tan sols ha estat jutjat?” El centurió, en sentir això, anà a comunicar-ho al tribú: “¿Què fas? Aquest home és un ciutadà romà!”

ELS CENTRES D’INTERNAMENT PER A ESTRANGERS

Els Centres d’Internament per a Estrangers són centres de caràcter no penitenciar que acullen de manera preventiva (en espera de ser expulsats) els estrangers que no pertanyen a la Unió Europea i que es troben en una situació administrativa irregular dins de l’Estat espanyol. Hi ha un total de 6 Centres d’Internament i un d’ells ha estat a l’antiga comissaria de La Verneda de Barcelona (actualment reemplaçat per un de nou a la Zona Franca).

¿Per què es vulneren els drets humans als Centres d'Internament per a Estrangers?

Principalment pel fet que no hi ha cap regulació que vetlli per les condicions de vida dels interns.

- Es priva de llibertat a persones que no han comès cap delictes, simplement una falta administrativa. Per tant, la mesura aplicada és del tot desproporcionada.
- Les associacions, com SOS Racisme, o els Mitjans de Comunicació, tenen vedat l'accés a aquests centres, de manera que només es pot saber en quina situació es troben les persones allà tancades pels testimonis directes.
- Les condicions de vida acostumen a ser deplorables. En el cas concret de la Verneda (extensible a altres centres) els estrangers estan tancats en un soterrani sense llum natural i escassa ventilació. En cada cel·la de 3x2 metres hi reclouen fins a sis persones. Hi ha lavabos insuficients i l'ús del vàter no és lliure.
- Als interns els retiren els seus objectes personals, que en molts casos no els són retornats.
- Separen als adults dels seus fills i no hi ha facilitats per tal que els nens puguin tenir contacte amb els seus pares.
- La duració de l'internament pot allargar-se fins a 40 dies, quan en una comissaria el límit són 72 hores.
- Només es poden rebre visites un màxim de cinc minuts al dia en una franja horària d'una hora i sempre sota la supervisió de dos policies.
- La falta d'intèrprets dificulta la comunicació entre els interns i els funcionaris i advocats.
- Quan l'estranger surt del centre acostuma a estar desinformat sobre els seus drets i la seva situació, així sol perdre el termini de 48 hores per presentar un recurs

contra la seva expulsió. El desconeixement provoca una situació d'enorme indefensió.

Informació de SOS Racisme

No llancis la primera pedra

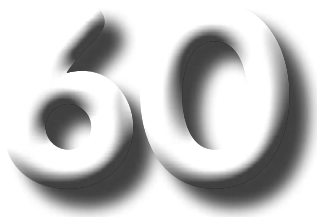
Si sempre vas trobar la mà del teu pare
si mai vas buscar en va la teva mare;
si mai no vas passar gana,
ni la misèria va ser la teva trista companya,
no llancis la primera pedra.

Si mai no vas patir la injustícia
d'insults, condemnes i malícies;
si mai no vas ser humiliat,
ni en soledat mil vegades has plorat,
no llancis la primera pedra.

Si mai no has conegut la bogeria
ni has estat assedegat de tendresa,
ni has buscat al fons d'un vas
la manera d'oblidar un fracàs,
no llancis la primera pedra.

Si mai has retingut el plor
ajagut al fons d'un calabós;
si mai t'has hagut d'humiliar
sense tenir dret a parlar,
no llancis la primera pedra.

Pastoral penitenciària francesa

La crisi i la manca de feina (1)

La destrucció de llocs de treball dels últimes mesos es tradueix en un creixement imparable d'immigrants que cauen en situació d'irregularitat. L'augment de sense papers és una de les alertes que va fer ahir el secretari d'Immigració de Comissions Obreres de Catalunya, Ghassan Saliba, a l'hora de fer balanç dels estrangers que van passar l'any passat pel seu servei d'assessorament: un 45% no tenien autorització de treball, mentre que el 2007 eren un 43 %. Són sobretot dones bolivianes i homes marroquins que no han pogut cotitzar els mesos necessaris per renovar el permís o bé a l'hora de la renovació s'han quedat sense feina. Hi ha casos de persones que duen tres anys a Catalunya, sempre han treballat i han reagrupat la família, però que ara cauen en una irregularitat que els deixa fora del sistema.

Dels diaris, el 22 de gener de 2009

GUARDA'M, SENYOR

Senyor, resta amb mi tot aquest dia
i anima les meves accions,
les meves paraules i pensaments.

Vigila els meus peus perquè no caminin ociosos,
sinó que em portin a l'encontre de les necessitats del altres.

Vigila les meves mans perquè no es dediquin a fer mal,
sinó a abraçar i ajudar sempre.

Vigila la meva boca perquè no digui falsedats i vanitats
i no parli mal del proïsme, sinó que sempre estigui a punt
per encoratjar tothom i beneir-te a Tu, Senyor de la vida.

Vigila les meves oïdes perquè no perdin temps
escoltant paraules buides o falses,
sinó que sempre siguin promptes a acollir el teu missatge
misteriós, per complir, un dia més, la teva voluntat.

Pregària del segle VIII

De la carta de sant Jaume (2,14-17)

Germans meus, ¿de què servirà que algú digui que té fe si no ho demostra amb les obres? ¿Pot salvar-lo, potser, aquesta fe? Si un germà o una germana no tenen vestits i els falta l'aliment de cada dia, i algú de vosaltres els diu: «Aneu-vos-en en pau, abrigueu-vos bé i alimenteu-vos», però no els dóna allò que necessiten, ¿de què serviran aquestes paraules? Així passa també amb la fe: si no es demostra amb les obres, la fe tota sola és morta.

La crisi i la manca de feina (2)

L'atur, amb dades de febrer de 2009 a Catalunya, és de 479.487, dels quals 93.491 són immigrants, la meitat dels quals, han perdut la feina en el darrer any (*font: INEM*). Això indica la duresa amb què està afectant a aquest col·lectiu, la qual cosa està produint una situació de veritable regressió en el projecte migratori de molts, que ja havien aconseguit una relativa estabilitat laboral, social i familiar, i que es manifesta de diferents maneres:

- La impossibilitat de continuar el pagament de les hipoteques de les vivendes, fa que s'abandonin els pisos i es retorni al lloguer d'habitacions; o s'entra en una llarga via judicial, durant la qual van augmentant els interessos.
- L'enorme creixement de demandes bàsiques a entitats socials (aliments, roba, pagament de lloguers, llum, aigua...) que produeixen una sobresaturació en aquestes entitats.
- El no poder pagar el material i els menjadors a les escoles.
- Molts que havien endegat un petit negoci, l'han de deixar per no poder fer front a les despeses.
- L'enviament de fills al país d'origen, quan s'havia aconseguit el reagrupament familiar.
- La impossibilitat de renovar la targeta de residència i treball, per no tenir feina al moment de la renovació (l'anomenada "irregularitat sobrevinguda"), tornant a situacions d'irregularitat legal i fent que el nombre de persones amb papers però sense feina vagi augmentant.
- En aquest context, la possibilitat d'obtenir la regularització per arrelament és pràcticament impossible, perquè no hi ha ofertes de contracte de treball.
- Els homes estan patint amb més força aquesta situació perquè els sectors on treballaven són els més afectats; i les dones, a través del treball domèstic i la cura de persones grans o malaltes, són les que aguanten moltes famílies, ja que són les úniques que treballen, tot i que també s'està notant una recessió en aquest camp, donat que les famílies no poden enviar persones a residències o redueixen les hores d'atenció, i això repercuteix en les treballadores d'aquest àmbit laboral, ocupat majoritàriament per estrangeres.
- El fet de no comptar amb el coixí familiar, com els aturats nadius, fa més insostenible la situació de moltes famílies.
- El col·lectiu subsaharià és el més castigat de tots, abocat a la subsistència del "top manta".

Aquesta situació provoca, lògicament, malestar a les famílies i s'agreuja la tensió entre pares i joves adolescents, reagrupats sovint contra la seva voluntat i amb dificultats d'adaptació al país.

Del llibre del profeta Isaïes (58,3b-11)

Doncs jo us dic: “Els dies de dejuni, mireu pel vostre interès i us mostreu encara més exigents amb els qui treballen per vosaltres. Passeu el dejuni entre plets i baralles, repartint amb malícia cops de puny.

Dejunant d'aquesta manera, el vostre clam no pot arribar al cel. ¿Us penseu que jo tinc per un dejuni que un home faci súpliques tot el dia, abaixi el cap com un jonc, es vesteixi de sac negre i s'ajegui a la cendra? ¿D'això en dieu un dejuni, un dia agradable al Senyor?

El dejuni que jo aprecio és aquest: allibera els qui han estat empresonats injustament, deslliga les corretges del jou, deixa lliures els oprimits i trosseja jous de tota mena. Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els

Jesús, torna i digue'ns què és ser dona, què és ser home: digue'ns per què podem viure amb enteresa i exigir-la, ser amos i senyors, malgrat l'explotació i la pobresa, obrir els ulls i mirar de cara, no a terra, com esclaus.

Jesús, torna i digue'ns què és ser germanes i germans: digue'ns per què podem estimar i construir solidaritat, malgrat l'individualisme, la corrupció i la injustícia, obrir la mà i oferir-la sempre.

Jesús, torna i digue'ns què és tenir dignitat com a imatges i fills de Déu: digue'ns per què podem donar la cara pels “nostres” drets, malgrat l'atur, la fam i la manipulació, organitzar-nos i lluitar pels nostres germans, com tu.

Jesús, torna, perquè la injustícia ens ofega.

pobres vagabunds, vesteix el qui va despul·lat. No els defugis, que són germans teus. Llavors brillarà com l'alba la teva llum, i les teves ferides es clouran en un moment.

Tindràs per avantguarda la teva bondat, i per reguarda la glòria del Senyor. Quan invoquis el Senyor, ell mateix et respondrà; quan cridis auxili, ell et dirà: Aquí em tens! Si treus de casa teva tots els jous i no assenyaies amb el dit per acusar, si dones el teu pa als famolencs i satisfàs la fam dels indigents, llavors la teva llum s'alçarà en la foscor, el teu capvespre serà clar com el migdia. En tot moment el Senyor et conduirà, en ple desert saciarà la teva fam, et farà fort i vigorós i seràs com un hort amarat d'aigua, com una font que mai no s'estronca.

JESÚS, TORNA...

L'atur fereix. La fam mata.

La productivitat sense respir ens té el peu al coll.

Els que valen menys no interessuen.

Els que no poden s'enfonsen.

El consum ens té empresonats.

Els ídols ens esclafen.

Les cerimònies ens distreuen de l'acció.

Tu que ens has cridat a ser missatgers de la Bona Nova

i saps el que és ser persona, germà, fill de Déu,

escalfa en nostre cor,

obre les nostres mans i mou els nostres peus,

per construir un món diferent,

de fills de Déu i germans teus.

Jesús, torna, necessitem el teu Evangeli.

La crisi i la manca de feina (3)

Davant l'increment de l'atur, l'Executiu va aprovar un reial decret al setembre perquè tots aquells immigrants no comunitaris que haguessin perdut l'ocupació poguessin exercir el camí de tornada al seu país amb garanties, en poder percebre en dues fases la prestació de desocupació que els corresponia. A canvi havien de renunciar al seu permís de treball durant tres anys. Si, un cop transcorregut aquest temps, decidien tornar a Espanya, recuperarien de forma immediata el seu permís de residència, tant si era temporal com permanent.

Les primeres estimacions del Govern esperaven que 100.000 immigrants en atur, en especial els procedents de l'Equador o del Perú, es beneficiessin del programa de retorn. Res més allunyat de la realitat. La secretària d'estat d'Immigració, Consuelo Rumí, va assegurar ahir en una entrevista a Ràdio Nacional que fins avui amb prou feines s'hi han acollit 3.000 desocupats.

Això suposa menys de l'1 % dels treballadors estrangers no comunitaris que es troben sense ocupació en l'actualitat. Les darreres dades del Ministeri de Treball, corresponents a febrer, assenyalen que hi havia 473.091 treballadors

estrangers en atur, dels quals 320.125 eren no comunitaris.

Davant del fracàs dels programes de retorn i l'increment de l'atur, els sindicats havien sol·licitat una moratòria perquè els estrangers renovin sense problemes la seva tarja de residència a Espanya, davant la possibilitat que no la poguessin obtenir per no disposar de feina. La secretària d'estat d'Immigració va negar ahir aquesta possibilitat. "El nombre d'immigrants que no han pogut renovar la seva tarja de residència per haver-se quedat en atur no és significatiu", van concloure Rumí.

Una altra de les vies que ha habilitat l'Executiu des del 2003 per facilitar el retorn dels immigrants és el programa de retorn voluntari social, en què estan inclosos aquells immigrants que, per les circumstàncies que sigui, considerin inviable la seva integració a la societat espanyola o senzillament vulguin tornar.

En sis anys han optat per aquesta via, en la qual es paga el bitllet d'avió i es pot optar a microcrèdits per crear empreses, 6.671 immigrants, segons les últimes dades de Treball.

D'un article de Carlos Molina publicat a "Cinco Dias" el 24 de març de 2009

De la carta de sant Pau als cristians de Roma (12,2.4-9.12-13.15-16)

No us emmotlleu al món present; deixeu-vos transformar i renoveu el vostre interior, perquè pugueu reconèixer quin és la voluntat de Déu, allò que és bo, agradable a ell i perfecte.

En un cos hi ha molts membres, i no tots tenen la mateixa funció; també nosaltres, que som molts, units a Crist formem un sol cos i som membres els uns dels altres. Tenim dons diferents, segons la gràcia que hem rebut. Si és el do de profecia, exercim-lo d'acord amb la fe; si és el de servei, exercim-lo servint; si és el d'ensenyar, ensenyant; si és el d'exhortar, exhortant. El qui reparteix les almoines, que ho faci amb senzillesa; el qui presideix, que sigui sol·lícit; el qui fa obres de misericòrdia, que les faci amb alegria.

Que l'amor no sigui fingit. Fugiu del mal, abraceu-vos al bé. Que l'esperança us ompli d'alegria. Sigueu pacients en la tribulació, constants en l'oració. Feu-vos solidaris de les necessitats del poble sant. Practiqueu amb deler l'hospitalitat.

Alegreu-vos amb els qui estan alegres, ploreu amb els qui ploren. Viviu d'acord els uns amb els altres. No aspireu a grans coses, sinó poseu-vos al nivell dels humils.

QUE SAPIGUEM LLEGIR ELS SIGNES

Esperit Sant, que ens obres els ulls del cor per copsar en tota cosa el secret amagat, ajuda'ns a "veure" la Realitat espiritual oculta en les paraules i signes de Jesús de Nazaret, per les rutes de Palestina.

Esperit Sant, Tu, llum de discerniment, fes-nos capaços de mirar amb fe per "veure" en els esdeveniments d'ara, personals i col·lectius, petits i grans, els "signes" que acomplí Jesucrist per al nostre avui.

Esperit Sant, Tu, dinamisme de la història, concedeix-nos la gràcia de "veure", en les aspiracions, sofrències i accions dels homes, en els sagraments de l'Església, en el crit dels profetes i en la vida dels sants, els fràgils rebrots de l'amor, de la justícia i la pau, els "signes" de la lenta creixença del Regne i la Presència d'Aquell que ve.

Michel Hubau

La crisi i la manca de feina (4)

El creixement de l'atur a Catalunya ha castigat especialment els treballadors immigrants, un col·lectiu que ha registrat una taxa de desocupació del 30,5% el primer trimestre d'aquest any enfront del 12,7% de la població autòctona, i que ha afectat especialment els homes, majoritàriament empleats al sector de la construcció. En les dones estrangeres, en canvi, on l'ocupació se centra en els àmbits de l'hostaleria, el comerç i la feina domèstica, la taxa de desocupació s'ha mantingut estable els últims anys.

Són algunes de les principals conclusions que recull l'informe *La inserció laboral de la població immigrada* que ahir va presentar la Fundació Jaume Bofill a partir de dades de l'enquesta de població activa i de la Seguretat Social... les taxes d'atur de la població immigrada s'han disparat d'un 20,2% l'últim quadrimestre del 2008 a un 30,5% el primer trimestre del 2009, un salt que en el cas de la població autòctona ha estat d'un 9,8% a un 12,7%. En xifres absolutes, en l'últim any s'han perdut 104.000 llocs de treball entre els immigrants, només 17.000 dels quals corresponen a empleats afiliats a la Seguretat Social, cosa que revela que gran part de la caiguda s'ha produït en l'economia submergida.

De la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (11,18-29.33)

Primer de tot, sento a dir que, quan us reuniu en comunitat, hi ha divisions entre vosaltres, i en part ho crec: certament cal que hi hagi grups oposats, perquè es vegi qui resisteix la prova. El resultat és que, quan us reuniu tots alhora, ja no celebren el sopar del Senyor, perquè, en el moment de l'àpat, cadascú menja el sopar que ha portat, i mentre els uns passen gana els altres beuen massa. ¿Que no teniu les vostres cases, si voleu menjar i beure? ¿O bé menyspreu l'Església de Déu i voleu avergonyir els qui no tenen res? ¿Què us haig de

dir? ¿Que us en felicito? En això no us puc pas felicitar!

La tradició que jo he rebut i que us he transmès a vosaltres ve del Senyor. Jesús, el Senyor, la nit que havia de ser entregat, prengué el pa, digué l'acció de gràcies, el partí i digué: «Això és el meu cos, ofert per vosaltres. Feu això, que és el meu memorial.» I havent sopat féu igualment amb la copa, tot dient: «Aquesta copa és la nova aliança segellada amb la meva sang. Cada vegada que en beureu, feu això, que és el meu memorial.» Perquè cada

vegada que mengeu aquest pa i beveu aquesta copa anuncieu la mort del Senyor fins que ell vingui. Així, doncs, qui mengi el pa o begui la copa del Senyor indignament serà culpable de profanar el cos i la sang del Senyor. Que cadascú s'examini a si mateix, abans de menjar el pa i beure la copa, perquè qui menja i beu sense tenir present que es tracta del cos del Senyor, menja i beu la pròpia condemna...

Per tant, germans meus, quan us reuniu per menjar, sigueu sol·lícits els uns pels altres.

Senyor Jesús, t'ofereixo tot el dia:
el nostre treball, les nostres lluites,
les nostres alegries i les nostres penes.

Concedeix-nos, a nosaltres
i a tots els germans i germanes del treball,
pensar com Tu, treballar amb Tu, i viure en Tu.

Fes-nos la gràcia d'estimar-te de cor
i servir-te amb totes les forces.

Que el teu Regne sigui un fet
a les fàbriques, als tallers,

PREGÀRIA A JESÚS OBRER

a les mines, als camps, a la mar,
a les escoles, als despatxos,
als hospitals i a casa nostra.

Que els militants que sofreixen desànim
romanguin en el teu amor.

I que els obrers morts al camp d'honor
del treball i de la lluita reposin en pau.

Maria, mare dels pobres, prega per nosaltres.

La crisi i la manca de feina (5)

Un informe de Comissions Obreres de Catalunya, del primer trimestre de 2009, mostra que el 32,5 % dels aturats al nostre país és estranger.

En les circumstàncies actuals, als estrangers no els resulta gens fàcil trobar feina a les ciutats espanyoles, però ho tenen encara més complicat a Catalunya. Segons l'informe que ahir va presentar el sindicat Comissions Obreres de Catalunya, el 32% dels aturats que hi ha a la comunitat és forani. A la comunitat de Madrid, en canvi, el percentatge és una mica menor per als immigrants i suposen només el 19% del total de persones sense feina.

Alta temporalitat

Pel que fa al tipus de contracte, amb prou feines hi ha diferència. La temporalitat els afecta especialment. Si bé entre els treballadors nacionals el percentatge ronda el 20 %, el 45 % d'estrangers de Madrid i el 43 % de Catalunya tenen un contracte temporal. A la comunitat madrilenya, gairebé el 40 % té contractes d'obra o servei i el 38 %, eventual. A més a més, el 25 % és inferior a un mes.

Ben preparats

L'informe de la central catalana mostra que, tot i que la majoria dels estrangers es dedica a feines menys qualificades que els espanyols, el seu nivell d'estudis no és necessàriament més baix. En general tenen menys titulacions superiors, però en el seu currículum hi ha més títols de grau mig que en el dels ocupats nacionals.

De l'evangeli de sant Lluc (4,24-30)

Jesús digué: "Us asseguro que cap profeta no és ben rebut al seu poble. Més encara, us asseguro que en temps d'Elies, quan el cel es va tancar durant tres anys i sis mesos i una gran fam s'estengué per tot el país, hi havia moltes viudes a Israel, però Elies no va ser enviat a cap d'elles, sinó a una dona viuda de Sarepta de Sidó. I en temps del profeta Eliseu, també hi havia molts leprosos

a Israel, però cap d'ells no fou purificat, sinó Naaman, de Síria".

En sentir això, tots els qui eren a la sinagoga es van omplir d'indignació; es van aixecar, el van empènyer fora del poble i el dugueren fins a un espadat de la muntanya sobre la qual era edificat el poble, amb la intenció d'estimbar-lo. Però Jesús va passar entremig d'ells i se'n va anar.

SALM DES DEL COMPROMÍS PEL REGNE

El teu Regne, Senyor Jesús, és enmig nostre.

El teu Regne s'ha fet present en la nostra comunitat.

En el fons de les nostres relacions com a germans
hi portem la bondat i la tendresa del teu Esperit d'Amor.

El teu Regne, Senyor Jesús, habita en la nostra Església.

El teu Regne és present enmig dels creients.

Duem en els nostres cors la llavor de la teva Paraula,
duem en el fons del nostre ésser l'amor del teu Esperit.

El teu Regne, Senyor Jesús, és enmig del món.

El teu Regne és present-ocult enmig dels homes.

On l'Amor és més fort que l'odi, allà hi ha el teu Regne.

On el Perdó és més fort que la venjança, allà hi ha el teu Regne.

Senyor Jesús, dóna'ns valor per acostar-nos a les persones,
per crear llaços d'amistat en les nostres relacions;
dóna'ns la força del teu Amor per ser testimonis de la teva proximitat,
expressió del Regne que el teu Pare ens ha donat: un Regne per ara i per sempre.

Que amb tu aprengui a dir als meus germans: ¿què necessites que faci per tu?

● **Pape Rodado Joan** (Vilanova, Ciudad Real, 1961) és capellà de la diòcesi de Barcelona i ha exercit el seu ministeri sacerdotal en barri obrers i populars i en el moviment de la JOC. Membre de l'Associació de Pastors del Nord, actualment és rector de la parròquia del Bon Pastor de Barcelona i Delegat de Pastoral Obrera de Barcelona i director del Secretariat Interdiocesà de Pastoral Obrera de les diòcesis catalanes. I va ser un dels iniciadors del grup de Pastors Amb Immigrants PAI, del qual sorgeix aquest llibre.

● **Aquest, certament, no és un llibre a l'ús**, en el sentit que pugui llegir-se d'una trada, seguint el desenvolupament d'un argument. És més aviat una eina que pot ajudar a les comunitats cristianes en el treball pastoral amb immigrants que ja són, o ser, el que es planteja de començar a fer o, benllocat, en feitor, perquè la realitat dels immigrants sigui present en els diversos nivells de l'acció pastoral.

El llibre ofereix un ampli recull de pregàries amb un estil breu i sintètic en cada una d'elles: algun fet de vida, de la realitat tal com és, un fet bíblic o de la doctrina social de l'Església que il·lumina, i una pregària que ens ajuda a situar nos amb aspecte de recerca i distancament col·lectiu, com a seguidors de Jesucrist. Són pregàries preparades per a les reunions del grup de Pastors Amb Immigrants i que ara, en obrir-les en aquest volum, podran servir per a tots aquells que, en les seves reunions, en el nivell que sigui, vulguin dedicar una oració a fer present aquesta realitat i, al part d'aquí, articular amb l'arpena de l'Evangeli.

